

ATATÜRKÜN SİHHİ VAZİYETLERİ

Riyaseticümhur Umumî Kâtibliğinin dün geceki tebliği

Istanbul 8 (A.A.) — Riyaseticümhur Umumî Kâtibliğinden:

1 — Bugün, ikinciteşirinin sekizinci salı günü, saat «23» te Reiscicümhur Atatürkün sıhhi vaziyetleri hakkında müdavi ve müşavir tabibleri tarafından verilen rapor ikinci maddededir:

2 — Bugün saat «18,30» da hastalık birdenbire normal seyrinden çıkarak şiddetlenmiş ve sıhhi vaziyetleri yeniden ciddiyet kesbetmiştir.

Hararet derecesi: «36,4».

Nabız: Muntazam, «100».

Teneffüs: «22» dir.

Müdavi tabibler:

Prof. Dr. Neşet Omer İrdelp
Prof. Dr. Mim. Kemal Öke.
Dr. Nihad Reşad Belger.

Müşavir tabibler:

Prof. Dr. Akil Muhtar Özden,
Prof. Dr. Hayrullah Diker.
Prof. Dr. Süreyya H. Serter.
Dr. M. Kâmil Berk.
Dr. Abrevaya Marmaralı.

Japonlar Garbî Çinde de büyük askerî harekâta girişiyorlar

Londra 8 (Hususî) — Japon askerî harekâtının şimdi de garbî Çine teşmil edileceği anlaşılmaktadır.

Japon Hariciye Nazırı Arita, bugün ecnebi sefirlerine bir nota tevdi ederek muhasematın «pek yakında» Şan-zi, Hupeh, Houman ve Kuangsi eyaletlerine de intikal edeceğini bildirmiştir.

Notada ecnebi hükümetlerden tebaalarına ihtiyat tedbirleri aldırılmaları talep olunmaktadır.

Diğer taraftan Amerikan «United Press» ajansının Hanikov muhabiri, şehrin Çin mahal-lesinin Japonlar tarafından yağma edildiğini ve Çin dükkanlarının dörtte üçünün kepenkleri kırılarak malları aşırıldığını yaz-

Bir Japon topu dağa çıkarılırken

maktadır. (Devamı 11 inci sayfada)

30 senedir birbirlerini arayan kardeşler nihayet buluştular!

Istanbul Şehir Meclisinin kapıcısı Süleyman Bayarı belediye ile alakası olan herkes tanır. O ekseriya, su damacanasının bulunduğu dolabı önünde durur. Her yaklaşıp dolabdaki damacanadan bir bardak su vermeğe alışık olduğundan kendisine bir şey sorup tu uzaklaşmak isteyenlerin arkasından hayretle bakar. Süleymanı dün itiyadı hilâfına dolabının önünde bulamadım. Biraz ötede camın önünde duruyor, elindeki bir resme dikkatli bakıyordu. Beni görünce yanıma yaklaştı ve:

— Şu resmi görüyor musun? Hayatımın en mes'ud saatlerini bu resme bakmakla yaşamaktayım.. dedi.

Benim sormama lüzum görmeden anlatmağa başladı:

— Ben Amasyanın Mecitözü kazasını danım. Bundan otuz sene evvel çok sevdiğim memleketimden ayrılarak İstanbul'a geldim ve burada yerleştim. Mecidi-

(Devamı 11 inci sayfada)

Süleyman ile kardeşi

Almanlar da paraşütle asker indiriyorlar

Bir şehir garnizonu havadan diğer şehre nakledildi

Rusyada paraşütle indirilen askerler

Londra 8 (Hususî) — Son senelerde Sovyet ordusu tarafından tatbik edilmekte olan cephe gerilerine paraşütle asker indirme sistemi, bu defa da Almanya'da tatbik edilmiştir.

Brunswik şehri garnizonunun bütün mevcudü, diğer bir mntakadan tayyare ile gönderilen ve paraşütle bu garnizonun tam önünde kütle halinde indirilen yeni askerlerle değiştirilmiştir.

Yapılan bu ilk tecrübe muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Hitler Münih'te şiddetli bir nutuk daha söyledi

Berlin 8 (Hususî) — 1923 senesinde âkamete uğruyan ilk Nazi harekâtının on beşinci yıldönümü münasebetile bu akşam Münih'te bir nutuk söyleyen Hitler, tekrar Eden, Çurçil ve Dufkuper gibi siyasileri şiddetle tenkid etmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Casus avlıyan Türk kadını
? ? ? ? ?

Başvekil Partide dahilî ve haricî bütün mesai hakkında izahat verdi

Birçok hatibler dinlendikten sonra hükümet reisinin beyanatı ittifakla tasvib edilmiştir

Başvekil bütün vekillerle bir arada

Ankara 8 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi B. M. M. grubu umumî heyeti bugün 8/11/1938 saat 15 de Reis vekili Trab-

zon meb'usu Hasan Sakanın başkanlığında toplandı.

(Devamı 11 inci sayfada)

MESELELER

Ediblerimiz münakaşa etmesini niçin bilmezler?

Tanınmış muharrir ve edibler «Son Posta», ya fikirlerini, kanaatlerini söylüyorlar

Bizde hiçbir edebî münakaşa yoktur sözün küfürleştiği hemen her münaki hızını küfürde, yahud da dayakta kaşada açıkça görünür. alnamış olsun. Kalemlerin sopalastığı, (Devamı 11 inci sayfada)

Haliçte Abdülhamidin boğdurduğu cariyelerin kemikleri bulundu mu?

Haliçi temizleyen tarak dubasının memurları neler anlatıyorlar?

Evvelki sabah gelen Paris Soir gazetesi İstanbul'dan alınan garib bir haberi neşrediyordu. Bu haber göre Haliçte yapılmakta olan temizleme ameliyesi esnasında meşin torbalar içinde insan kemikleri çıkmıştı. Bu kemikler Abdülhamidin öldürdüğü ve denize attığı odalıklarının kemikleri idi. Şimdiye kadar bu şekilde 21 torba meydana çıkarılmıştı.

İnanmadığımız bu garib haber hakkında alâkadarlarımız ne düşüncelerini meras-

Tarak dubasının dış ve iç ederek sorduk. Salâhiyyetar makamlar (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Küçük Asya - Merkezi Avrupa yolu

Yazan: Muhittin Birgen

Tarihin en büyük yolları İran, Irak ve Anadolu'dan geçer. Belki muhaceret yollarının en büyükleri bunlar değildir; fakat, tarihin ilk yolları, medeniyetin ilk geçitleri ve milletler arasındaki ticaretin ilk hareket damarları bunlardır. İstanbul ve Çanakkale Boğazları, bilhassa İstanbul boğazı tarihin, medeniyetin ve ticaretin ilk köprüleridir.

Bu yollarla bu köprüler, buharlı nakil vasıtaları icad edilinceye, Ümidburnu keşfoluncuya ve bilhassa Süveyş kanalı açılıncaya kadar daima ehemmiyetlerini muhafaza ettiler. Bu yollara son darbeyi buharlı gemiler ve Süveyş kanalı bozulduğu, üzerindeki kervanlar dağıldığı zamandan beridir ki bu memleketler harab oldular. Şu halde bu memleketleri yeniden imar etmek isteyenler bu yolları şenlendirmeğe mecburdurlar.

Bugün üzerlerinden kuş uçup yılan barsağını sürümiyen bu büyük ve uzun tarih ve coğrafya izleri, eskiden ya Kafkasyada Gür ve Aras vadilerini takip ederek, ya Tebriz üstünden İranı katedip şarkı Anadolu'ya girerek, yahud da Diale vadisinden ve ya Basra üzerinden Dicle ve Fırat vadilerine inerek şimali, garbi veya cenubi Anadolu'yu geçerler, oradan da ya deniz veya kara yolları ile Avrupaya doğrulurlardı. Bütün ilk medeniyet bu yollardan aktı; bu yollar etrafında göller ve hattâ denizler vücutte getirdi. Bütün orta medeniyetin izleri hâlâ bu yollar üzerinde yaşıyor. Kâh garbdan şarka, kâh şarktan garba, medeniyet, nasırlaşmış ayaklarla, hep bu yollar üzerinde yürüdü!

Bu yolların bir kısmı vardır ki tamamen tekrar canlandırılmaz. Akdeniz sahillerinin ve İngilterenin yolları, bundan böyle, zaruri olarak denizden ve Süveyşten geçecektir. Fakat, İran ile Afgan için, Irak ve şimali Arabistan için yeniden canlandırılabilir, hattâ canlandırılması zaruri yollar vardır.

İmparatorluk Almanyasının düşündüğü ve Bağdad Bahn dediği çizgi boş bir şey, siyasi bir megalomaninin doğurduğu bir hülya değildi. Bu, hakikatte Avrupanın şimalini ve merkezini Asyanın garbına bağlayacak en tabii bir iktisad çizgisi idi.

Bir el darbesile, bir kalemlle çizilebilir bir çizgi değil, üzerinde kazma ve kürek sesinin senelerce işlenmesi, düdükle seslerin senelerce çınlaması lâzım gelen bir yol, fakat, nihayet, tekemmül ettikçe, iki âlemi iktisad birbine bağlayacağı muhakkak olan uzun bir bağ idi.

İmparatorluk Almanyası Bağdad Bahn fikrini taşıdığı zaman, onu kendi bayrağının gölgesi altında uzanan bir çizgi olarak tasavvur ederdi. Yüksek dağlardan olduğu kadar gittikçe sağlamlaşan milli hududlardan ve milliyet kütieleri üzerinden geçmeğe mecbur olan bu yol projesinde imparatorluk Almanyası muvafak olamadı; çünkü o ruhta bir projenin muvafak olması mümkün değildi. Fakat, tek bir bayrağın gölgesi altında açılması mümkün olmayan bu yolu, bugün bir çok dost bayraklar, elbirliği ve sulh içinde iş birliği yapmaya karar verdikleri zaman, pek güzel açarlar ve eskiden tasavvur edildiği gibi tek bir iktisadi menfaat fikri yerine, alâkadar bütün milletlerin iktisadi menfaatlerini temin edecek uzun bir bağ vücutte girebilirler. O zaman bu yol eski ruhta bir Bağdad Bahn olmaz; en-ternasyonal bir ticaret, bir sulh, bir dostluk yolu olur.

İrani, Iraklı, şimali Arabistan; merkezi Avrupaya bağlayacak olan en kısa, en kestirme, en ucuz yol, Anadolu'dan geçer. Ya Trabzon, ya Samsun, ya Zonguldak ve Ereğli, yahud da İstanbul limanları bu yolun üzerinden geçecek insan ve eğyayı, ya gene demiryolları veyahud da bilhassa ucuz olan Tuna yolu vasıtasile merkezi Avrupaya ve hattâ Hamburga kadar götürür. Bu yolu açmakta eskiden yalnız imparatorluk Almanyası menfaat duyardı. Şimdi bütün milletlerin aynı derecede menfaatleri vardır ve bu menfaatler arasındaki münasavat duygusu ve bir-

(Devamı 14 üncü sayfada)

Resmî Makale:

İnsan ölçüsü..

Bir mecliste yeni tanıştığım adamların hakiki kıymetleri hakkında bir fikir edinmek istiyorsan her şeyden evvel hangi bahisler üzerinde konuştuklarına dikkat et. Kuvvetinden bahsedene zayıf, cesaretini ileri süren korkak, zenginliğini anlatan ya fakir yahud da görmemiştir. Bir adamın diline dolacağı mevzu kendisinde olan değil, olmayan şeydir.

SÖZ ARASINDA

Bir sinema Yıldızının garip Macerası

Mesleki ihtilâflar yüzünden birbirile bir türlü anlaşamayan Avusturyalı sinema yıldızı Luise Rainer ile kocası Odet geçen sene nihayet ayrılmışlardı. Yıldızın boşanma işini takip eden avukatı, muhakemenin son safhasında, Raineri bir sinemaya, oradan da yemeğe davet etmiş. Yemek esnasında, size «Bilikof isminde bir arkadaşımı tanıtacağım, çok şeker bir insandır» demiş. Yıldız da nezaket icabı, bu teklifi reddetmemiştir. Yıldız Bilikof denilen zatla karşılaşır karşılaşmaz, hemen kollarına atılmış, hüngür hüngür ağlamıştır. Bu zat meğer, Reinerin pek sevdiği ve ayrıldığı kocası Odet imiş. Şimdi yeniden barışan karı koca yeni bir balayı seyahatine çıkmışlardır.

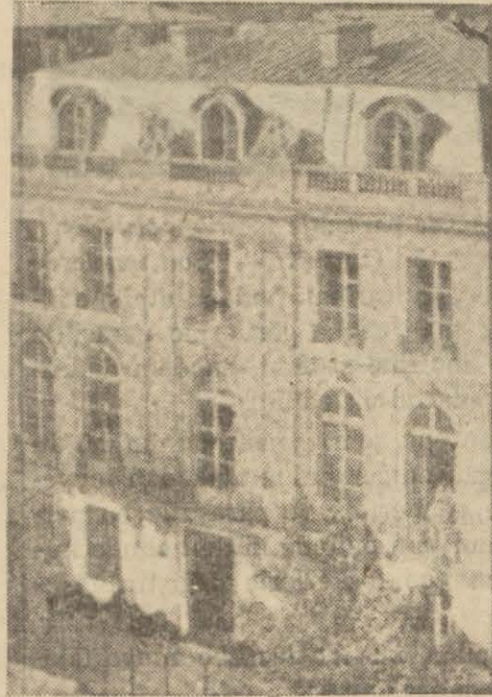
13 yaşında bir katil

13 yaşlarında bir İngiliz çocuğu, birlikte oynadığı kendisinden küçük bir kız arkadaşını, ellerini ayaklarını bağladıktan, ağzına da eski bez parçası tıkadıktan sonra sicimle boğmuştur. Bir torbaya tıktığı cesedini toprağa gömmüştür. Sonra annesine giderek, «arkadaşımı öldürdüm» demiştir. Tahkikata bakılacak olursa, çocuklar oynarlarken dört yaşındaki kız bir yere gitmek istemiş, oğlan bırakmamış, kolundan yakalamış. Bunun üzerine genç kız ağlamaya başlamış, buna kızın oğlan da kızını boğmuştur.

Hergün bir fıkra Hangisi hasis?

Bir mecliste konuşuyorlardı:
— İskoçyalılar mı daha hasistirler, yoksa museviler mi?
Diye bir soru ortaya atılmıştı. Biri:
— Her halde museviler, deddi, ben bir tarihte bir müsamereye gitmişim. Müsamereye girmek bedava idi. Müsamerenin sonuna doğru iki genç kız bir hayır cemiyeti için iane toplamaya başlamışlardı. Bir musevi onları görür görmez düşüp bayılmış, iki kişi karga tulumba edip ayılmak için dışarı çıkmışlardı.
Bir başkası söze karıştı:
— O müsamerede ben de vardım. Vak'ayı ben de gördüm. Vak'a hakkında sizden biraz daha fazla malumatım var.
Onu dinliyorlardı. Devam etti:
— Baylan museviyi dışarı çıkaran iki kişinin ikisi de İskoçyalılardı.

Vindsör Dükünün Pariste Tuttuğu ev

Vindsör dükü ile düşesi nihyet Pariste kendilerine bir ev bulabilmişlerdir. Pariste Soşe caddesinde bulunan, ve Kontes Dö Sabiniye aid olan bu köşkün iki seneliğini 17 bin İngiliz lirasına kiralamışlardır.

Hitler, Göring'in çocuğunun vaftiz babası

Herr Hitler, Mareşal Göring'in, beş aylık çocuğu Edda'nın vaftiz babası olmuştur. Vaftiz merasimini, Mareşalin nikâhını icra eden peskopos Müller yapmıştır.

İngiliz kadınları Köpekleri için Çantalar yaptırdılar

İngiliz kadınları köpeğe meftundurlar. Nereye gitseler hayvanlarından bir türlü ayrılmak istemezler. Şimdi de resimde gördüğümüz gibi, çantalarında sevgili hayvanlarını taşıyan bayanlar, sokaklarda çoğalmaya başlamıştır.

İngilizlere sorulan üç soru

İngiliz efkârı umumiye enstitüsü, muhtelif kimselere üç soru sormuştur. Bu sorgulardan birincisi şudur:

— Bugünkü vaziyette, silâhlara daha fazla para sarfetmeğe taraftar mısınız?

Buna cevap verenlerden:

Yüzde 72 si «evet»,

Yüzde 18 i «hayır» demişlerdir.

Yüzde 10 u da müstenkif kalmışlardır. İkinci soru şudur:

— Umumi caddelerde bisiklet yollarının açılmasını ister misiniz?

Yüzde 75 «evet»,

Yüzde 13 «hayır»,

Yüzde 12 müstenkif.

Üçüncü soru da, futbol bahsi müştereklerine dairdir. Buna da halkın yüzde 47 si lehte, yüzde 53 üaleyhte rey vermiştir.

Sözün Kısası

Yandan çarklı Vapurlar

E. Talu

Doğrusu ben pek inanamıyorum amma, rivayetlere nazaran Denizbank, mülga Akay idaresinden müdevver yandan çarklı vapurları çürüğe çıkaracakmış.

Akay idaresinden müdevver dedimse bu bir nevi sürçü lisanıdır. Zira bu vapurların hepsi de istibdad devrinin meşhur «idarei mahsus» sından artakalmadır. Hele o mahud «Neveser»! Allahüâlem benimle yaşid olacaktır.

Benim söylememe hacet yok: O ton-tonu hepimiz bilirsiniz. En yaşlılarımız, şayed çocukluk çağlarında Adalar, Anadolu kıyısı, Kadıköy veya Moda taraflarında oturmuş iseler, İstanbuldaki sibyan veya rüştiye mekteplerine bu nazenin ile gidip gelmişlerdir.

«Neveser» zamanla gerçekten bir müze parçası olmuştu. Başka memleketlerde olsa, onu Amiral Nelson'un, Trafalgar muharebesinde sancağını taşıyan kırk ambarlı gibi tersanenin mutena bir köşesine çeker, halka ücret mukabilinde seyrettirirlerdi. Zira bu yarım asırlık ve belki de daha ihtiyar teknenin eskiliğinden başka bir kıymeti daha vardır. Bir milletin tahammül ve tevekkülünün nerelere kadar varabileceğini gösterir.

Vaktile, bu Neveserin 45 dereceye yakın bir zaviye teşkil edencesine suya yaslanarak gidisini karadan seyreden bir yabancı:

— Buna binenler, dünyanın en cesur, yahud ki canından en bezgin insanlarıdır!

Diyerek hayretini beyan etmişti. Öyle iken o, senelerce işlemekte, bizler de ona binmekte devam ettik. Şu kadar ki ekseriyetimiz onun metanetine, müvazenesine değil de, onu idare eden Türk kaptanlarının meharretine, tecrübesine ve soğukkanlılığına güveniyorduk.

Çünkü bizim denizcilerimiz hakikaten dünyada eşsiz insanlardır. Bunu göğsümüzü gere gere her yerde söyleyebiliriz. Onlara tevdi olunan çürük tekneleri: «Benim!» diyen kabadayı garbli sevk ve idareden istinkâf eder. Buna rağmen, şeytan kulağına kurşun, bizim sularda, sancağımızı taşıyan gemilerin uğradıkları kaza nisbeti hemen hiç mesabesinde değildir.

Lâkin bu, çürük çarık tekneleri, fanadına işletmeğe sebep teşkil etmez. Onun içindir ki, halkın huzurunu, istirahatini ve bilhassa selâmetini düşünen, velinimetli olan halka hürmet etmesini bilen şuurlu bir idare Deniz yollarımızın başına geçer geçmez ilk iş olarak, Neveser ve emsalini yakında başka yeni ve sağlam gemilerle istibdal ederek, artık çürüğe çıkarmağa karar vermiştir.

Maziden bir yaprak daha kapamak ve modern Türkiye vatandaşlarına yakışacak modern nakil vasıtaları vermek suretile hayırlı bir iş görmek isteyenleri canla başla kutlamak ödevimizdir.

E. Talu

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumî sene 1364	9	Arabî sene 1367
1 inci Teğrin 27	Resmî sene 1938	Kasım 2

ÇARŞAMBA

GÖNEŞ		Ramazan				İMSAK	
S.	D.	16				S.	D.
6	39					4	59
1	41					12	01
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	11 58	14	40	16	57	18	31
Z.	7 00	9	43	12	—	1	34

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İlk nüshası bu ayın on birinde neşredilecek bir mecmua gazetelerle ilân etti. Yirmiye müteceviz isim arasında «Cemal Nuri merhumun» da ismi vardı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İngiltere, Almanyanın Milletler Cemiyetine dönmesini teklif edecekmış

Fransızlar İngiltere Ceneyrede "Müstemlekelerle müteallik", bir müzakere yapılmasını istemektedir, diyorlar

Paris 8 — İngiliz nazırlarının Parisi ziyaretleri hakkında Tabui, Övr gazetesinde şöyle diyor:

«İngiltere hükümeti, Çemberlayn ile Lord Halifaxın Parise seyahatlerini hatırlatmak için Hendersondan Berlinde Hitler ve etrafındakiler nezdinde bir anket yapmasını müstacel olarak istemiş tir. Anketin hedefi, Almanya ile demokrasiler arasında müzakere icrasının mümkün olup olamayacağını, tayyareler yüzdesinin tesbiti ve harbin insanileştirmesi için bir hava itilâfı akdi için müzakerelerde bulunmak kabil olup olmadığını anlamaktır.

Bu suretle Almanyanın, hiç olmazsa Alman müstemlekelerinin idesi meselesini müzakere etmek üzere Milletler Cemiyetine dönmesi mevzuu bahsolaacaktır. Filvaki eski Alman müstemlekeleri meselesinde İngiltere, Ceneyrede «Müstemlekelerle müteallik» bir müzakere yapılmasını istemektedir.

İngiliz Kralının nutku Kral nutkunda İspanya ve Uzakşark meselelerinden bahsetti

Londra 8 (Hususi) — Bugün, mutad olan an'anevi merasimle parlamentonun açılış resmi yapılmıştır.

Altın sırmalı Feld Mareşal büyük üniformasını taşıyan Kral, Kraliçe ile birlikte parlamentoya gelerek açılış merasiminde hazır bulunmuştur.

Kralın okunan nutku, İngilterenin ecebî devletlerle olan münasebatındaki anlaşmayı teyid etmektedir.

Hükümet, iyi anlaşmanın Münih anlaşmasının zihniyeti dahilinde inkişafını teşci için herşeyi yapmağa hazırdır.

Kral, İtalya ile münasebatın yeniden teessüs etmiş olmasını ve Romanya Kralı ile Fransa Reiscumhurunun önümüzdeki sene zarfında İngiltereye yapacakları ziyaretleri memnuniyetle kaydetmektedir.

Kral, sarfedilen gayretlere rağmen İspanya muhasebatının devam etmekte olmasına teessüs etmektedir.

Firkalar, arzu ettikleri takdirde hükümet Uzakşarkta bir itilâf vücutte getirmeye amadedir.

Nazırlar, Filistin hakkında tahkikat icrasına memur komisyonu raporunu yakında parlamentoya tevdi edecekler ve kabul etmek tasavvurunda buldukları siyasetî izah ve teşrih edileceklerdir.

Kral, 10 milyon İngiliz lirasının Çekoslovakyanın emrine verilmesi lüzumuna işaret etmektedir.

Kral, bundan sonra müdafaa meselelerinden bilhassa sivililerin müdafaa meselesinden ve bundan böyle mührühâs lordunun bütün dikkatini celbetmesi lâzım gelen millî askerlik hizmetinden bahsetmektedir.

Avam Kamarasının öğleden sonraki celsesinde Kralın açılış nutkuna verilecek cevap hakkındaki takririn tevdiini müteakib 853 alan Başvekil Çemberlayn, ezclümle demıştır ki:

«Meclis, Romanya Kralının ve Fransa Reiscumhurunun yakın bir istikbalde İngiltereyi resmen ziyaret etmeğe davet olundu»

Silâhlanma faaliyeti

Ribentrop, ecebî matbuat mümessillerine hitaben söylediği bir nutukta, Münih itilâfını takib eden silâhlanma yarışından şikâyet etmiştir

Berlin 8 (A.A.) — Ecebî matbuat mümessilleri şerefine verilen ziyafette bir nutuk söyleyen Von Ribentrop, ecebî matbuatı tarafından verilen haberlerde son zamanlarda memnuniyete şayan bir değişiklik husule geldiğini kaydederek demıştır ki:

«Bu vaziyet devam ettiği takdirde gazeteciler memleketlerinin Almanya ile olan münasebetlerine geniş miyasta hizmet etmiş olacaklardır.»

Vindsor Dükü gelecek sene İngiltereye gidiyor

Londra 8 (A.A.) — Evening Standard gazetesinin muharriri, dük ve düşes Gloucester'in Parisi ziyaretleri esnasında dük ve düşes de Vindsör ile görüşeceklerini haber vermektedir.

Bu görüşme, Vindsör dükü ile kral hanedanı arasında münasebatın yeniden teessüsünün bir mukaddesidir.

Aynı muharrir, dük ve düşes de Vindsörün İngiltereye yapacakları ziyaretin 1939 senesi bidayetinde vukua geleceğini ilâve ediyor.

Almanya'da tütüne karşı mücadele

Berlin 8 (Hususi) — Yahudi aleyhtarı Nazi teşkilâtının şefi olan fon Ştrayher, sigaranın ilk defa Yahudiler tarafından Almanya'ya idhal edildiğini söylemiş ve bu suretle Yahudilerin, Alman ırkını nikotin vasıtasıyla zehirlemek gayesini is-tihdaf ettiklerini ilâve eylemiştir.

Fon Ştrayher, Hitler ve Mussolininin kat'iyen sigara kullanmadıklarını ileri sürerek, ırkının gürbüz ve sıhatli olmasını istiyen her öz Almanın da sigara kullanmamasını tavsiye etmiştir.

İspanyada harb

Cumhuriyetçiler mukabil taarruza geçtiler

Londra 8 (Hususi) — Hükümetçi İspanya kuvvetleri, Ebre'nin şimalinde Sege nehri mntakasında, Frankoculara karşı anı bir taarruza geçmişlerdir.

Frankocuların Ebre cebhesindeki tazyikini hafifletmek gayesile yapılan bu anı hareketin iyi bir netice verdiği bildirilmektedir. Hükümet kuvvetleri Sege nehri mntakasında mühim muvaffakiyetler elde etmişlerdir.

Salamanka 8 — Umumi karargâh bildiriyor:

Frankistler Ebre mntakasında Picosa tepesile tepenin şimalinde ve garbindaki mntakaları işgal etmişlerdir.

Şark cephesinde Nules mntakasında düşman büyük bir mağlûbiyete uğramış ve meydanda 500 cesed bırakmıştır.

Düşman tayyareleri Gabrayı bombardıman etmişlerdir. Sivil ahalden 86 ölü, 117 yaralı vardır.

Yeni Suriye yüksek komiseri

Paris 8 (Hususi) — Fransanın Suriyedeki fevkalâde komiseri Kont dö Martelin yerine geçecek olan Gabriel Püo'nun tayini kat'iyet kesbetmiştir.

Gabriel Püo, evvelce Fransanın Viyana elçisiydi.

Yeni komiser bir kaç güne kadar Beruta hareket edecektir.

Amerikada hafif perdeden Yahudi aleyhdarlığı başgösterdi

Nevyork 8 (A.A.) — Nevyorkta yapılacak olan intihabatta ilk defa olarak ırkçılık meselesi mevzuu bahsolmaktadırdır.

Lehman, Laguardia ve diğer bir çok Yahudi liderleri, cumhuriyetçiler tarafından hafif perdeden girilen Yahudi aleyhtarî mücadelede şiddetle karşı koymağa başlamışlardır.

Cumhuriyetçilerin Yahudi namzedlerine karşı giriştikleri mücadelede bir delil olmak üzere general Johnson'un bir kaç gün evvel çıkan bir yazısı gösterilmektedir. Gene bu yazısında «Hitlere bir çok bakımdan hak vermek lâzımdır» cümlesini kullanmıştır.

Cumhuriyetçiler, Yahudi aleyhtarlığını inkâr ediyorlar.

Bolu havalisinde kardan posta otobüsü işliyemedi

Bolu 8 (A.A.) — Dün sabah Boludan Mudurnuya çıkan posta otobüsü kardan söktürmeyerek yarı yolda dönmüş, posta, hayvanla nakledilmiştir.

Saat 12 de Boluya muvasalatı lâzım gelen Gerede - Bolu postası 4 saat geciktiği halde henüz gelmemiştir. Kar devam ediyor.

Ankara hukuk fakültesi bugün şçılıyor

Ankara 8 (Hususi) — Ankara Hukuk Fakültesi yarın açılacaktır. Profesörler bugün Adliye Vekili Şükrü Saracoğlu'nun riyasetinde toplanarak bu yıl birinci sınıfta sômster usulünün tatbik edilmesine karar vermişlerdir.

Erzincan hattının açılış töreni

Ankara 8 (Hususi) — Erzincan hattının açılış töreninde bulunmak üzere bu ayın on dördüncü pazartesi günü, Nafia Vekilinin riyasetinde meb'uslardan, hükümet erkânından mürekkeb 30 kişilik bir heyet, hususî bir trenle Erzincana hareket edecektir.

Paristeki suikastın hesabını Alman Yahudileri mi verecek?

Almanya'da Yahudiler aleyhine büyük nümayişler yapıldı

Berlin 8 (Hususi) — Bir Polonyalı Yahudi tarafından Paristeki Alman sefaretî kâtibi Von Rath'e yapılan suikast bütün Berlin matbuatını işgal etmektedir. Gazeteler bu yeni cinayetten de Yahudi muhacirlerinin mes'ûl olduklarını yazmakta, bu suikastın Alman Yahudileri yadaki ecebî ve Alman Yahudileri için fena akibetler doğuracağını kaydetmektedirler.

Berliner Boersen Zeitung diyor ki: Suikastcinin, ırkdaşlarının intikamını almak için böyle hareket ettiği hakkındaki ifadesi, bizim için siyasi ve hukuki büyük bir kıymeti haizdir. Davos'ta Gustlofu öldüren Franfurterin de «onu öldürdüm, çünkü Yahudiyim ve çünkü şimdiki Alman rejiminin nefret ediyorum. «Yolundaki sözlerinden sonra da ehemmiyetle kaydetmiş olduğumuz gibi bu yeni hâdisede bizce enternasyonal Yahudiliğin nasyonal - sosyalist Almanya'ya karşı tevcih edilmiş bir suikasttır. Bu, Fransız - Alman münasebatında da bir suikasttır. Herhalde Yahudiler, Alman elçiliğinin memleket harici imtiyazını ihlâl bakımından Fransa ile Almanya arasında ciddi bir ihtilâf çıkarmak istiyorlar.

Bu suikast dolayısıyla Avrupa sulhuna karşı da tevcih edilmiş bir harekettir. Ancak, bu hedef Parise de anlaşılmıştır. Fransız hükümetinin bu cinayeti şiddetle cezalandıracağına şübheli yoktur.

Berliner Tageblatt gazetesi de şöyle yazıyor: «Yahudi meselesi hiçbir zaman münhasıran bir Alman meselesi olmamıştır. Bu mesele daima enternasyonal bir mahiyette olmuştur. Münih anlaşmasından sonra, gözleri kinle kararmış olan bu unsurlar için en büyük bir felâket olan Fransız - Alman mukareneti ihtimalleri başgösterdi ve Von Ribentrop da bu hususta nikbin mütalealarda bulundu. Acaba son suikast bununla alakadar değil midir?»

Voelkischer Beobachter gazetesi, Paris Alman sefaretinde atılan kurşunun nihayet enternasyonal anlaşmaya enternasyonal Yahudiliğin mâni olduğunu ecebî memleketlere anlatacağı ümidinde bulunmaktadırdır.

Hesab sorulacak

Berlin 8 (A.A.) — Dünkü Lokal Anzeiger gazetesi gibi bu sabah çıkan gadin Almanya'daki Yahudilerin vaziyeteler de von Rath'a yapılan suikastın tesir edeceğini yazmaktadırlar.

Berliner Tageblatt, diyor ki: «Bu suikast bütün ağırlığıyla Yahudilerin üstüne düşecektir.» 12 Uhr Blatt gazetesi, «Almanya'da bulunan Yahudilerden bunun hesabı sorulacağını ve Yahudilerin istedikleri âmansız mücadelenin başlayacağını» yazmaktadır.

Almanya'da nümayişler

Berlin 8 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden: Pariste bir Yahudi tarafından B. Von Rath'a karşı yapılmış olan suikast dolayısıyla Kassel'de Yahudiler aleyhinde büyük nümayişler yapılmıştır.

D.N.B., nümayişçilerin sinagonu ile Yahudi mağazaları önünde tezahüratta bulunmuş olduklarını tasrih etmektedir.

Hitler, hususî hekimini gönderdi

Paris 8 (A.A.) — Hitler'in hususî hekimini ve Münih Üniversitesi kliniği müdürü doktor Grandt ile Pr. Magnus, Hitler tarafından verilen emir üzerine

Siyaset ALEMİNDE

● Japonya, nihayet gizli emellerinden bir kısmını açığa vurdu

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Japonyanın Çin harbinin hararetili safhaları devam ettiği müddetçe takib ettiği hattı hareket bir nevi devletleri oyalama siyaseti idi. Kanton ile Hankou'nun işgalini müteakib Japonya, esasen bu devletlerce de malûm olan gizli maksadını açığa vurdu. Hoş daha evvel bunu belli etseydi, Avrupa devletleri ne yapabilirlerdi de denilebilir. Bir şey yapamazlardı ama Japonya ihtiyatlı hareket etmeyi tercih etti. Vaziyete esas itibarile hâkim olmayı bekledi ve sonra düşüncesini ilân etti. Japon başvekil Prens Konoye'nin bir nutkile ilân edilen ve bilhassa Amerika ile garbi Avrupada bir bomba tesiri yapan bu nutuk, şimdide kadar Uzakşark meselesinin ana iskeletini teşkil eden dokuz devlet muahedesini tanımlıyacağını, ayrıca şimdide kadar Çinde tatbik edilen açık kapı siyasetinin de bazı tadilâta uğruyacağını bildirmektedir ki bu da ayrı bir meseledir. Maamafih Japonya, bu husustaki kararını bir meydan okuma şeklinde değil, Japon ırkına hâs olan yumuşak ve dolambaçlı bir şekilde izhar etmiştir. Şöyle ki:

Bundan böyle Japonyanın Mareşal Şang-Kay-Şek idaresile her hangi bir temasa girişilmemek mukarrer olduğuna göre Çinin de dahil bulunduğu dokuz devlet muahedesini, bu bakımdan, ameli kabiliyetini kaybetmiş oluyor. Şimdi bütün devletler, yeni Çin hükümeti ile ayrı ayrı muahede yapmak mecburiyetindedirler. İşte işin inceliği de bundadır. Japonya, eski Çin hükümeti ile yapılmış bütün muahedeleri amelden sakit olmuş saymakla yeni Çin hükümetini himaye ve onu ilk plâna çıkarmış oluyor. Bundan başka Japon hükümeti, ayrıca Mançuko, yeni Çin ve Japonya arasında sıkı bir iktisadi teğriki mesai taleb etmekle bir Asya bloku vücutte getirmiş oluyor. Bu vaziyette Avrupanın ne yapacağı malûm olmamakla beraber Amerika için mevzuu bahsolan ihtimaller üçtür:

- 1 — Çinle alakası olan Avrupa devletleriyle müşterek bir cebhe tutmak.
- 2 — Tek başına Amerikan menafini himayeye teşebbüs etmek.
- 3 — Japonya fütuhati karşısında boyun eğerek Çindeki Amerikan menafine veda eylemek.

Şimdi Amerika, yakın zamanda bu üç şıktan birini tercih etmek mecburiyetinde bulunuyor. — Selim Ragıp Emeç

Avusturyada şiddetli bir zelzele oldu

Viyana 8 (A.A.) — Bu sabahki zelzelede Viyana ve civarında hasar çok e-hemmiyetsiz olmuşa da cenubu garkideki hasarat oldukça mühimdir. Zelzele merkezinin o civarda olduğu tahmin ediliyor. Bazı binalardan bir metre murrabbai büyüklüğünde taşlar kopmuştur. Bir çok bacalar devrilmiş ve tavanlar çökmüştür. Bir çok bina da yıkılmak tehlikesi gösterdiğinden tahliye edilmiştir.

Çekoslovakya'da

Prag 8 (A.A.) — Bu sabah saat 4,21 de Prag ile cenubi Bohemyada oldukça şiddetli bir zelzele hissedilmiştir.

Prens Pol Belgrada döndü

Belgrad 8 (A.A.) — Kral naibi Prens Pol, bu sabah Romanyadan Belgrada gelmiştir.

Yahudilerin silâhları toplanıyor

Berlin 8 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Polis genel direktörü, bazı hâdiseler üzerine, Berlinde bulunan Yahudi halkın elinden silâhları toplamak mecburiyetinde kalmıştır. Kendilerine silâh taşımak için müsaade verilenler, bu tedbirden hariç tutulmaktadır. Şimdide kadar, polis, 2569 bıçak ve lâstik sopa ve 20 bin kurşunla 702 tabanca müsadere etmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Boğaziçinin Anadolu ve Rumeli yakalarındaki yollar genişletilecek

Yolların imar plânına uygun olması için bir çok bina ve yahlar istimlak edilecek ve etüdler yakında tamamlanarak inşaata başlanacak

Beşiktaş ile Bebek arasındaki yolun tevsi için yapılan etüdler ilerlemektedir. Şehircilik mütehasşısı Prost, Bebek ile Beşiktaş arasındaki yolun etüdü ilerlerken bu arada Boğazın Rumeli ve Anadolu yakalarındaki yolları da imar plânına uygun şekle sokmak üzere plânlarını tanzim etmiş bulunmaktadır.

Bebek ile Beşiktaş arasındaki yol üzerinde bir çok istimlaklere lüzum hâsıl olacaktır. En çok istimlak edilecek saha Arnavudköyü ve Ortaköy ile Kuruçeşme arasında bulunmaktadır. Arnavudköyünde vapur iskelesinin sırasında bulunan

yahların istimlak edilerek yıkılması mevzuubahstır. Bu sahada yol, pek daraldığından tevsiine lüzum hâsıl olacak, yahlar yıkılmadığı takdirde tramvay caddesinin karşı tarafındaki binalar istimlak olunacaktır. Ortaköyden itibaren Kuruçeşmeye kadar uzayan yol pek dardır. Bu yolun deniz tarafında bulunan duvarlar yıkılarak genişletilecek, köşe başlarındaki binalar istimlak edilecektir. Yakında bu husustaki etüdler tamamlanacak, Nafia Vekâletinin yardımı ile inşaata geçilecektir.

Deniz işleri :

Mudanya hattında kış tarifesini tatbik edilecek

Denizbank tarafından Mudanya hattı için hazırlanan yeni kış tarifesinin tatbikına önümüzdeki pazar gününden itibaren başlanacaktır. Yeni tarife göre Mudanya postaları İstanbuldan pazar, salı, çarşamba, cuma ve cumartesi günleri saat 9 da kalkacaktır. Pazar, çarşamba postaları Armutluya uğruyarak Gemlike kadar gidecek ve ertesi gün Gemlikten kalkıp keza Armutluya uğruyarak saat 15,05 te İstanbula döneceklerdir.

Salı, cuma ve cumartesi günleri kalkacak postalar doğrudan Mudanyaya gidip aynı gün Mudanyadan dönerek saat 18,45 te İstanbula geleceklerdir.

Karadenizde fırtına dindi

Karadenizde 3 gündenberi devam etmekte olan kuvvetli karayel fırtınası Jün biraz dinmiştir. Fırtına yüzünden yola çıkamayan ve Büyükdere önünde demirliyen vapurlar da dün seferlerine devam etmişlerdir.

Fırtınadan Karadeniz limanlarına iltica eden Erzurum vapurunun 3 gün rotarla, Güneysu vapurunun da 1 gün rotarla bugün limanımıza gelmeleri beklenmektedir.

Tarife mucibince evvelki gün Mersinden gelmesi icab eden Dumlupınar vapuru fırtınadan Finike limanına iltica etmiş ve ancak dün akşam üzeri limanımıza gelebilmiştir.

Şehir işleri :

Bugün yeni plâkaların tevziine başlanacak

Bugün Belediyede bütün şoförlere yeni plâkalar tevziine başlanacaktır. Yeni plâkalar Ankaradaki motörlü nakil vasıtalarının plâkalarına benzerdir. Yılbaşına kadar bütün eski plâkalar yenilenmiş olacaktır.

Poliste :

Bir çocuk arkadaşını yaraladı

Beşiktaşta Yenilhamam sokağında 8 numarada oturan 15 yaşında Turan, arkadaşı 17 yaşında Cemal tarafından henüz cinsi anlaşılmayan bir cismle yaralanmıştır. Suçlu Cemal yakalanmıştır.

Bir kasab bir sebzeçiyi yaraladı

Aksarayda pazar yerinde 31 numaralı dükkanda çalışan sebzeçi Cemalettin, aynı pazarda kasab Mehmed tarafından taşla basından yasaladığını iddia etmiş, suçlu Mehmed yakalanmıştır.

Eve taarruz eden bir adam yakalandı

Küçükpazarda Eskizaman sokağında 29 numarada Osman, Mehmed adında birinin evine taarruz ettiğini iddia etmiş, suçlu Mehmed yakalanmıştır.

Bir kadını kocası dövüp üvey oğlu yaraladı

Beyazıda Kalenderhanecami sokağında 2 numarada oturan Hacer, kocası Mehmed Ali tarafından dövüldüğünü ve Mehmed Ali'nin oğlu Akif'in de işe ile başını yaradığını iddia etmiş, her iki suçlu da yakalanmıştır.

Sadakai fitır

İstanbul Müftülüğünden:

	En iyi	İyi	Son
Buğdaydan	15	14	12
Arpadan	24	20	19
Üzümden	84	67	54
Hurmadan	00	133	00

Yurdumuzun nava müdafaası esbabını temin hususunda pek meşhûr mesalî görülmekte olan ve aldığı teberruatı Kızılay ve çocukları Esirgeme Kurumu gibi hayırlı teşekküllerle paylaşan Türk Hava Kurumuna her vechile yardımda bulunmak mühim bir vazifemizdir. Binaenaleyh bu babda Diyanet İşleri Reisliği tarafından verilmiş olan fetvâ mucibince sadakai fitır ve zekât ile mükellef olanların - havadan gelecek tehlikelere karşı yurdumuzu, milletimizi korumak uğrunda pek feyizli ve devamlı bir surette çalışan - meşhûr Türk Hava Kurumuna yardımda ve bu vesile ile de memleketimize hizmette bulunulması lüzumu sadakai fitır nev'i ve miktarı ile beraber ilân olunur.

Şehir Meclisi dün toplandı

İstanbul Şehir meclisi dün toplanmıştır. Kasımpaşa tahsil şubesi tahsildarı Ahmedin zuhur eden 7 lira 70 kuruş zimmeti hakkındaki teklif aid olduğu encümen havale edilmiştir. Bakırköy kazasının Mahmudbey ve Yeşilköy nahiyelerine bağlı Avar köyünün Atış Alanı, Litros köyünün Esenler, Vidos köyünün Güngören, Çiftburgaz köyünün Bağcılar, Ayapa köyünün Kirazlı, Nifos köyünün Kocasinan, Ayayorgi köyünün Kayabaşı olarak isimlendirilmesi hakkında daimi encümen kararı kabul olunmuş, Kalıtarı köyüne Şenlik ve gene bu arada Bakırköy kazası dahilinde türkçe adlarla anılmayan çiftliklerden Katronya çiftliğinin Resenli, Papazköy çiftliğinin Gönençli, Pandoç çiftliğinin Uğurlu, Kapanarya çiftliğinin Kutular adlarıyla isimlendirilmesi sahipleri tarafından istenmiş ve bu teklif kanuna uygun görüldüğünden yeni isimlerin kabulüne karar verilmiştir. Büyükdada Kaptannuri caddesinin Mehmedik ve Hâskalfa sokağının da Türközü olarak tevsiyi uygun görüldüğüne dair mülkiye encümeni mazbatası kabul edilmiştir. Bostancıda Vükelâ caddesi ile Erenköy caddesi arasında pazartesi günleri kurulmakta olan pazar yerinin de değiştirilmesi hakkındaki teklif aid olduğu encümen havale olunmuş, Meclis cuma günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Türk - Leh ticaret anlaşması müzakerelerine Varşovada başlandı

Lehistan ile Türkiye arasındaki ticari münasebetleri inkişaf ettirmek gayesiyle iki memleket arasında yeni bir ticaret anlaşması akdine karar verilmiş ve bu hususta müzakerelere başlanmıştır. Varşovada devam etmekte olan bu müzakerelerin yakında iyi bir şekilde neticeleneceği kuvvetle tahmin olunmaktadır.

TEŞEKKÜR

Annemin cenaze merasimine iştirak eden aziz muhiblerime gazeteniz delâletile minnettarlığımı söylemek isterim. Benim için hatıra çok kıymetli olan bir düşünce ile kendilerini bu merasimde temsil ettirmek lütfunda bulunan Maarif Vekili Partî ve Valimiz için de ayrı bir minnettarlık duymaktayım. Eski bir maarif mensubunun annesi tedfine götürülürken onun cenazesini arkasından giden muallimler ve genç mektebiller için de bir şükran hissi taşıyorum. Uzaktan telgrafla ve mektupla, yakından cenaze merasimine iştirak etmekle beni çok yaralı olduğum bir günde hatırlayan dostlarına ve akrabalarına ayrı ayrı teşekkürlerimi yazmakta gecikeceğim için gazetenizin bu duyularımı anlatmaya ilk tercümanım olmasını rica ederim. Bükreş elçisi Suphî Tanrıöver

Müteferrik :

Esnaf cemiyetleri müşterek yardım tahsisatını artırıyor

Yakında esnaf cemiyetleri merkezinde bütün esnaf cemiyetleri reislerinin iştirakile mühim bir toplantı yapılacaktır. Toplantıda 939 yılının müşterek yardım çalışmalarını bütçelerde bunun için ayrılacak tahsisat üzerinde görüşülecektir. Esnaf cemiyetleri geçen yıl bütçelerinde müşterek yardım heyeti için 29 bin lira tahsisat ayırmışlardı. Bu tahsisat yeni yıl bütçesinde 40 bin liraya çıkarılacaktır.

Yeni Sirkeci gar binası yılbaşında açılacak

Bir müddettenberi Sirkeçide yapılmakta olan yeni gar binası inşaata ikmal edilmek üzeredir. Yılbaşında merasimle açılacak olan yeni gar binası eskiye nazaran bir hayli değişmiş ve daha geniş bir hale getirilmiştir.

Toplantılar :

Fatih Halkevinde biçki ve müzik dersleri

Fatih Halkevinde kadınlara mahsus biçki, dikiş, nakış ve beyaz iş dersleriyle erkek ve kadınlar için müzik dersleri açılmıştır. Bundan başka ayrıca bir de mızıkâ takımı teşkil edilecektir. Gerek bu derslere ve gerekse müzik grupuna devam etmek isteyenler Fatih Halkevine müracaat etmektedirler.

ALKAZAR

Sineması mevsimin en heyecanlı ve en güzel filmine

BUGÜN

Matinelerden itibaren başlıyor.

X 9 un

"MACERALARI,"

Başrollerde: SCOTT KOLK - MONTE BLUE gazetelerde tefrika halinde çıkmış olan

Büyük Casusluk Filmi

EKONOMİ

Muhtelif mintakalarda zirai sanayie aid büyük fabrikalar kurulacak

Bunlar arasında portakal ve domates usare fabrikaları ve peynir, tereyağı, süt ve ekmek fabrikaları da buluracağız

İktisad Vekâleti ve Devlet Ziraat İşletmesi memleketin muhtelif mintakalarında zirai sanayie aid fabrikalar kurulması etrafında etüdler yapılmaktadır. Yeni kurulacak olan fabrikalar arasında, portakal, domates ve diğer meyva usareleri fabrikası, Trakya ve Karsta peynir ve tereyağı fabrikaları, süt ve ekmek fabrikaları ve nihayet memlekette büyük bir ihtiyaç olduğu anlaşılan malt fabrikası ön safıta yer almaktadır. Bunlardan başka yeni bir ziraat âletleri fabrikası kurulacak bilhassa biçer, tıraz makineleri, köylü için ufak ve ucuz tohum seleksiyon makineleri imal edilecektir. Yalova çiftliği sütlerini işlemek için bir süt fabrikası kurulacaktır. Etüdüleri ikmal edilen Ankara ekmek fabrikasında da çiftlik buğdayları işlenecek ve bu suretle Ankaranın mühim bir ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Yeni kurulacak müesseselerin ratabilite hesapları yapılmış ve iyi kârlar temin edeceği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan İzmir mintakasında kurulmakta olan Cellâdgözü sahasile Silifke, Çukurova, Çifteler çiftliklerinde geniş mıkyaştta pamuk ve soya zeriyatı yapılması için hazırlıklara başlanmıştır.

Ankarada şimendifer hattı boyunda, metruk bir halde bulunan çimento fabrikası sahası da devlet ziraat işletmesi kurum tarafından hayvan besime merkezi haline getirilecektir.

Bundan başka yağmurlar veya sulama neticesinde inbat kudretini kaybetmiş topraklarla, Nafia tarafından irva ameliatı yapılmakta olan sahalarda tatbikine lüzum görülecek gübreleme ve zer politikası ve memleketin muhtelif mahsul sahalarının sunî gübre ihtiyacı da tesbit edilmektedir. Bu maksadla bazı itidai madde haricinden idha edilerek sunî gübre çeşitleri hazırlanacaktır. Diğer taraftan Çatalca civarında diğer bazı mintakalarda bulunan ve buvuna adı verilen son derece kıymetli kuş gübrelerinden istifade ciheti de tedkik edilmektedir. İngilteredeki kimyevi sanayi tröstü birkaç sene evvel memleketimize bir

heyet göndererek, muhtelif zirai istih-sa sahalarımızın sunî gübre ihtiyaçlarını tedkik ettirmiş, toprak tahlilleri yaptırmıştı. Bu müesseseler son zamanlarda memleketimize müracaatle yeni bazı tekliflerde bulunmuştur. Bu teklifler alâkadarlar tarafından tedkik edilmektedir.

NATTAnın

1939

Programları hazırlandı tafsilât:

NATTA

Galatasaray

ITA

Parapalas karşısında

Fransız Tiyatrosunda

15 Teşrinisanı Salı Akşamı

Münir Nureddin

Mevsimin ilk büyük

Konserini veriyor

Biletler: Beyoğlu, Ağacami Philips mağazasında satılmaktadır. *

İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 20,30 da

Kan Kardeşleri

Yazan: Birabo

Türkçesi F. Adil

Bu akşam SÜMER Sinemasında

iraesine başlanacak olan mevsimin en mühim ve alâkabahş filmi olan

ASRİ BATAKHANELER

Şaheserini bütün İstanbul halkı görmeğe koşacaktır.

ALBERT PREJEAN - DİTA PARLO - LİNE NORO

tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan bu filmde: Bütün Parisin zevk ve sefahat mahallerini, genç kız ve kadınların maruz kaldıkları tehlikeler... gibi içtimai ve yaşanmış bir dram hayatı tasvir edilmektedir.

İlaveten: EKLER JURNAL Marsilya yangın faciası

Bu akşam MELEK Sinemasında

NEFİS VE HARİKULÂDE GÜZEL BİR FRANSIZ ŞAHESERİ

AŞK BAHÇELERİ

Başrolde: Son senenin en gözde yıldızı

VIVIANE ROMANCE

PIERRE RENOİR - LOUIS JOUVET

Programa ilâve olarak Paramunt dünya havadisleri

DİKKAT: BU GECE İÇİN BÜTÜN LOCALAR SATILMIŞTIR.

Hususi koltukların erkenden aldirılması. Telefon: 40868.

Önümüzdeki Cuma Akşamından itibaren

TAKSİM Sinemasında

ABEL GANCE'in son

vücade getirdiği ve

JULES BERRY - ANNIE DUCAUX (Günahkâr kızlar mümessili) JEAN MAX tarafından oynanmış

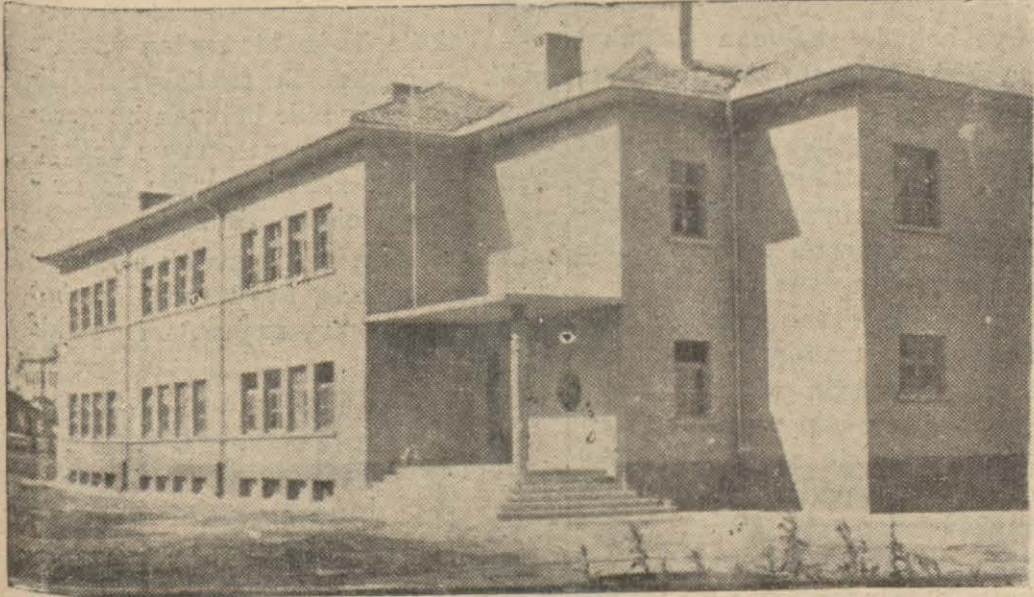
KADIN HIRSIZI

Büyük ve Güzel Fransız filmi görmeğe hazırlanmış

MEMLEKET HABERLERİ

Sivasta bir Akşam kız san'at mektebi açıldı

Sivastlı genç kızlar ve yetişkin kadınlar için açılan bu mekteb gelecek yıl kız enstitüsü haline getirilecek

Sivas Akşam kız san'at mektebi binası

Sivas, (Hususi) — Vilâyet bütçesinden ayrılan 51 bin lira tahsisatla yapılan modern teşkilâtli bir Atatürk ilkmektebinden sonra Kültür Bakanlığı tarafından şehrimizde genç kız ve yetişkin kadınlarımız için bir Akşam kız san'at mektebi açılmıştır. Mekteb, genç kızlarla tahsil çağını geçirmiş kadınlara mahsus olmak üzere iki şubelidir. Yalnız bu yıl içinde dikiş, biçki, moda dersleri gösterilecektir. Mektebin açılması şehrimiz bayanları arasında alâka ile karşılanmış ve bugüne kadar 100 e yakın talebe kaydedilmiştir. Mekteb direktörlüğüne de Beyoğlu Akşam kız san'at mektebi öğretmenlerinden Kadriye Şahin tayin edilerek gelmiş, vazifesine başlamıştır. Kıymetli ve çalışkan valimiz Nazım Tokerin mektebin açılması hususunda gösterdiği canlı alâka memlekete yeni bir san'at yuvası kazandırmıştır.

Gene haber aldığımızı göre, gelecek yıl burası kız san'at enstitüsü haline getirilecektir.

Diğer mekteplerde

Şehrimiz lise, orta ve ilkmekteplerinde bu yıl geçen yıllara nazaran bir talebe fazlalığı vardır. Lisede bugün 800 ü müteceviz, orta mektebde 850, ilk okullarda ise 4000 i aşan talebe okumaktadır.

Mardinde emniyet teşkilâtı

Mardin, (Hususi) — Mardin, doğu şehirleri içinde ve bilhassa komşu vilâyetlere nazaran zabıta vukuatı az olan bir şehirdir. Zabıta vukuatına senede ancak birkaç defa tesadüf edilir, bunun da hemen hemen çoğu köylerde cereyan eder. Bundan başka şehrimizde hırsızlık, ev, dükkân soyma vak'aları da pek enderdir.

Bu, zabıtamızın isabetli tedbirlerinden ve bilhassa Mardin halkının halim, cemiyet kanunlarına fevkalâde muti olmalarından ileri gelmektedir. Resim, Mardin zabıtasından bir grupu Emniyet Direktörümüz Nureddin Kesikbora ile bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

— Hasan Bey sena bir şey söyleyim mi?

... Asrımız sinema asrıdır diyenlere hak veriyorum...

... Sinema makineleri köylere kadar sokulacakmış...

Hasan Bey — Bunları tuvalet eşyası ile moda alümleri takib etmezse faydaları büyük olacaktır.

izmitte bir köylü tabanca ile arkadaşını öldürdü

İzmit, (Hususi) — İzmitin Yuvacık köyünde kanlı bir facia olmuştur. İbrahim oğlu Hasan ve Üzeyir oğlu Mehmed isminde iki arkadaş arasında bir koyun hırsızlığı meselesinden kavgı çıkmış ve Mehmed, tabanca ile Hasan'ı öldürmüştür. Vak'a yerine müddeiumumi Hamdi Doğu gitmiş, tahkikata başlamıştır. Katil yakalanmıştır.

Kozan, Fek'e ve Kadırlı belediye reisleri seçildi

Kozan, (Hususi) — Halk Partisinde kazanan belediye azaları arasında reis seçimi yapılmıştır. Azalardat. Halk Partisi ikinci başkanı Şerif Akgün ittifakla Kozan belediye riyasetine intihab olunmuştur. Şerif Akgün yıllarca orduya hizmet etmiş ve nihayet vazifesin' bitirerek binbaşılıktan tekaüde sevk edilmiş, çalışkan, iş bilir, memlekete hizmet eder bir zattır.

Aynı gün Fek'e ve Kadırlı kazalarında da reis intihabı yapılmıştır. Fek'e reisliğine Şerif ve Kadırlı reisliğine de Hakki seçilmişlerdir.

Hayır sever bir vurddaş Erzincan'da doğ'uğu köye iki çeşme yaptırdı

Erzincan (Hususi) — Aslen Erzincanlı olup daha küçükken İstanbul'a gitmiş ve elli sene kadar bir zaman içinde memleketini görmemiş bulunan Erzincanlı Ekrekuma köyünden Alibey oğullarından Galib Yener adındaki bir zatın doğduğu bu köyde iki çeşme yaptırmak için gösterdiği hayırseverlik halk üzerinde çok iyi bir tesir bırakmıştır. Bu zat doğduğu Ekrekuma köyüne beş kilometre bir mesafede bulunan ve yüksek dağların tepesinden akıp gitmekte olan saf ve temiz Göze suyunu köyün içine getirmeye azmetmiş, bunun için tâ cırcırluktan düşündüğü bu arzusunun şimdi yerine getirmeğe muvaffak olmuştur. Bu suyun getirilmesi ve köyde yapılacak iki çeşmenin masrafı için de Erzincan Ziraat banka direktörü Mustafa Altınok'u mutemed tayin etmiştir. Bu iş için şimdiye kadar bin dokuz yüz lira sarfedilmiş ve köyün içine yaptırılan çeşmeler akmaya başlamıştır.

Ceyhan belediye reisi seçildi

Ceyhan, (Hususi) — Yurdun her kögesinde olduğu gibi Ceyhanda da belediye reisi seçimi yapılmış, reisliğe eski reis Salâhaddin Sepiciyi seçmişlerdir.

Dört senedenberi Ceyhanda belediye reisliği yapan Salâhaddin Sepici bu müddet zarfında gösterdiği gayret ile birçok eser vücade getirmiş ve halkın teveccühünü kazanmıştır.

Bursada ilk kadın avukat

Bursa, (Hususi) — Bayan Fatma Süheylâ Beyşehirlioğlu şehrimiz barosuna kaydedilmiştir. Avukatlığa başlayacaktır. Bursamızda ilk kadın avukattır. Vak'tile Bursa kız muallim mektebinde terbiye muallimliği yapmıştır.

Tokat valisi terfi etti

Tokat (Hususi) — Vali ve Cümhuriyet Halk Partisi Başkanı Faiz Ergun birinci sınıf valiliğe terfi etmiştir. Dürüst ve çalışkan bir idare âmiri olan sayın valiyi tebrik ederiz.

Yurdda Cumhuriyet bayramı

Yurdun her tarafından tes'id edilen Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü bayramına aid intibalar gelmekte devam etmektedir. Yukarıdaki resimler 4 muhtelif şehrimizdeki bayramdan görünüşleridir.

Yurdda spor hareketleri

Samsun, (Hususi) — Samsunspor - Demirspor birliği, bilhassa son haftalar içinde yeni kararlar vererek atletizm, futbol, voleybol şubelerinden başka Samsunda ilk defa olarak eskrim şubesini de tesis etmiştir. On beşinci Cumhuriyet bayramı yıldönümünde büyük geçid resminde Samsunspor - Demirspor birliği gençlerinin muntazam geçişi çok takdir edilmiştir. Gerek kıyafet, gerek geçiş itibarile birlik gençleri çok calibi dikkat bir varlık arz ediyordu. Eskrim gruplarının geçişi de büyük bir alâka ile alkışlanmıştır. Resmimiz, birlik üyelerinden bir grupu asbaşkan Vedat Ürfi ve umumî kaptan Etem Ruhi ile bir arada göstermektedir.

Bursada

Bursa (Hususi) — Cumhuriyetin on beşinci yıldönümü münasebetile Atatürk stadyomunda futbol, Mudanya yolunda bisiklet müsabakaları ya-

pılmıştır. Acaridmanla Bursagücü futbol maçı dört dörde beraberlikle bitmiştir. Tekaüdlar takımile Akınspor birinci takım arasındaki maç da Tekaüdların sifira karşı bir galibiyetile neticelenmiştir.

Bisiklet müsabakasında: Birinciliği Acardan Bekir, ikinciliği Akınspordan Hasan, üçüncülüğü Acardan Faruk kazanmışlardır.

Kırklarelinde

Kırklareli (Hususi) — Pazar günü Halkspor klübü ile Kırklarelispor klübü gençleri arasında atletizm müsabakaları yapıldı. Bu müsabakalarda 100 metre, 400 metre, bisiklet sür'at koşusu, yüksek atlama birinciliklerini Halkspor klübü, 1500 metre, gülle atma, üç adım, tek adım birinciliklerini Kırklareli spor klübü gençleri alarak memlekette çok heyecanlı bir spor günü yaşattılar.

Küçük Memleket Haberleri

Bahkesir Veteriner Direktörü vefat etti 30 seneye yakın Bahkesir Veteriner Direktörlüğünde bulunan Behçet Tunçok, üç aydanberi devam eden hastalığı sonunda vefat etmiş ve cenazesi merasimle kaldırılmıştır.

Yozgad hastanesi operatörlüğü Kastamonu Memleket hastanesi operatörü Hayri Kağan, Yozgad hastanesi operatörlüğüne tayin edilmiş ve işe başlamıştır.

Tokad Emniyet Müdürü Ankara Emniyet Umum Müdürlük müfettişlerinden Ata, doğu vilâyetlerimiz Emniyet Müdürlüğüne tayin edilerek gelmiş ve işe başlamıştır.

Sındırgı İnhisarlar Müdürlüğü Sındırgı İnhisarlar Müdürlüğüne tayin edilen Aguniye Yenice müdürü Hasan Feyz ve muhasebeciliğine tayin edilen Sami, gelip işe başlamışlardır.

Hâdiseler Karşısında

BİR MEKTUB

Halicde lengerendaz Gülcemal vapurundan İstinye dokunda mukim Etrüsk vapuruna:

Biraderi canberaberim efendim, Evvelâ mahsus selâm edip hatırı nazikânelerini istifsar eylerim. Az zaman mukaddem Almanyada vilâdetinizi ve vilâdetiniz akabinde İstinyeyi teşrifinizi haber almıştım. Size beyanı hoşamedî için hini teşrifinizde limanda karşılamayı ansamimülkalb arzu ettim - se de son zamanlarda uskuruma âriz olan romatizma illeti yüzünden hareket edemedim, beni bu şereften mahrum bıraktı.

Maramar ve Boğaz cihetinden buraya gelen salapurya ve taka misillü kimesnelerden zatiâhâlinin ne derece yakışıklı, ve gözâlicî olduğunuzu duymuştum. Ve esef ki dün bacam kenarında gazetesini okuyan sabık çınacım, lâhik bekçimin gazetesinde de hini seferde düşer olduğunuz kesri sürat yüzünden, İstinyede dok nam tedavihaneye nakledildiğini okudum.

Size inan, ne derece müteessir olduğumu, tahrire kalemim varmıyor. Yetmişinci sal hayatımdan sonra bir köseye atılmış olmam bile bana giran gelirken bir de, zatınız gibi bir nevadın daha henüz bahar hayatında böyle bir

kazaya giriftar olmanız kimbilir ne acı, ne tahanümülsüzdür.

Fakat dünya böyledir efendim. Fazla üzölmeye de değmez. Hayatı vapur, hayatı beşere benzer. Bazan kısa, bazan uzun olur. Talihi kader sizinkini kısa takdir etmiş. Elden ne gelir ki.

Benim canım efendim. Aşla fütür getirmeyiniz. Nihayet olsa olsa buraya gelirsiniz. Bizim Haliç hiç de fena bir yer değildir. Gerçi birçok aceze ile memlû ise de aralarında bulunmak sıkıcı birşey değildir. Burada çok neş'eli kimesneler de mevcuttur. Meselâ Büyükkada vapuru hemşiremiz bunların başında gelir: Zatiâhâlinin uğradığınız felâketi haber alır almaz, hemen şöyle bir şarkıya başlamıştı:

«Ben Haliç sularında bekliyorum»
«Her zamanki yerimde bekliyorum»
«Beni şad et Etrüsküm başın için»

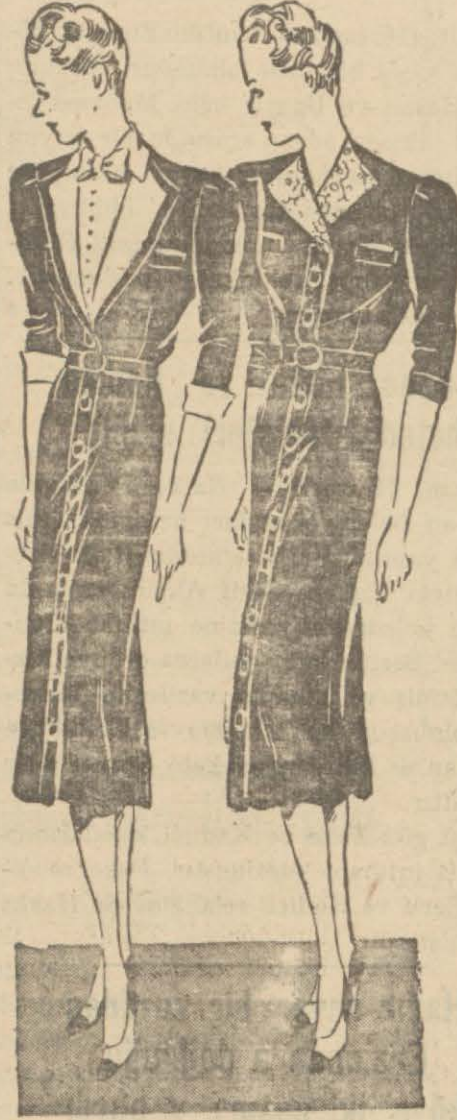
O, şimdi dörtgöze sizin teşrifinize muntazır...

Mektubuma nihayet verirken tekrar mahsus selâm eder, başka keder görmemenizi Hazreti Cenabı Bahirden temenni eylerim.

Halicde lengerendaz bendeleri
Gülcemal
İSMET HULÜSİ

Kadın Köşesi

Bir tek rob üç türlü giyilebilir

Yukarıda sağda: Kapalı yaka açılır.

Yalnız açmakla bırakılsa bir başka - lik olmayacağı için, robun göğsüne, üstü kırmızı beyaz emprime ipekli den bir jile geçirilir. Jilenin reverleri robun ya kasının üstüne çıkarılır. Bu ehemmiyetsiz fark gün delik, sade roba abiyeye kâfidir.

Yukarıda solda: Aynı robu daha ağır bir tuvalet elbise haline koymak içindir. Bu sefer yaka bele kadar açılmıştır. Jile meydanadır, küçücük düğmelerle ve ufak bir fiyonga ile süslenmiştir. Bir de devrik yakası vardır. Reverleri robun reverlerinden az daha ensizdir. Bunun için kenarları lâcivert bir biye ile çevrili gibi görünmektedir.

Bu türlü modeller, biçiminden usandığınız modelleri bir el çabukluğu ile değiştirivermek, icabında kolayca abiyeye - leştirecek yeni bir gündelik rob yapmak hususunda çok işe yarar.

Robun asıl şekli aşağıdadır: Dümdüz bir beden, iki ufak ceb, tokalı bir sentür. Bu tarz elbiseler son zamanlarda pek çok görülmeye başlanmıştır. Eskiden müsrif hareket edenler bile elbiseden tasarruf yollarını aramakta olduklarından moda mucâhleri de onlara göre modeller hazırlamaktadırlar.

Mahkemelerde

Telefon Şirketi memurlarının davası mühim bir safhaya girdi

Eski Telefon Şirketi aleyhinde tazminat davası açan memurların vekilleri mahkemeye yeniden bazı vesaik ibraz ettiler

Tasfiye halinde bulunan İstanbul Telefon Şirketi memurları tarafından şirket aleyhine açılan tazminat davasının tahkikat safhaları ikmal edilerek mahkemeye intikal etmiştir.

120 memur tarafından açılan bu dava, asliye 2 nci ticaret mahkemesinde mühim bir safhaya varmıştır.

Davacılar, ötedenberi şirketin ayrılan memurlarına maaşlarıyla mütenasib bir ikramiye verdiğini iddia ve mahkemeye buna dair bazı vesaik ibraz etmişlerdir. Bu vesaik arasında müddei tarafın bilhassa istinad ettiği, şirketin esas mukavelesile imtiyaz ve satın alınma mukaveleleridir.

Şirkette, ötedenberi böyle bir teamül olmadığına ısrar eden eski Telefon Şirketi vekilleri ise, bu vesaiki tedkik ederek, cevaplarını hazırlayacaklarını bildirmişlerdir.

Davacılar tarafından şirketten istenilen tazminatın yekünü 100 bin lirayı aşmaktadır.

Vapurda yapılan keşif neticesinde bir suçlu tahliye edildi

Ağırcezada devam eden bir öldürmeğe teşebbüs davasının aydınlanması için, mahkeme hâdisenin cereyan ettiği Kadıköy vapurunda keşif yapılmasına karar vermiştir.

Suçlu berber Fahreddin, Hayrünni - sa isminde sevdiği bir kadını takibe başlamıştır. Hayrünni, bir gün hemşiresi birlikte, Köprüden Kadıköy vapuruna binmiş, biraz çakır keyif olan Fahreddin de takibe devam etmiştir.

Vapur hareket ederek bir hayli yol aldıktan sonra Fahreddin tabancasını çekmiş ve sevgilisine 3 el ateş etmiştir. Bu hâdisi üzerine tevki edilecek öldürmeğe teşebbüs iddiası ile mahkemeye sevkedilen suçlu, geçen celse - de:

— Fazla sarhoştum. Sevgilimi de görünce aşka geldim, pencereden dışarı rastgele ateş ettim. Fakat onu öldürmeğe teşebbüs etmek hayalimden bile geçmedi, demişti.

Bu suretle vapurda bir keşif icrasına mahkemeye lüzüm görülmüş, vapurda ehli vükuf yardımıyla yapılan keşif sonunda, hiçbir yerde kurşun eserlerine rastlanamamış, maznunun pencereden harice silâh attığı neticesine varılmıştır.

Dünkü celsede, suçlu Fahreddin tahliye edilerek muhakeme talik edilmiştir.

İki kadının evini soyan bir hırsız yakalandı

Cağaloğlunda, Ayşe ve Emine isminde iki kadının evlerine Asaf isminde biri girmiş, konsol ve çekmecelerin kilidlerini kırarak elbise ve mücevherat çalmış ve bunları Fuad ve Karabet isimindeki kimselere satmıştır.

Asaf yakalanmış, dün ikinci sorgu hâkimliğinde, suçunu şu yolda itiraf etmiştir:

— Vaktile başka bir suçtan dolayı tevki edilmişim. Bu sırada yetmiş lirayı aldılar. Bilâhare parasız ve aç kaldım. Hırsızlık ederek karnımı doyurmaya mecbur oldum, demiştir.

Çalınan eşya geri alınarak sahibine iade edilmiş, Fuad ve Karabet serbest bırakılmış, suçlu Asaf tevki edilmiştir.

Bir Rumca gazete bir vapur acentası hakkında hakaret davası açtı

Dün asliye üçüncü ceza mahkemesinde, oldukça garib bir davanın muhakemesine başlanmıştır.

Bir vapur acentası bastırıldığı el ilanlarında, Apoye Matini gazetesinin acentanın ilanlarını kabul etmemesinden bahsetmiş ve Apoye Matini gazetesi için Lisa kelimesi kullanmıştır.

Gazete idaresi, Lisa kelimesini hakaret mahiyetinde görmüş, bu kelimenin kudurmuş mânâsında olduğundan bahisle dava açmıştır.

Dünkü muhakemede dinlenen ehli vükuf ise, bu kelimenin hakaret mahiyetinde olmadığını ve ancak fennî bakımdan kudurmuş mânâsına gelebileceğini söylemiş, muhakeme başka bir güne talik edilmiştir.

Randevuculuk suçlusu Atina 500 lira kefaletle tahliye edildi

Randevuculuk ve fuhsa teşvikleri suçlu Madam Atina, hakkındaki mevkiyet kararının kaldırılması için asliye dördüncü ceza reisliğine müracaat etmişti.

Mahkeme, Madam Atina'yı beş yüz lira nakdi kefaletle tahliye etmiştir.

Müddeiumumilikçe dinlenen şahidlerden biri, yeniden şayanı dikkat bazı malûmat vermiştir. Bu şahidden alınan malûmata istinaden tahkikata devam edilmektedir.

Seyahat ve ikamet kanununa aykırı hareket eden ecnebler

Son zamanlarda sulh ceza mahkemeleri, Türkiyede seyahat ve ikamet kanununa aykırı hareket eden ecneblerle dolup boşalmaktadır.

Kanunda en son yapılan tadilatı bilmiyen, memlekete gelişlerini veya değiştirdikleri ikametgâhları polis bildirmiyen ve buna mümâsil suçları işleyen birçok ecnebi, Adliyyeye sevkedilmektedir.

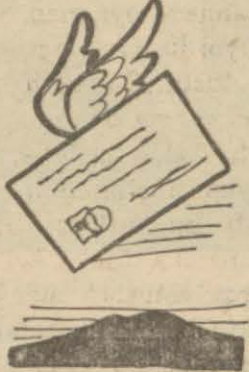
Kanunda bu gibi suçların cezası dercesine göre 15 günden 6 aya kadar hapis ve 25 lira ile 200 lira arasında para cezasıdır.

Son bir ay zarfında yalnız Galata ve Beyoğlu sulh ceza mahkemelerine bu şekilde yüzden fazla suçlu ecnebi sevkedilmiştir. Bunlar arasında haricden memleketimize gelen bazı artistler de vardır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Mektuplar ne zaman pullanmaya başlandı?

Mektupların ilk defa pullanması keyfiyeti: 1837 de tahakkuk etmiş ve bu usul İngiltere - de tatbik olunmuştur. Fakat ilk zamanlar, bu usul devlet idaresinin muhalefetine maruz kalmıştır. Mektupların pullanması usulü Fransada ancak dokuz sene sonra tatbik edilebilmiştir.

Bir yeryüzü cenneti

İngilterenin Rutland kontluğu denilebilir ki zabıta vak'alarının kaydedilmediği bir yeryüzü cennetidir. Bütün bir sene zarfında, bu memlekette ancak bir sarhoşluk hâdisesi olmuştur. Bu kontluğun kırkı bulan hâkimleri, aşağı yukarı

İngilizlerde vasatî yiyecek ihtiyacı

Bütün milletlerin müstakbel bir harbden çekindikleri şu sırada her türlü müdafaa tedbirlerine baş vurduklarını görüyoruz. İngilizler de, sahillerinin her hangi bir surette abluka edilebileceğini düşünerek ihtiyac erzap etmek için bir İngilizin ihtiyacı olabileceği yiyecek miktarını hesaplamışlar. Netice şudur:

Bir İngiliz, bir sene 64 kilo et, 50 kilo şeker, 172 yumurta lazımdır. İçki miktarı hakkında tesbit edilmiş bir rakam yoktur.

Bir ş mendifer istatistiği

1850 senesinde bütün Avrupadaki ş mendiferlerin uzunluğu 332 kilometreyi geçmiyordu. Bugün, bu miktar 450 bin kilometreye balığ olmuştur.

Hiç çalışmadan aylık alan adamlar vaziyetindedirler.

GÖNÜLİSLERİ

Erkek karakteri

Bir genç kız bana yolladığı mektubda nişanlısından şikâyetçi:

— Seviyorum, sevdiğimi de biliyorum. Fakat üzöldüğüm bir nokta var, nişanlım bana karşı biraz durgun, nasıl söyleyeyim, soğuk değil amma, hararetsiz davranıyor. Onu biraz vazifesini düşünmeye sevketmenin yolu yok mu?

Bu genç kız, Bayan M. M. mektubunda yaşını tasrih etmemiş, fakat sualinin şeklinden kendisinin pek genç olduğunu tahmin ediyorum. Gönül meselelerinde erkek karakterinin arzettiği muhtelif görüşler üzerinde hiç tecrübesi yoktur.

Bazı erkekler vardır ki Teyzenin tâbirle romantiktirler. Hayalseverdirler. Dillerinde şiir, kalblerinde endişe, gözlerinde siyah gözlükle yaşarlar. Kendilerinde ciddiyet olmadı gibi sebat fikri de aranmaz, bugün severler, yarın sevgilerinin nefrete inkılâb ettiğini görürler. Buna mukabil bazı erkekler de vardır ki iç duyguları dışa aksetmez. Lâ-

kayd görünürler. Hakikatte sevgi, hiddet veya nefret, yahud da şefkat en kuvvetli tesirini onlarda gösterir. Dillerinde sevmek fiilinin muhtelif sıygaları şelâle gibi akar, fakat en kuvvetli gönül bağı onlarda bulursunuz.

Çocuğum, senin nişanlın bu ikinci sınıftan olacak, memnun ol, şükret, müsterih yaşa, ve beklediğin kelime coşmasını evlendiğiniz zamana sakla. Sana bunun haricinde en ehemmiyetli tavsiyem onun bu vaziyetini taklid etmeye kalkışmaktır. Bilhassa lâkayd görünmekten çekin. Tabii ol, kazanırsın.

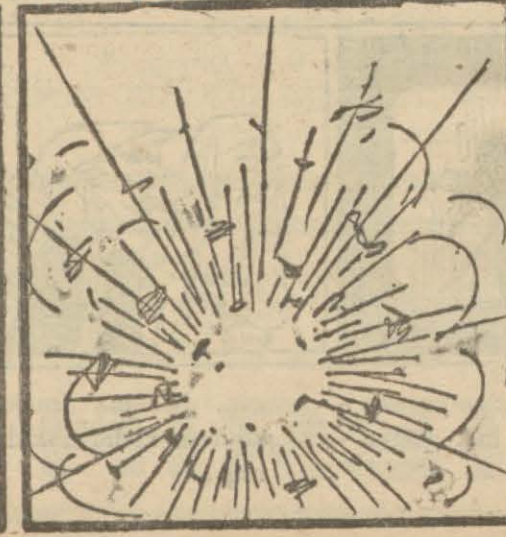
Kadıköyünde, Bahariyede Bayan P. P. ye:

— O benden güzel, malûmatlı, karşısında nasıl rekabet edeceğim? diyorsunuz. Eğer bu sualin içinde toplanan kelimeler bir kaide ifade etseydi şu güzelliğe müsabakalarında kazananların karşısında yere serilmemiş aile ocağı olmayacaktı. Bir erkek bir genç kıza sadece güzel ve kültür sahibi olduğu için sevmeyi, sevdiği için sever.

TEYZE

Bacaksızın maskaralıkları :

Vakitsiz patlyan fişek

"Son Posta", nin siyasi tefrikası: 5

GHAN HARBİNİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Diehon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Fransa ile İngilterenin birbirini takiben Türkiyeden kapitülasyonları istihsal edişleri

1453 de Kostantiniyenin Türkler tarafından zaptı Ceneviz Cumhuriyetine müdhiş bir darbe indirdi. O devirde ne Fransa, ne İngiltere, ne Felemenk, ne Portekiz şarkta Venediklilerle ciddi surette rekabet edecek halde olmadıklarından, Venedikliler bütün Akdenizde fiili bir inhisara sahip bulunuyorlar demektir. Onlar dünya ticaretini «hanséatique» şehirlerle paylaştılar.

Venediğin bu servet ve debdebesi, haçlı seferlerinin başlangıcındanberi Asyanın tâ kalbine kadar nüfuz etmek cürdünü göstermiş olan misyonerlerin ve tacirlerin harikulâde hikâyelerini teyid ediyordu. Bunların hepsi Asya kıtasının bazı taraflarının mühim zenginliklerini haberi veriyorlardı. Binaenaleyh. Avrupanın başka kavimlerinin şarktan yahud garbdan Hindistana vâsil olmak için yeni bir yol açmağa teşebbüs ederek Asya ticaretini Venediklilerden almağa çalışmaları pek iyi anlaşılır.

Marco Polo, on üçüncü asır sonunda Asyada seyahatinden avdetde, Hindistan Okyanusunun kapalı bir deniz olmadığını, hattâ Hindistan yarımadası ile Afrika'nın şark sahilindeki adalar arasında mühim bir ticaret mevcut olduğunu beyan etmişti. Diğer taraftan, 1487 tarihine doğru, Barthélémy Diaz'ın ve Pédro de Covilham'ın seyahatleri Afrika kıtasının her tarafı denizle çevrilmiş olduğunu isbat ettiler.

Bu malûmat Vasco de Gama'ya Ümidburnundan dolaşarak Hindistana gitmek imkânını verdiler. Mozambik sahiline çıkınca, yanına Mélinde Arablarından kılvuzlar aldı. Bunlar kendisini 1498 senesi mayısın 25 inde Calicut'e götürdüler [1].

Vasco de Gama'nın seyahati Avrupanın Asya ile münasebetlerinde tam bir inkılâb husule getirdi. Filhakika, Portekizliler keşfettikleri memlekette kendilerini araziye ve ticarete aid hakiki bir inhisarın sahibi addettiler. İranın, Hindistanın ve İnsulinde'in bütün ticaretini zaptederken yeni Okyanuslar yolu vasıtasıyla bunu Lizbona çevirmeğe karar verdiler.

Fakat bu projelerin fiile konması Venediklileri mutlaka mahvedecekti. O zamana kadar şark ile garb arasında yegâne mutavassıtlar olan Mısırlıların ve Arab tacirlerinin de mahvolmalarını intaç edecekti.

Arab prensleri, tehdid edilen menfaatlerini enerjik surette müdafaa ettiler. Bunun üzerine, Portekizliler, 1506 da Socotora ile Maskatı zaptettiler. Sonra, 1507 de, Hürmüz sultanını cizyeye tâbi tuttular. Mısır Sudanı, Venediğin teşviki ile, Papayı ve Portekiz sarayını tehdide kalkarak Portekizliler bu tasavvurlarında devam ederlerse bütün hristiyanları öldüreceklerini, Saint-Sépulcre kilisesini yakacaklarını ve Arzumukadesteki bütün mabedleri tahrib edeceklerini söyledi. Bu tehdid hükümsüz kalmıca, Venedikliler, Kızıldenizde bir gemi

[1] Annales de Dieppe'e göre, Norman kaptanı Cousin, 1488 de, Ümidburnunu dolaşmış imiş. Hattâ Hindistana da vâsil olmuş ve Vasco de Gama'nın seferinden yedi sene evvel bu işi yapmış.

Diğer taraftan, Binot-Paulmier Gonnaville de, 1503 de Honfleur'dan bir tüccar gemisiyle hareket ederek Ümidburnunu doladı. Ümidburnu açıklarında bir fırtına tutularak meçhul bir karaya düştü. Orada altı ay kaldıktan sonra, Fransaya döndü, o diyar krallının oğlunu beraber getirdi. Bulunduğu yerde gayet iyi kabul edilmişti. Bu meçhul kara Avustralya yahud Nouvelle-Hollande idi.

Diğer taraftan, Jean Parmentier yanında kardesi Raoul olduğu halde, armatör Augoy'a aid Sacre ve Pensée gemileriyle 1529 senesi nisanın ikisinde Dieppe'den Hind topraklarına doğru yola çıktı. Su almak için yalnız Madagaskara uğradı ve aynı senenin 29 teşrinievvelinde Somatra adasında Ticoa'ya vâsil oldu.

İki Avrupalı kavmi (yalnız Portekizliler müstesna) demek ki Hind Okyanusunda seferler hususunda birinciliği Fransızların elinden almağa kalkamaz. İngilizler orada kendi gemileri üzerinde ancak 1591 de göründüler. Bu heyet-i seferiyenin gemilerinden biri olan Féniglope'un süvarisi Lancaster 1592 senesinin mayısında Comorin burnunu döndü. Felemenkiler de denizlerde ancak 1595 senesinde Cornelle Hartman'ın kumandasında göründüler.

yapmak ve donatmak için icab eden şeylerin kâffesini Mısırlılara tedarik ettiler. Fakat bu gemiler, 1509 da, Dia'da, müdhiş muharebelerden sonra, François d'Almeida tarafından mahvedildi. Portekizliler sonra Kızıldenizin ve Basra körfezinin ağzlarını muhasara ettiler. Maamafih ne Adeni zapta, ne muhalif rüzgârlar dolayısıyla, Kızıldenize girmeğe muvaffak olamadıkları için, Albuquerque'n kumandası altındaki gemicileri 1513 de Socotora'ya ve 1515 de Hürmüzü işgal ettiler [2]. O zaman, Goa Hindistan'da Portekiz imparatorluğunun merkezi oldu. 1530 tarihine doğru, Suza Tavarés Basraya uğradı. Nihayet, 1541 de, Estevan de Gama ile Jean de Castro Kızıldenizinin tâ nihayetine doğru ilerlediler. Maamafih, Süveyşi zapta muvaffak olmadılar.

Mühim bir noktadır ki Portekizliler anavatan ile Asyadaki imparatorlukları arasında eski zamanlar gibi eski kara yolları vasıtasıyla sür'atli irtibatlar temin etmeğe uğraşıyorlardı. 1528 de, Hürmüz valisi Mendoce Antonio Terniec'i Portekiz sarayına hitaben yazılmış mühim mektuplarla Suriye çölünden yola çıkardı. Bu sâi Basraya gitti, «büyük çöl» ü geçti ve Trablusşama vâsil oldu. Orada gemiye bindi. Bu seyahati yanında bir Arabla, pusula sayesinde yol tayin ederek, bir deve üzerinde yapmıştı.

Portekizlilerin Asyada tesis etmiş oldukları geniş imparatorluk devam etmedi Anavatanın malik olduğu vesait ve menabi ile mütenasib değildi. Zaten, 1580 de İspanya Portekizi kendi arazisine ilhak etmişti.

Hind Okyanusunun ticareti o zaman yavaş yavaş Felemenkilerin eline geçti. Bunlar en başlı gayretlerini Hindistana ve bilhassa İnsulinde'e tevcih ettiler. Basra körfezindeki tesisatları çok geçmeden İngilizlerin ve Fransızların rekabetine uğramağa başladı. İşte bu andan itibaren, Fransa ile İngiltere Yakınşarkın ticaret yolları üzerinde rekabete giriştiler. Bu rekabet biraz sonra uzun ve şedit bir şekil alacaktı ki onu gelecek fasıllarda tedkik edeceğiz.

İkinci Kısım Fransa ile İngiltere arasındaki rekabetin başlangıçları

«Haşmetpenahın nazırları bizim bütün politikamızın büyük prensipini, müdebbir prensipini hiçbir zaman unutmamalıdır: Bu dünyada İngilterenin korkacağı yegâne şey Fransanın bahri, ticari ve müstemlekele sahibi bir devlet olduğunu görmektir.»

Lord Chatam

(1762 kânunuevvelindeki nutkundan)

Kapitülasyonlar ve Levant ticareti. - Şarkı Hindistanın büyük kumpanyaları - Kahve ticareti - Kızıldenizin ve Basra körfezinin ticaret yolları üzerinde Fransızların gözü - Mısır beyleriyle muahedeler - İngilizler için Hindistan ile seri irtibatların ehemmiyeti - Bonapart'ın seferi.

Ümidburnu yolunun keşfi Hindistan yarımadasının ve İnsulinde'e'n emtiasını Kızıldenizden ve Basra körfezinden uzaklaştırıyorsa da İranın ve Orta Asyanın mahsulleri kervanlarla Türkiyeye akmakta devam ediyordu. (Arkası var)

[2] Albuquerque'n iki büyük projesi vardı, deniliyordu: «Venediklilerin Hindistan ticaretine İskenderiye yolu cereyanını ergeç vermeğe muvaffak olacaklarını düşünerek dahî bu maksadla Türklerle barbarlara Portekizliler aleyhinde yardım ettiklerini göreyerek Albuquerque Habeşistan imparatoruna bu tehlikeli komşuların vaziyetini emir bir hale sokmak için Nilin mecrasını değiştirmesini, ona Mısra girmeden evvel Arabistan denizile dökmek üzere bir geçid açmasını tavsiye etti. Bu suretle, Hindistan matalarını Kızıldenizden İskenderiyeye nakletmek imkânı kalmıyacaktı. Okyanuslar geçidlerine hâkim olan Portekizliler de bu ticareti münhasıran kendi ellerinde tutacaklardı. İkinci proje, 70 fersah uzakta bulunan Arabistandaki Hürmüzden üç yüz beygir geçirerek gidip Mekke'de Muhammedin mezarını yağma etmektir. Bu hareketin temin edeceği muazzam servetten başka, Albuquerque hacca nihayet vermek suretiyle Hindistanın Arabistan vasıtasıyla vukua gelen ticaretini kesmek ve Portekiz milletini zenginleştirmek gibi bir fayda da görüyordu.»

Dadaizm ne demektir?..

Dadaizm, san'atta iyi ve fena diye bir mefhum olmadığını, san'atkârın kendisini memnun etmenin asıl gaye bulunduğunu iddia eden gülünç bir nazariye - dir. Meselâ, bir stilodan damlıyan bir mürekkebe lekesinin altına, Meryem ana yazarak, bunu bir resim halinde göstermek dadaistlerce en makbul görüş tarzıydı.

Dadaizm kelimesi, Dada kelimesinden alınmıştır. Bir çocuğun ilk hecelediği kelimeyi ifade eder. Bu suretle dada - istler prensipçe çocuk olduklarını öne sürmüşlerdir.

Yemeklerimizi niçin pişiririz ?

Her yemeği pişirmeyiz. Salata, meyva ve diğer bir takım sebzeler çiğ yenir. Fakat yemeklerimizin bir çoğunu, muhtelif sebeplerden dolayı pişiririz. Bu sebepleri aşağıya sıralıyalım:

- 1 — Pişirilen yemek daha lezzetli olur.
- 2 — Pişirilen yemeğin hazmi daha kolaydır. Sonra hararetle de tâkim edildiği için daha çok dayanır.
- 3 — Pişen yemekteki bakterilerin hepsi ölmez, fakat mühim bir kısmı mahv olur.

Arz mahrekini nasıl ka'eder?

Kürei arzın güneş etrafında çizdiği daire 580,000,000 mildir. Arzın, bu daire içinde hareket sür'ati saatta 66,000 mildir.

Dairenin pek muntazam olmadığı ve güneşin tam ortada bulunması dolayısıyla, senenin muhtelif zamanında arzın hareket sür'ati hafifçe değişmektedir.

99 sene hapse Mahkûm edilen Amerikalı kadın

Keyif çata çata sigarasını içen bu Amerikalı kadın, ihtiyar bir çiftçiyi öldürmek suçundan tam 99 sene hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Höcre - sinde sigara içmesine müsaade olununca:

— Gel keyfim gel.. Daha ne isterim. Cezamdan da memnunum. Artık tassa edecek birşey kalmadı! demiştir.

120.000 lira kıymetinde 6 kitab

Londrada millî kitab meşherinde, cam bir mahfaza içinde teşhir edilen 6 kitaba 120 bin Türk lirası değer biçilmiştir.

Bu kitablar arasında, Şekspir külliyyatının ilk baskılarından bir külliyyat, bir İncil, bir de İngilterenin ilk haritası olan Sakston haritaları vardır.

Boğaziçinde geceleyin bir balık avı

«Her şey hazır mı, salıver oltayı... Fakat olduğun yerde durmakla olmaz, hal Baktın orada balık yok, gez, yürül Çünkü lüfer sürtüktür..»

Yazan: İhsan Arif

Kandillide yalısı olan bir arkadaşım vardır. Yaz kış Boğaziçinin bu tenha köşesinde, on sekiz odalı ahşab ve o - dukça harab yalının bir köşesinde yaşar. Hali vakti yerinde bir adamdır. Ki ra vermekten çekinecek vaziyette değildir. İsterse kış mevsimini Ayaspa - şada mükellef konforlu apartmanlar da da geçirebilir.

Fakat, yapmaz. Hasis midir? Aslâl Onun baba yadigarı olan bu köhne sahilsarayın âsudeliğinde ömür geçiril - nin bir sebebi vardır: Aşk... Fakat, derhal akla gelen mânada aşk değil... Ta - biat aşkı... Daha doğrusu bizim arkadaş Boğaziçine âşiktir. Kırk yaşına gelmiştir. Artık şakaklarına hayat kısmın karları yağmağa başladı. Avrupadaki beş sene devam eden tahsil müddeti müstesna, hemen bütün hayatı bu sa - hillerde geçti. Fakat, o, hâlâ Boğaziç - nin deli gibi âşığıdır.

Salon eğlencelerinden, şehir gür - lülerinden hiç hoşlanmayan bu dosta geçen gün Köprü üstünde rastgeldim. Zekâ parlayan gözleri, kırmızı gergin yanaklarıyla yüzünden sıhhat ve neş'e fışkırtıyordu. Elimizi acıtırmasın sıklı. Hal hatır sorduk. Bilirsiniz mutad su - aller... Sordum:

— Ne âlemdesin? Ne işle meşgul - süsün?

— Şimdilik spor yapıyorum.

— Hayrola, bu yaştan sonra ne sporu bu böyle!

— Av, balık avı... İstersen bu pazar gel de beraber balığa çıkalım.

İşte geçen pazar günü bu eski arkadaşın davetine gittim. Kandillideki yalının mermer iskelesinde bir saat kadar süren bir hazırlıktan sonra iki çifte sandalımızla İstinyeye doğru açıldık. Hava henüz kararın başlamıştı. Bu - lutsuz gökyüzünde parlak bir ay, sula - rı ışılatıyordu. Ezan yeni okunmuş - tu.

Bu hazin akşam saatinde Boğaziç - nin sular çok tenha idi. Küreklimiz - nin tatlı bir ninni gibi gelen muttarid fışkırtılarını dinleyerek İstinyeye doğ - ru ilerliyorduk. İstinyeye gelince dur - duk. Bizim halkı abhab oltaları seçti. Civa ile kursunları parlattı. Yem - leri geçirdi. Oltaları attık.

Bir taraftan mehtab içinde yaka - mozlanan denizi seyrediyor, bir taraftan konuşuyorduk. Civarımızda birkaç sandal daha vardı. Bunlardan bazı - rından balık kokuları ve dumanları ge - liyordu. Arkadaşım:

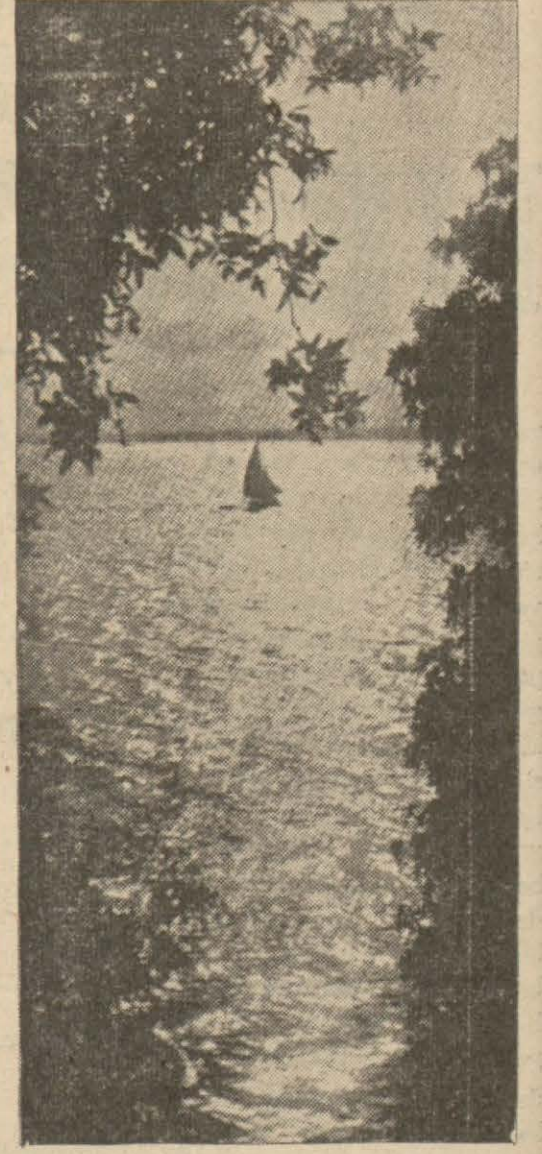
«Görüyor musun, dedi. Hem balık tutuyorlar, hem de meze yapıyorlar. Zaten işin zevki de buradadır. Balığı tutup, diri diri ızgaraya atacak ve ta - ze taze rakıya meze yapacaksın. Bu mehtab, bu hava, bu deniz, bu balık ve rakı... Hele iyi ahbablar olursa bu zev - ke doymur mu? Hele bu âlemi ya - şayanlar kolay kolay kocar olur mü?»

Arkadaşımın bu tefelsüfüne güldüm. O buna içerlemiş gibi daha hararetle konuşmağa başladı:

— Ciddî söylüyorum. Bence dünya - da en zevkli şey balık avidir. Hele Boğaziçinde lüfer ve kılıç avı. Maalesef, İstanbulda doğup büyüyen bir çok kim seler Boğaziçinin hususiyetlerini bil - mezler. Hemen herkes Boğaza yaz mevsiminde serinlemek için gelir. Bil - mezler ki Boğazın kışında da ayrı gü - zellikler, ayrı eğlenceler vardır. Gö - züne, ruhuna, boğazına zevk hakkını vermesini bilenler, Boğaziçine kışın da gelirler. Onların hemen en büyük eğ - lenceleri balık avidir. Bak, şimdi lüfer mevsimidir. Kânunuevvel kadar bu böyle gider.

— En makbul lüferler nerede bulun - ur?

— Hemen Boğazın her tarafında. En iyileri şimdi bulunduğumuz şu nokta - da. Talihin varsa bu akşam sana mü - kellef bir balık ziyafeti var. Sonra Kı - reğburnunda, Yeniköyde, Bebek - te, Anadolukavağında, daha dış - şarında Pılâvkaya denilen taş - lık yerde, Kuruçeşme ile Arna - vudköy arasında Vanıköyde tutulur.

Boğaziçinde mehtab

Lüferin en yağlı ve makbul mevs - niu teşrinievvel ayıdır. Bu ayda, sayd - ığım yerler her akşam sandallarla do - ludur.»

Oltasındaki yemi tazeliyen dostum başını salladı:

«Sana lâf yetiştireyim derken bir balık kaçırıldı. Kurnazdır kerata... Dalga geçmeğe gelmez yemi yer, ka - çar.»

Sonra balıkçılık konferansına de - vam etti:

— Balık avı diyip geçme... Mühim işdir. Uсталık ister. Lüfer yalnız olt a - le tutulur. Evvelâ akşama doğru güzel iznari tutarsın, onları livara korsun, diri diri durur.

— Livar da ne oluyor?

— Livar bir nevi sepettir. Balıkları bunun içine kor, denize sallarsın öl - mezler. Av başlamadan evvel livardan diri izmaritleri çıkarır, iki yaprak ha - linde kesersin ve iğneye güzelce sararsın. Bir parçasını da boş bırak ki lüfer onu canlı balık sansın. Sonra da civa ile zoka deni'len kursunu parlatırsın.

Her şey hazır mı? Salıver oltayı... Fa - kat olduğun yerde durmakla olmaz haââ... Baktın orada balık yok. Gez, yürül.. Lüfercilik gezmekle olur. Çün - kü lüfer sürtüktür; gezer. Meselâ, Kı - reğburnunda oltayı koyuver, sandalı da akıntıya bırak. Akışla bir müddet git. Balık var, ne âla orada çağs. Yok - sa, oltayı çek bir akış daha yap. Olma - dı mı Umuryerine, Paşabahçeye, Çu - bukluaya, nerede bulursan oraya git.

Sonra, diğkakat ister! Dalar gidersen sabaha kadar ayzalar, hava alır, bir ba - lık bile tutamazsın. Lüferin dişleri gayet keskindir. Oltayı iyi idare etmeli. Yemi yutarsa kulağından dışarı çıka - rır, mesinayı keser ve kurtulur. Onun için daima baş vururken çalmak lâ - zımdır.

— Ne çalmak?

«Balıkçılar ona calmak derler. Def çalmak, ud çalmak gibi bir hareket. Şöyle oltayı çekiyorsun ya işte o... İyi çalarsan yemi yutmadan iğne damağı - na takılır. Artık balığı çekmenin zev - kini düşün.

Kılıç avı da çok heyecanlı ve zevk - lidir. O da hep akışla olur. Kılıç en faz - la Anadolu ve Rumelikavağı arasında tutulur. Akıntı ile Selviburnunda duba civarında kayıklar akış yapırlar. Son - ra Kireğburnundan koyuverirler, Bü - yükdere içerisine kadar, Kanlıcadan a - çılırlar Anadoluhisarına kadar akış va - parlar. Bu akışlar balıkların bulundu - ğu yeri keşfetmeğe yarar.

(Devamı 10 ncu sayfa)

Kadın çoraplarının tarihi

Nedir bu çorap modası salınu?.. Dünyanın her köşesinden, hattâ elektrik ziyasının henüz girmediği bucaklardan bile aynı teraneyi işitiyoruz: «Çoraplar, ince, daha ince olmalı, bakanlara ayakta sanki hiç yokmuş, âdeta giyilmemiş hissini vermeli!»

Hakikaten bugün giyilen o ince tül gibi çoraplar, artık eski râğbetini kaybetmiş bulunuyorlar... Kadınlar, şimdi onları ters yüz ederek giyiyorlar, yarın konçları aşağı düşüşük bir surette ayaklarına geçirmeyecekleri ne malûm..

Bugünün genç, güzel, fıkrıdak daktilloları, her yerde erkeğe rakib olan Havva anamızın torunları, mevzun, göz alıcı, bacaklarını, onlara hayran gözlerden sakılabilmek fedakârlığına katlanabilirler mi?.. Asla...

Halbuki eskiden hiç te böyle değildi.

Bacağa zerrece ehemmiyet verilmezdi. Eski kraliçeler, hanedan kadınları, kalın taftadan, fanilâdan yapılmış, ve çorabı andıran şalvarımsı şeyler giyerlerdi. Sonraları şiş ör-güsü çoraplar meydana çıktı.

Hikâye meşhurdur:

İngiltere kraliçesi Elizabet bu şiş ör-güsü çoraplardan o kadar memnun kalmıştı ki, nedimesi çorap örmeğe yetişemiyor, netice itibarile de kendisine sevgisini söylemek istiyen aşığının sözlerini dinlemeye vakit bulamıyordu. Ne yapacağını şaşırın aşık, dâhiyane bir buluşla, çorap makinesini icad etti de, sevgilisini bu zahmetten kurtardı, ve emeline de nail olarak onunla evlendi.

Çorap makineleri çıkınca çorap tari-

Kadın çoraplarının resimle tarihi

hinde, yeni yeni med ve cezirler oldu. Zaman geldi, yarım konçlu çoraplar, kadın ayaklarını süsledi, daha sonraları dantel çoraplar moda oldu. Sporcu zihniyetlerini daima muhafaza eden Avrupa kadınları, İskoç deseni, şimdî gözümüze çirkin görünen çoraplarla dünyanın en şık varlıkları olduklarını iddia ettiler. Lâkin 20 inci asrın başlangıcı büyük bir inkilâb yarattı. İpek çoraplar meydana çıktı. İlk önceleri, şık bayanlar ipek çorapları bir bid'at diye saydılar. Uzun müddet giymeğe cesaret edemediler. Fakat, kadın kaprisi denilen sîslen-

me şeytanının sözlerine kandılar. Amma, gene de daha şık görünsünler diye çorapların yüz taraflarına dantelden süller eklediler.

Bir ara çorap tarihinde irtica baş gösterdi. Eski, çizgileri moda oldu. Amma bu da çok sürmedi.

Bugün ise dünün çorapları bir daha hortluyamaz. Fakat yavaş yavaş o şeffaf, ipince çorapların da yerlerinde yeller esecek. Zira tabir caizse, onlar da buhar gibi uçuyor, eriyorlar.

Öyle sanıyoruz ki, asrımız çorapsızlar asrı haline gelecek.

Son kavgalı edebiyat münakaşasının hikâyesi

Edib İsmail Habib ve Ahmed Hamdi vak'ayı nasıl anlatıyorlar?

Pazar günü sayımızda Beyoğlunun maruf bir lokantasında iki maruf edib arasında suntuurlu bir kavga cereyan ettiğini yazmıştık. Buna da sebep: Bermutad edebî bir münakaşadır. Ahmed Mithat Efendinin kalın şemsiyesinin Said Beyin kafasında ikiye ayrıldığı gündenberi bizde edebî münakaşaların kalemden sopya, sayfadan silleye intikal etmesi bir nevi an'ane olmuştur. Bunun için İsmail Habib ile Ahmed Hamdi bizdeki edebiyat münakaşalarına son senelerin tipik bir nümunesini vermekten başka bir şey yapmamışlardır. Lâkin edebiyat âlemimizdeki malûm hareketsizlik bu hiç te şaşılacak bir hâdise olmıyan kavgayı günün meselesi haline getirmiştir.

Hâdise nasıl oldu?

İsmail Habibin bir arkadaşımıza anlatışına bakılırsa kavgaya Ahmed Hamdi sebebiyet vermiştir.

Bir masada Ahmed Hamdi, heykeltraş Zühdü ve refikası, diğer bir masada İsmail Habib, saylav Damar, doktor Rusçuklu Hakkı oturmaktadırlar.

İki muharrir de masadan masaya yekdiğerlerine seslenmekte ve lâtife etmektedirler. Bir aralık Ahmed Hamdi, İsmail Habibe «Edebî Yeniliğimiz» isimli eserine için kendisini almadığını soruştur.

Bunun üzerine İsmail Habib şu cevabı vermiştir:

— Bln eser üzerinde konuşur bir adamım! Kitaba geçecek eserin olsaydı senden bahsedirdim elbet!..

Bu cevap İsmail Habibin ifadesine göre Ahmed Hamdiyi kızdırmış. Ve bazı ağır sözler sarf etmesine sebep olmuştur.

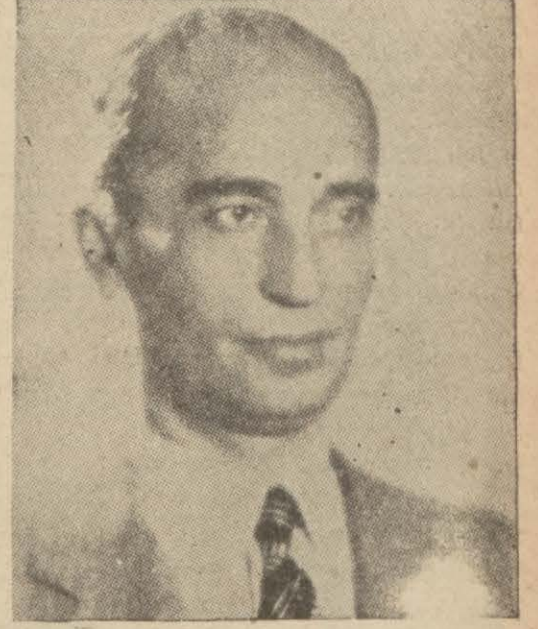
Söz silleye müncer olmuş, iki edib birbirlerine girmişler, bir kaç masanın meceruh, bir kaç bardakla tabağın maktul düşmesiyle neticelenmiş, bir ekzersiz sonunda arkadaşlarının müdahalesile yatıştırılarak yerlerine oturtulmuşlardır. Böyle söner görünen münakaşa ve kavga, İsmail Habibin yerinden kalkarak Ahmed Hamdinin masasına doğru ilerlemesiyle yeniden alev almıştır. İsmail Habib bu kalkışını Ahmed Hamdinin yanında bulunan heykeltraş Zühdü ile refikasından özür dilemek maksadına matuf olduğunu söylüyor. Fakat Ahmed Hamdi bunu hiç te böyle tefsir etmemiş olacak ki, İsmail Habibin kavgayı tazelemek istediğine hükmederek üzerine atılmış, bu sırada İsmail Habibin iddiasına göre ayağının altında bulunan üzüm mü, domates mi ne olduğu bilinmiyen bir nesne ayağının kaymasına sebep olmuş, derhal araya girmişler, böylece ikinci defa kavgayı inkıtaa uğratmışlardır.

İsmail Habib ne diyor?

Muallim ve muharrir İsmail Habib hâdise hakkında gazetelere vaki olan tahriri beyanatında şöyle demektedir:

«Cuma akşamı evime eski dostum Adana me'busu Damar geldi. Misafirim lokantaya götürdüm. Oradan da sinemaya gidecektik. Girince lokantanın sağ tarafındaki masada heykeltraş Zühdü ve refikasile oturan Ahmed Hamdi beni bütün bir neşe ve şetafet içinde masalarına davet etti. Misafirim olduğu için bunu kabule imkân yoktu. Biz lokantanın sonunda daima oturduğumuz birinci masaya geçtik. Arkadaşım doktor Rusçuklu Hakkı da orada idi. Ahmed Hamdi ile arkadaşları «Siz bize gelmediniz, biz size gelelim!» dediler. Masalarını bizden sonrakı ikinci masaya naklettiler. Masadan masaya konuşup şakalaşıyorduk. Fazla neşenin bazan netamelliliği olur. Lâf arasında kitab meselesi geçmeğe başladı. Bu mesele zaten Kuzguncuktaki ziyafette de açılmıştı. Ahmed Hamdi yazılarını bir kitab halinde toplamadı. Hepsini gazete ve mecmualarda kaldı. Ben kendisine bir cild sahibi olmasını söyledim. Hattâ bunu edebiyat tarihinden ziyade bir senedir hazırlamakta olduğum Avrupaya ve bize aid büyük eser için söylemişim.

«Fakat lokanta gecesi bu kitaptan ziyade «Edebî Yeniliğimiz» e girmediğinden lâf açmıştı. Tabii şaka yapıyordu. Ben de: «Kitab sahibi ol koyayım.» diyor-dum. Masadan masaya konuşulduğu için lâflarım hepsi iyi anlaşılıyordu. Amma; bilmem kimin de kitabı yokken ese-

İsmail Habib

rime girdiğini söyledi. Ben de bunun sebebini anlattım. Arkasından hiç münasibeti yok... bilmem kimin benden «Süperyör» olduğunu söyledi. Ben de «o benden Süperyörse senden nedir anla artık» yollu bir şey söyledim. Bız lokantaya yeni gelmiştik. Onlar epeyce zamandır oturuyor olacaklar. Anlaşılan âsâbı da bozulmuş bulunacak. Ahmed Hamdi uzun müddet sanatoryomda kalan bir hastadır. Hastalığına hep acıyorduk. Hattâ bir ay evvel gen Zühdü ve refikasile lokantanın bir masasında otururken bir ay evvel gene Zühdü ve refikasile lokanta halkının ödü kopmuştu. İşte o hastalığın verdiği sinir zâfi olacak, bu kadar neşeyle şakalaşıp durduğumuz halde birdenbeni beni tahkir edecek bir şey söyledi. Dedim ya! Masadan masaya konuşuluyor. Ben de «eğer beni tahkir edersen...» diye garta bağlı bir şey söyledim. Vay tarziye vermeli imiş. Yoksa gelip iki tokat atarmış!

Gel dedim, kalktı, bizim masaya geldi, yanındaki doktor ve me'us arkadaşları şahiddir. Bir santim bile yerimden kıınılmadım; yalnız dimdik gözlerimi gözlerine dikmişim. Ayakta mıhlana kaldı. Ne söz, ne hareket; bir iki dakika durdu, durdu, dönüp masasına gitti.

Biz zaten yemeğimizi bitirmiştik, benim gibi iki arkadaşımın da canı sıkılmıştı. Gidelim dediler. Kalktık Paltolarımızı giydik. Giderken birden kendimi topladım, onların masalarında muhterem bir kadın vardı, hem ona itizar edeyim, hem de o nâhoş havayı düzeltip de öyle çıkayım dedim: Benim sözüm onun tahkir şartına bağlıydı. O şart yoksa benim sözüm de yoktu. İşte bunu anlatmak ve işi düzeltmek için masalarına gittim. Fakat, besbelli benim bu gelişimi kendisine fiili mukabelede bulunacağımı sanan Ahmed Hamdi Tanpınar canhavlile beni göğsümden itti. Ben o itizar sözlerini söylemek için eğilmiş vaziyette, ve ikinci masayla üçüncünün arasındaydım. Allahtan, lokanta ya ya, yere bir üzüm mü, bir domates parçası mi düşmüş, ne, ayağım kaydı...

Talihimin bu lütfü kadar hiç bir şey şükredemem; eh, öfke baldan tatlı, ya ayağım sürçmeseydi de onun bu fiili tecavüzüne karşı ben de elimi kaldırdıyım, maazallah, maazallah; bir tokat, bir sille; bin kere maazallah. Onun fizyolojik haline göre o arkadaşla galibane bir kavga yapmak için, ne sporcu, ne pehlivan, ne öyle çok kuvvetli olmağa ihtiyaç yoktur. Fakat onun ne olduğunu bilen bir kimse dünyanın en kuvvetli adamı da olsa ona el kaldıramaz. O arkadaş dövülmeğe karşı en sağlam bir sigortayla mücehhezdir.

Gel de şu şanssızlığa şaşma. Bütün hayatımda hiç kimseye kavga etmedim. Çünkü ne şerefe tecavüz ederim, ne ettiririm, ilk defa karşıma, hem de hiç dengim olmıyan bir şahıs çıkıyor. Fakat ona el kaldıramıyorsun!

İşte meselenin bütün aslı fash bundan ibaret. Ben bu incir çekirdeği dolduramaz için kendisinden ziyade onun dallanıp budaklanarak, gazetelere aksetmesine sikkıldım. Hem Allah aşkına, benim pehlivanlığım da nereden çıkarılmış? Fikir ameleli olmak istiyen bizler için övünülecek başka bir şey kalmadı mı?

(Devamı 10 ncu sayfada)

Romanyada inanılmıyacak bir vak'a

Vahşî hayvanlar arasında onlar gibi büyüyen kız

Köylüler kendisini ormanda yakalayıp şehre getirdiler, tedavi edildi, konuşmayı yeniden öğretiler, evlendiriler, fakat bütün bunlar günün birinde kızın tekrar ormanlara kaçmasına mani olmadı

Romanyada cereyan eden ve Rumun gazetelerinde büyük yer verilen harikulâde bir vak'a her tarafa derin bir alâka uyandırmıştır:

Vak'a Transilvanya dağlarında cereyan etmiştir. Bundan üç sene evvel ormandan odun tedarikinden avdet etmekte olan köylüler çalılıklar arasında garibüşşekil bir insana rastgelmişlerdir. Bu mahlûk köylüleri görünce hemen dağlara kaçmıştır. Köylüler kendisini yakalamak için uğraşmağa başlamışlar ve nihayet maksadlarına muvaffak olmuşlardır.

Köylüler bu avlarını Susag şehrine getirmişlerdir. Susag zabıtası tedkikata koyulmuş, bunun on sene evvel esrarengiz bir surette babasının evinden tagayyüb eden Joana Maudria olduğu tesbit edilmiştir. Kız tamamile konuşmağı unuttuğundan sorulan suallere homurtu ile cevap vermiş, homurtu arasında tupki kurd gibi sesler çıkarmıştır. Bu suretle kızın bu on seneyi ormanlarda hayvanlar arasında geçirdiği tahakkuk etmiştir. Kız tahtı müşahedeye alınmış, dok-

torlar çalışmışlar, nihayet kız gene konuşmağa, yazıp okumağa, hayatın zevkini almağa başlamıştır.

Bundan pek az bir müddet evvel Joan Petroviçi adında bir delikanlı ile evlenmiş, tam manasile mükemmel bir ev kadını olmuştur. Fakat yeni kurulan bu mes'ud yuvanın ömrü kısa sürmüştür. Bundan bir ay evvel delikanlı genç karısıyla birlikte ormanlarda gezmeğe çıkmış, epey dolaşmışlar, istirahat etmek üzere bir yere oturmuşlardır. Birdenbire civar çalılıklardan birinden bir kurd se-

si duyulmuş, bu sesi duyan genç kadın bir şaşkınlık devresi geçirmiş, ayağa kalkmış, tuhaf tuhaf etrafına bakınmış, kocası da ayağa kalkarak karısının koluna girmişti. Fakat kurdun sesi bir daha duyulunca genç kadın kocasının kolundan silkinerek büyük bir hızla ormanın içine kaçmıştır. Delikanlı kendisini yakalamamış, muvaffak olamamış, hemen Susaga avdet etmiş ve vak'ayı zabıtaya anlatmıştır. Köylüler ormanlarda taramalar yapmışlarsa da şimdiki kadar hiç bir ize tesadüf edememişlerdir.

İhracatçılar piyasadan halı satın almıya başladılar

Almanya bu yıl geçen yıllardan çok fazla Türk halısı almağa karar vermiş ve bu hususta şehrimizdeki halı ihracatçılarile temaslara başlamıştır. İhracatçılarımız piyasadan Almanya için mühim miktarda halı satın almaktadırlar. Diğer taraftan Rumun firmaları da son zamanlarda halılarımıza fazla râğbet göstermektedirler. Romanyaya da mühim miktarda halı ihracatı yapılabacağı tahmin olunmaktadır.

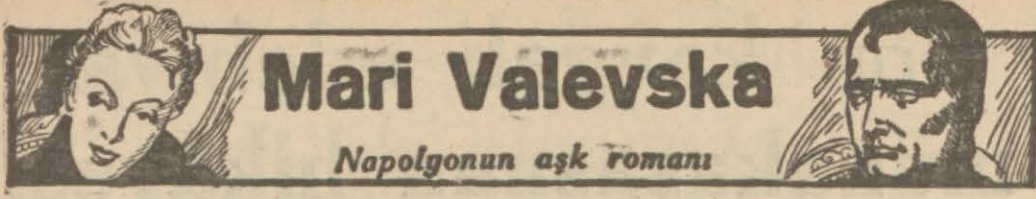
Ticaret ve zahire borsasında dünkü satışlar

Dün Ticaret ve Zahire Borsasında tiftik ve yapak satışları hayli hararetli olmuştur.

Kilosu 135 - 137 kuruştan 137 balya tiftik, kilosu 50,5 kuruştan 347 balya yapak, kilosu 50,5 kuruştan 9 balya keçi kılı satılmıştır.

Bundan başka 4,25 - 5,5 kuruş arasında 420 ton da buğday satılmıştır.

«Son Posta» nun tefrikası: 72

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrare Sami

Son ayrılık gecesinde

Napolyon ve Mari Valevska

Napolyon ayağa kalktı; Mariyi kollarının arasına aldı, gözlerinden yaşlar akarak bu sarışın güzel başı öptü, kokladı.

— Peki Mari, öyle olsun, dedi.

Bir an, hiç bir şey söyleyemediler. Öylece, sarışmış, durdular. Sonra Napolyon ayrıldı.

— Haydi, artık yat, uyu. Çetin bir gün geçirdin. Gül bakayım; yüzüne öyle bakma. Seni mahzun görmek istemem. Bilsen sana ne kadar imreniyorum. Fransaya benden evvel kavuşacaksın. Beklersin beni orada emi Mari? Elbette bekliyecek.

Zaten bütün ömrü beklemekle geçmedi mi? Aşkı bekledi. Çocuğunu bekledi. Vatanının istiklâlini bekledi... İşte gene bir kere daha, bütün şefkati, sevgisi, eşsiz vefasına bekliyecek...

Kapının eşliğinde, tekrar saçlarını okşayan Napolyon:

— Mari, bir taneciğim, yavrum benim. korkma emi? Göreceksin bak, gene ne güzel yıllar göreceğiz; dedi.

Güzel yıllar!

— Ne boş temenni.

Müdhîş maceraya ne kadar yaklaşmış oldukları bugünde, Mari bütün kalbile ümidi çağıra duruyor. Amma boş yere! Alınını, gözlerini karartan bir gölge var sanki...

Kimbilir?

Belki de o anda, ömürçüğünün sonuna ne kadar yaklaştığını, anlaşılmasız bir seziş kuvvetile his mi ediyor?

Öyle değil mi? Üç sene bile geçmeden bu güzel menekşe gözler yumulup sönmeyecekler mi

Ya o?

Ya o kadar sevdiği, uğruna o kadar çok şeyini feda ettiği, nice suçlarını hoş gördüğü büyük sevgilisi, Napolyonu ne olacak?

Bir sene, yalnız bir sene sonra... Nerelerde... Tâ nerelerde olacak?...
B İ T T İ

Büyükada 22 Haziran 1938

NOT:

Mari Valevska ile Napolyonun aşk romanı işte burada bitiyor. Tefrikamızı takip edenler arasında, Napolyonun «Sonunu» duymamış, okumamış, vevleki bir tek kari bile butunsa, biz bu okuyucu ile de karşı karşıya kalıp, mevzuu bir iki satırla, daha yürlüt - mek mecburiyetini duyarak, yıllarca göz ka - maştırmış Napolyon adlı yıldızın söner gibi olduktan sonra, yeni bir çabalamı ile, biraz daha parlayıp, büsbütün batışını anlatmak istiyorum:

«Asırlar ve asırlar geçer de, Homere gibi kudretli bir şair ortaya çıkıp, Napolyonun Elbe adasında iken tasarlamış olduğu kah - ramanlık macerasını kaleme alırsa, okuyanlar bunu esatiri bir efsane sanabilirler.

«36 milyonluk nüfusu olan 225 bin kişilik silâhli, faal bir orduya malik bulunan kota bir beldeyi, arkasına taktığı bin askerle te - he çıkan bir adamı masallardaki devlere benzetebilirler...

RADYO

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

9/11/938 ÇARŞAMBA

12,30: Müzik (soleas), 13: Saat ayarı ve haberler, 13,15: Müzik (halk türküleri ve şarkıları), 13,35 - 14: Müzik (hafif parçalar), 18,30: Macar havaları, 19: Konuşma, 19,15: Saat ayarı ve haberler, 19,25: Müzik (küçük orkestra), Lustige - Bruder (R. Volstedt), Elegie (Tschalkowski), Pablo - Orfeo - (Rossi), Hofball - Tanze - (Josef Lanner), Champagne - Galop - (Lumbye), 20: Tem - sil - Werter (yazan Goethe), türkçeye çeviren (Ekrem Reşid), küçük orkestra refakata - tile, 21: Saat ayarı ve haberler, 21,10: Mü - zik (peşrev saz semâli ve şarkıları), Benî Hüsnü Ağa, tamburl Osman Bey, kemani Rıza Ef. Dellazade, Dede İsmail Ef., 22: Mü - zik (bir senfonî), takdim eden (Cemal Re - şid), 22,50: Varyete, 23,30: Müzik (eğlence - li), 23,45 - 24: Son haberler ve yarınki pro - gram.

Tiyatro: Karagöz ve Ortaoyunu elemansızlıktan mı öldü?

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

Merhum, keçiye Abdurrahman çe - lebi denildiğini biliyor, biliyor amma konağında temsil verdiği adamın ismi Abdurrahman, aynı zamanda adliye nazırı. Cahil olmasına rağmen zeki ve temkinli bir san'atkâr olan Hemdi ce - vab veriyor:

— Keçi derler efendim!..

— Canım nasıl olur, koyunun bu - lunmadığı yerde keçiye keçi mi derler? Söyle bakayım!

Pişekâr bir hayli ısrar ediyorsa da bir türlü Hamdiye (Abdurrahman çe - lebi derler) dedirtemiyor.

Oyundan sonra adliye nazırı Ab - durrahman paşa, Hamdiyi odasına ça - ğırıyor; paşa, Hamdinin cevab verme - mekteki maksadını anlamıştır. O ak - şamki ücretinden başka kendisini bol - ca bir bahşişle memnun ediyor.

★

Geçenlerde bir yazımızla orta oyu - nun nezfi dimağında gümbürdeyip git - tiğini esefle kaydetmiştik. Bugün de, bu vesile ile ilâve edelim ki, onu ve Karagözü canlandırmak istiyorsak tek niğne dokunmadan üzerlerinde işle - me ve biraz modernleşirmek, söze - rini, nüktelerini bugüne uydurmak mecburiyetindeyiz. Yoksa Ramazan - dan Ramazana hasretini duyup hikâ - yesini hikâyeden başka yapacağımız ve olacak bir şey yoktur.

Nusret Safa Coşkun

Boğaziçinde geceleyin bir balık avı

(Baş tarafı 8 inci sayfa)

Kılıç balığı, kalın sicimlerden ya - pılmış ağlarla tutulur. Bu ağlar, mu - ayyen derinliğe kadar inmekle beraber aynı zamanda mantarlarla su üstünde dururlar. Bu balık karalıkta tutulur. Kılıcı suların içinde yakamaz yapar. Bu itibarla ağları görmez, gelir sapla - nır. Ne de ahmak bir hayvandır bil - sen! Bir yere dokundu, saplandı mı ol - duğu gibi kalır. Ben, yetmiş kiloya ka - dar kılıç tuttuğumu biliyorum. Daha ağır kılıçlar yakalayanlar da var. Fa - kat büyüğü makbul değil... 20 - 25 ki - lolukları: şiş için çok makbuldür.

Bir defne yaprağı, bir domates, bir balık, şişe diz, mangala koy... Sonra yeme de yanında yat.»

— «Aman!» diye bağırdım. Oltam sarsılmıştı. Heyecanla çekmeğe başladım. Biraz sonra, mehtab aydınlığı i - çinde pırıl pırıl parlayan iri bir lüfer sandalın içinde çırpınıp duruyordu.

Balıkçı arkadaşım tekrar yemini ta - zelerken söylendi:

— Oyunda da, avda da acemiler şans - lı olur.

İhsan Arif

denizdeki bu mâniler himayesinde Lib - yaya ve oradan doğu ve batı istikamet - lerinde yürümeleri ihtimali, müstemle - ke davasındaki zorlukları çözebilir ve bu - gün Avrupada böyle bir harekete mâni teşkil edebilecek bir kuvvet yoktur. (Bu kuvvetlerin hesapları ile hareket tarzla - rının tedkiki diğer bir yazıya bırakıyo - ruz.)

H. Emir Erkiilet

Son kavgalı edebiyat münakaşasının hikâyesi

(Baş tarafı 9 uncu sayfa)

Ahmed Hamdi ne diyor?

Bütün bunlar için Ahmed Hamdinin ne - ler diyeceğini öğrenmek istedik. Güzel San'atlar Akademisinde estetik profesörü olan muharriri dün mektebe bulduk. Dedi ki:

— Hâdise üzerinde ısrar etmek iste - mezdim. Yalnız tenvir etmekteyim lâzım gelen bazı cihetler var. Evvelâ İsmail Habible onun söylediği gibi yeni tanış - mış değiliz. Birbirimizi sekiz senedir ta - nırız. Hattâ yalısında ziyafette bulundu - ğumuz zat bizi aynı masada bulup davet etmişti. Sık görüşmezdik, buluştuğumuz zamanlar ahbablık ederdik.

Saniyen: Yazıldığı ve söylenildiği gibi ben yerimi sırf ona yakın olsun diye de - ğiştirmedim. Lokanta sahibi bizi oraya davet etti. Sonra en mühim, üzerinde du - rulacak yanlış, güya, edebiyat tarihine beni alması gücendiğim için hâdise çıkardığımı iddia etmesidir.

Ben bir edebiyat tarihine sille ve to - katla girileceğine kani değilim! Edebiya - ua eserle intikal edilir. Bu zatın kitabına girsem bile hakikaten lâyük değilsem ge - ne çıkarım. Fakat liyakatım varsa yüz se - ne sonra bu hak teslim edilir.

Beni tanıyanlar çok iyi bilirlir ki is - nimden bahsedilmesinden pek hoşlan - mam. Şöhret meraklısı değilim. Kendi köşemde çalışmağı daima tercih ederim. Ben giiri şiir için sevdim. Her san'atkâr gibi tarihe intikal etmek isterim. Fakat zannedildiği gibi rica veya tehditle değil tabii...

— İsmail Habib pehlivanlığından bah - sediyor, buna ne dersiniz?

— Ben pehlivan değilim. Bu cins ada -

le kuvvetlerini daima küçük bulurum Çünkü fikir kuvvetine inanırım. Ben İ - mail Habibin kitabında yer almadığım için kat'iyyen kızgın değilim. Bilâkis her konuşumuzda bana kitabında ben - den bahsedemediği için teessürlerini söy - ler dururdu.

Kavgaya İsmail Habib kendisi sebeb oldu. Doktor Rusçuklu Hakkaya yaptığı lâtifeye ben vesile verdiğim için bir baş - ka lâtife ile bunu kendi aleyhine çevir - dim. Bunu ciddi sandı, ağır sözler sar - fetti, bittabi mukabele mecburiyetinde kaldım.

Benim sıhhatim, çelimsizliğim ileri sürülüyor. Her zaman kendimi müdafaa edecek bir kuvvette ve sıhhatteyim. İla - ve etmek isterim ki, bunun gazetelere ge - çecek kadar bir ehemmiyeti yoktur.

Biz de bu kanaatteyiz. Mescie adı bir zabta vak'ası kadar bile ehemmiyetli de - ğildir. Sadece bizdeki edebî münakaşa - ların klâsik bir örneğidir.

Şarabçılık inkişaf ettirilecek

İnhisarlar İdaresi, memlekette şa - rabçılığı inkişaf ettirmek maksadile yeniden bazı tedbirler almağa karar vermiştir. İdare bu yıl Avrupanın şa - rabçılıkta ileri gitmiş memleketlerine talebeler göndererek mütehassıslar ye - tiştirecektir.

Diğer taraftan şarab inhisar resmi - nin kaldırılması için bir müddet evvel başlanan tedbirlere de devam olun - maktadır. Bu mesele yakında toplana - cak olan büyük ziraatçı kongresinde görüşülecektir. Şehrimizdeki şarab lâ - boratuarı da bu yıl içinde yeni tesisat ilâvesile genişletilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli		Muvakkat teminatı	Eksiltmenin	
		Beheri	Tutarı		Şekli	Saatli
		Lira	Lira	Li. Kr.		
Elektrik Motörü	12 adet	100.—	1200.—	90.—	A. Eksilt.	14
" "	2 "	150.—	300.—	22.50	Pazarlık	14.30
Vagonet	5 "	50.—	250.—	18.75	Pazarlık	15

I — İdaremizin Samsun Tütün fabrikası tütün paket makineleri bandrol kısmı için 6 adet, paket kısmı için 6 adet ki ki cem'an 12 adet elektrik motörü, aynı fabrikanın kıyım makineleri için 2 adet elektrik motörü ve Keçeç tuzlası için de 5 adet vagonet şartnameleri mucibince satın alınacağından hizalarında yazılı usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 16/XI/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenler elektrik motörlerine aid fiatsız fennî tekliflerini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar Tütün Fabrikalar Şubesine ve vagonetlere aid fiatsız fennî tekliflerini, vagonetlerin yatakları hakkında ayrıca mufassal izahat ile detay resimlerini ihale gününden 5 gün evve - line kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mu - tazamın vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «7071»

Cinsi	Mikdarı	Munamnen		% 15 teminatı	Eksiltmenin	
		Beheri	B. Tutarı.		Lr. Kr.	Şekli
		L. K. S.	L. K.			
Bileği taşı	96 adet		36.—	5. 40	Pazarlık	14
Tütün tozu	100 ton	Bedeli	550.—	187. 50	Açık	14,15
		Ambalaj mas	700.—			
			1250.—			
İskarta ip	1958 Kilo	—.	19. 12, 5	374. 46	56. 16	14,30

I — Paşabahçe fabrikasında eski cam fabrikası enkazından bakiye 50 santim kutruna ve bir santim kalınlığında 56 adet bileği taşı, İzmir tütün fabrikasın - da mayıs 939 nihayetine kadar toplanacak 100 ton tütün tozu ve Üsküdar de - polar grupunda mevcut 1958 kilo iskarta ip hizalarında yazılı usullerle satıla - caktır.

II — Muhammen bedelleriyle % 15 teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Arttırma 28/XI/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesinde müteşekkil komisyon - da yapılacaktır.

IV — Bileği taşı numuneleri Paşabahçe fabrikasında 1145 + 813 = 1958 kilo ip numunesi Üsküdar depoları grupunda görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 teminat pa - ralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8247»

I — İdaremizin Nakliyat Şubesi için şartnamesi mucibince yapılacağı ilân edilen açık güverteli, armalı ve tam teçhizatlı 1 adet çekirme «tekné» için 11/X/938 tarihinde elde edilen fiat lâyük hadde görülmediğinden 10 gün müd - detle açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli «4500» lira ve muvakkat teminatı «337.50» liradır.

III — Eksiltme 19/XI/938 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kaba - taşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme para - larile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «8246»

Haliçte Abdülhamidin boğdurduğu cariyelerin kemikleri bulundu mu ?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

dan hiç biri böyle bir şeyden malûmattar değildi.

Paris Soirin vermiş olduğu haberi bir kere de yerinden, yani Haliçteki tarak gemilerinden tahkik etmek istedik:

★

Şirketihayriyenin Haliçteki havuz ve fabrikasının önünde demirli bulunan tarak gemisindedir. Fabrikanın genç şefi mühendis Rıza Özçelik izahat veriyor:

— Tarak gemimizi kendi işlerimizde kullandığımız gibi isteyen olursa onu kiraya da veririz. Bir kaç aydanberi işsiziz. Yani tarak gemisi çalışmıyor.

— Başka tarak gemisi mevcud mudur? — Şirketihayriyenin bundan başka tarak gemisi yoktur. Bahriyeye aid olan ve hatırladığıma göre halen Beykoz açıklarında demirli bulunan tarak gemisinden başkasını bilmiyorum.

— Ecnébi gazeteleri Haliçde tarama yapan tarak gemisinin Sultan Hamidin öldürüp de denize attığı cariyelerinin kemiklerini çıkarmış olduğunu yazdılar. Buna ne dersiniz?

— Gülerim. Çünkü gene hatırladığıma göre bahriyenin tarak gemisini bundan bir buçuk sene evvel Kasımpaşanın önünde demirli görmüştüm. Ondan sonra bu gemiyi Haliçde göremez oldum. Bu itibarla Haliçde bizim gemiden başka tarak gemisi yoktur ve bizim de başımıza böyle bir hâdise gelmedi. Malûmdur ki Haliç günden güne dolmakta, temizlenmesi için hiç bir teşebbüs yapılmamaktadır. Bizim tarak, Haliçin ötesinde berisinde tarama ameliyeleri yapmakta ise bunlar daha ziyade mevzi ve hususî firmalara aittir. Haliçde mevcut olan bir fabrikanın önündeki bataklık temizlemek, daha doğrusu bu bataklığı hafifletmek isteyen mal sahibleri tarağı almışlar, çamurların kaldırılması ameliyesinde kullanmışlardır. Hütlâsa Haliçde bir kaç senedenberi çalışan yegâne tarak gemisi Şirketihayriyenin şu gördüğünüz tarak gemisidir.

— Daha evvel böyle hâdisenin vukuuna ihtimal veremez misiniz?

— Hiç tahmin etmem. Zira Haliçin altı bataktır. Senelerdenberi yapılan tecrübelerle sabittir ki tarağın kovaları denizden ancak çamur çıkarmıştır. Çamurun altındaki Haliç toprağını henüz görünmemiştir. Ve böyle devam ederse göremeyeceğiz de. Eğer bu ihmal devam

ederse yavaş yavaş, belki yüz sene sonra gördüğünüz Haliç deresinden eser kalmıyacak, karşından karşıya yürüyerek geçilecektir.

— Abdülhamidin cariyelerine aid kemikler bahsini bir tarafa bırakalım. Acaba tarak gemisi tarama ameliyeleri esnasında enteresan şeyler çıkarmamış mıdır?

— Haliçde demin de söylediğim gibi çıkan en çok çamurdur. Bu tarağın elli iki kovası vardır. Her kova on kilo çamur almaktadır. Ayrıca tarağın iki tarafında her biri on beş ton çamur alan iki teknesi mevcuttur. Tarak günde sekiz buçuk saat çalışır ve bu müddet için kiracıdan seksen lira ücret alınmaktadır.

Haliçde çamurdan başka demir, saç, bir çok gemi enkazı mevcuttur. Çok defa çamurlarla beraber bu enkaz da çıkar. Yalnız bundan üç ay evvel şu ilerde gördüğümüz çeltik fabrikasının önündeki kuyuyu temizliyorduk, tarak, harıl harıl çalıştığı bir sırada ameleler birdenbire bağırıyorlar:

«Makineyi durdurun. Çamurların içinde bir şeyler görüyoruz.»

Derhal makiniste emir verildi ve makine istop etti. Herkeste bir merak vardı:..

— Acaba çamurların içinde neler var? Kovaların başına üşüldü. Çamurlar boşaltılmağa başlandı ve her kovadan birer top mermisi, bomba, fişek vesaire çıkmakta idi. Kovaların boşaltılması bittikten sonra elimizde epeyce top mermisi, bombağ fişek vesair harb levazımı bulunmakta idi. Bunlar alındıktan sonra tarak tekrar çalışmağa başladı. Mermi ve bombaları, fişekleri ameleler uzun ihtimardan sonra kuruttular. Mermiler işe yaramıyordu. Fakat umumî harbe imal edilmiş olan bu fişeklerden kurutulduktan sonra istifade edilmekte idi. Amele boş vakitlerinde bunların başına geçti, bakarak eğlenceli vakit geçirmiş oldu.

Şimdiye kadar böyle kemikler çıkmadı. Maamafih görüyorsunuz ki tarak işsizdir. Bu kemikleri aramak isteyen olursa onu kiraya veririz. Her çalıştığı sekiz buçuk saat için seksen lira vermeği gözüne alan herkes tarağı alır ve Haliçde istediğini arar. Kendisine bir kolaylık olmak üzere kendi dalgıcımızı da hiç bir ücret almadan tarakla beraber o zatın emrine veririz.»

Japonlar Garbi Çinde de büyük askeri harekâta girişiyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Kanlı muharebeler

Honkong 8 (A.A.) — Bir haftadanberi Liu - Şan civarında çok kanlı muharebeler olmaktadır. Japonlar şimdiye kadar 13 bin ölü ve 30 bin yaralı vermişlerdir. Japonların bu zayıflığı Çin ordusunun kuvvetine bir delildir.

Tung - Şan'dan hareket ederek Puiji üzerine ilerleyen Japon kuvvetleri hareket noktalarından beş kilometre ileride Çinliler tarafından mağlûb edilerek geri dönmeğe mecbur olmuşlardır.

Yen - Ning'den gene Puiji'ye ilerlemek isteyen diğer bir Japon kolordusu Lingşehü'da durdurulmuştur. Dört yüz Japon askeri ölmüştür. Puiji üzerine iki koldan yapılan bu Japon ileri hareketi teşebbüsü Çin müdafaa kuvvetlerini sarmak maksadını istihdaf ediyordu.

Bir Çin hava kuvveti, bugün öğle üzeri Tung - Şan'daki Japon mevzileri üzerinde bir uçuş yaparak bombardıman etmiştir. Düşman topçu karargâhı mühim hasara uğramıştır.

Çin deniz kuvvetleri

Yungyun 8 (A.A.) — Çin - Japon harbinin başlangıcındanberi ilk defa olarak Çin deniz kuvvetleri Kvang - tung vilâyetinde garb nehri üzerinde bir taarruz hareketine iştirak etmiştir.

Cepheden gelen haberlere göre 6 Çin harb gemisi, Kanton'un elli kilometre garbinda mefang'a çıkarılan Çin kuvvetlerini himaye için bir baraj tesis etmişlerdir. İhraç hareketi tam bir muvaffakiyetle neticelenmiştir. Japonlar hafif bir mukavemet gösterdikten sonra çekilmişlerdir. Düşman 7,5 luk bes top bırakmıştır.

Kanton'un şark mntakada Japonlar büyük şeker kuvvetleri tahşid etmektedir. Japonların geniş bir taarruza hazırlandıkları anlaşılıyor.

400 bin Çinli

Tokya 8 (A.A.) — Japon karargâhuna nesredilen bir tebliğde, Çinlilerin Japon ileri yürüyüşüne karşı koymak yani takriben dört yüz bin kişi tahşid üzere Hunan vilâyetinde altmış furka etmiş olduklarını bildirmektedir.

Sose ve su mühendisleri Ve fen memurları Arasında değişiklikler

Ankara 8 (Husulî) — Fen memurları, sose ve su mühendisleri arasında yapılan değişiklikleri ve tayinleri bildiriyorum:

Ciresun fen memurlarından Nuri Ertem Çoruha, Malatya fen memurlarından Kâmil İdil Çoruma, Fen mektebi mezunlarından Behçet Alptekin Seyhan su işleri fen memurluğuna, Yüksek Mühendis mektebi mezunlarından Saib Sayılkan Samsun su işleri mühendisliğine, Sadık Kutlay Samsun su işleri mühendisliğine, Samsun su işleri mühendislerinden Adnan Canbek Seyhan su işleri mühendisliğine, şoseler fen heyeti fen memurlarından Semih Ergun Seyhan su işleri mühendisliğine, Yüksek Mühendis mektebi mezunlarından Remzi Bultan Meriç su işleri mühendisliğine, Muammer Bozok Diyarbakır - Cizre hattı inşaat başmüdürlüğü mühendisliğine, Nureddin Özdemir Sivas inşaat başmüdürlüğü mühendisliğine, Antalya fen memurlarından Seyfeddin Soğuk Çankırı fen memurluğuna tayin ve nakledildiler.

Zamlı yapı işleri mühendislerinden Nüzhe Aydar'ın demiryollar inşaat reisiği mühendislerinden Sedat Baycan'ın maaşları 55 liraya, Çanakkale şoseler mühendislerinden Tefvik İlerinin, Manisa şoseler mühendislerinden Şükür Arman'ın, şoseler merkez fen heyeti mühendislerinden Namık Ünal'ın, Ordu şoseler mühendislerinden Hadi Birkan'ın, İstanbul şoseler mühendislerinden Subhi Tuncun, Erzinçan inşaat başmühendislerinden Salâhaddin Neciboğulunun, Erzinçan inşaat başmühendislerinden Ruhl İsmen'in, Ankara yapı işleri mühendislerinden Şekib Akalın'ın maaşları 45 liraya çıkarılmıştır.

Başvekil Partide dahil ve har'ci bütün mesai hakkında izahat yerdii

(Devamı 11 inci sayfa)

Söz arak kürsüye gelen Başvekil Celâl Bayar Büyük Millet Meclisinin tatili devresinde cereyan eden dahili ve har'ci bütün mesai hakkında, Hatay ve Dersim işleri de dahil olduğu halde uzun izahatta bulunmuş ve aynı mevzular üzerinde söz alan bir çok hatibler de dinlendikten sonra, umumî heyet, hükümet

Meseleler: Ediblerimiz münakaşa etmesini niçin bilmezler?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Bu hal, edebiyatımızın ensesinde öyle bir çibandır ki, muhtelif hâdiselerle dokunulduğu zaman içtimaî bünyeye sızı vermektedir. Bunun en son ve en canlı misali, söğüşlü, döğüşlü iki edibin lokanta kavgasıdır.

Niçin münakaşa yapmasını bilmiyoruz? Bu son hâdisse münasebetle bunu tanıtmış muharrirler sorduk.

Bakınız ne diyorlar?

M. Turhan Tan

— Tenkidin münakaşa olmaktan çıkıp müşateme,, mudarebe ve mücareha şeklini alması her şeyden evvel tahammül kabiliyetimizin eksikliğinden ileri gelir. Biz - men'seleri nereye kadar gidiyor, bilmiyorum - layuhtilik dersi almış veya layuhtiliğimize kanaat getirmiş insanlarız. Çok hata ederiz. Hiç hata kabul etmeyiz. Hele hatamızın yüzümüze vurulmasına asla tahammül gösteremeyiz. Buna terbiye meselesi diyemeyiz. Çünkü, en terbiyeli ediblerimiz münakaşa esnasında terbiye hududu haricine çıktıkları görülmüştür. O halde münakaşanın müşatemeğe çevrilmesi âdetini an'ane diye tarif ve kabul etmek doğru olur. Biz, Ahmed Mithat Efendinin Said Beyi dövdüğünü gördük. Ahmed Mithat Efendi Şinasinin sakalını kesmesine suç denilip edebiyat tarihinde lekelendirilmek istenildiğini gördük. Şinasî, Akif Paşanın Pertev Paşaya sövdüğüne şahid oldu. Akif Paşa edebiyatta münakaşanın söğüp sayısmak olduğunu Sürurilerden, Havaflerden, Vehbilerden öğrendi. Onlar Ne'fi gibi büyük bir şairin hicviyelerinden edebiyat dersi aldılar. Ne'fi de Bâki gibi bir üstadın rakiblerine ağız dolusu küfür savduğunu okudu. Hütlâsa; bu an'ane bize asırlardan ve asırlardan miras kaldı. Kolay kolay terkedebilir miyiz?

Orhan Seyfi

— Şimdiye kadar şiir ve san'at münakaşalarının hududlarını aşıp taşarak bir mücadeleğe, hattâ mudarebeyeye müncer olduğunu işittim. Fakat bir edebiyat mualliminin bir edebiyat müverrihine: «— Neye beni edebiyat tarihine sokmuyorsun!» diye hücum ettiğini ilk işitiyorum. Bu da zamanımızın garib tecellilerinden biri olacak! Bizde niçin ciddi tenkid yapılmıyor, diyorsunuz. Bir defa münekkid var mı, yok

Hergün: Küçük Asya - Merkezi Avrupa yolu

(Baştarafı 2 inci sayfa)

lik kuvveti kendisini tamamen hissettirdiği gün bu yol açılıp tekemmüle başlayacaktır.

Bu işin tahakkuk etmesi için alâkadar milletlerin fikir ve elbirliği yapmaları lâzımdır. Türkiye, bu yolun açılması için en büyük vazife hissesinin kendisine isabet ettiğini biliyor ve lâzım gelen şeyleri birer birer yapıyor. Bugün artık sade Almanya değil, merkezî Avrupanın ve Balkanların bu işte alâkadar milletleri de işin ehemmiyetini biliyorlar. İranın bu meseledeki ehemmiyeti anlamadığını iddia etmeğe imkân yoktur; çünkü o da merkezî İrani denize bağlandıktan sonra gözlerini bu yola çevirmiştir. Irak, ya kın zamanda, kendisini Anadolunun demiryolu şebekesine kenardan bağlayacaktır. Fakat, bu yarım bir bağlanmış olur. Eğer, o da kendisini, merkezî Avrupaya en kısa yoldan götüreceği olan Türk şebekesi sistemine daha yakından bağlamayı temin ederse o zaman dahilî Avrupa ile garbi Asya arasındaki en kısa ve en ucuz münakale sisteminin esası kurulmuş olur. Bu esas kurulduktan sonra geriye onu işlemek, her sene daha kolay ve her sene daha ucuz bir hale getirecek olan nakil ve aktarma tekniğinin islahı ve tarifelerin indirilmesi işini temin etmek kalır.

Eskiden bu yol Alman imparatorluğu için bir hilya idi. Şimdi ise, yunan garbi Asya milletleri için iktisadî bir zaruret olmuştur.

Muhittin Birgen

reisinin beyanatını ittifağa tasvir etmiştir. Ruznamede başkaca görülecek mevzu olmadığından salı günü toplanılmak üzere celseye nihayet verilmiştir.

mu? O bir mesele.. Yegâne münekkidimiz Nurullah Ataç değil mi?. Onun yazıları bir san'at eserini izah etmekten ziyade bizi biraz hayrete, biraz da hiddete düşürmekten ibaret kalıyor.

Belki söylediğiniz şekilde bir tenkidin olmayışı yüksek kıymette eserlerin bulunmayışı ile izah edilebilir. Öyle görünüyor ki ehemmiyetsiz eserlerle ikinci derecede san'atkarlar üzerinde konuşulurken nazarı dikkatli celbetmek için bir hâdise çıkarmaktan başka çare kalmıyor. Bu suretle asıl mevzu unlu oluyor. Kariler, hiç olmazsa bir kaç gün için bunun dedikodusu ile eğleniyorlar.

Yusuf Ziya Ortaç

— (Ayak nasırı, yırtık papuç, ulan, dangalak) gibi kelimelerin Türk şiirinde lisan unsuru teşkil ettikleri bu devirde sopanın da kalem yerine geçmesi pek tabiidir. Anlaşıyor ki, bundan sonra edebiyat tarihine meyhane kapısından zor pazu ile girilecek! Kendi hesabıma seviniyorum doğrusu: Yeni şöretlerin pek çoğunu gözüm keşirdiğime nazaran bundan sonra edebiyat tarihinde başköşeyi işgal etmem mümkün olacaktır, sanırım.

Kendi kendime yarın edebiyat tarihini düşünüyorum. Orada bir şairden meselâ şöyle bahsedebiliriz:

(..... ağır siklet şairlerimizden olup, nice nice emsalini matbuat stadında nakavt ederek.....)

Maamafih yarınki nesillerin hesabına bu hayırlı bir başlangıçtır: Çocuklarımızın yalnız spora meşgul olduklarından mütemadiyen şikâyet etmiyor mu idik? İşte fikir ve san'at adamlarının da birer spormen yetiştirmek suretile çocuklarımızı onları bu yeni cephelerinin cazibesile tanıttırmağa, sevdirmeye muvaffak olacağız demektedir.

Bu itibarla İsmail Habibî Hamdi Tanpınarın birer heykeli yapılsa yeridir.

Şair ve doçent Sabri Esad

— Bizde her edebî münakaşa kavgaya müncer olduğu gibi, bazan da kavgalar edebî münakaşaları hazırlar. Bitabi esef edilecek şey henüz dayak yemediğim, kimseye de dayak atmadığım için bu hususta pek fikrim yok. Hemen Allah cümlemin böyle görünür görünmez kazalarından muhafaza buyursun!

Nusret Safa Coşkun

Hitler Münih'te şiddetli bir nutuk daha söyledi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Hitler, vakitle kendisinin de bir siyasî mahkûm olduğunu, fakat şimdi diğer siyasî mahkûmlara karşı bu kadar âlice nabluk gösterenlerin kendisine hiç alâ kadar olmadıklarını söylemiştir.

Hitler sözlerini devamla demiştir ki: «Diğer milletlerin silâhlı olduğu şu sırada, Almanya elinde zeytin dalile duramaz. Biz sulh istiyoruz, fakat harb çikarmak gayesini takib edenlere Nazi sulhünü icbar edeceğiz.»

Hitler nutkunu şöyle bitirmiştir: «Almanya, Fransız ve İngiliz zimamdarlarının Almanya ile müsavet üzere yaşamak istediklerini bildirmekte olduklarından dolayı kendilerine minnettardır, Fakat, «iyi geçinme, anlaşma» kelimelerinin, biz, manalarını pek iyi anlıyoruz. Zira bilinmesi icab eden şey şudur: Bu iyi geçinme ve bu anlaşma, ne gibi şeyler üzerine olacak? Biz, bir çok defalar söyledik ki, bu memleketlerden, manasız bahanelerle ve aslı esas olmaları ithamlarla çalınan müstemlekelerimiz haricinde, başka bir şey, kat'iyyen hiç bir şey istemiyoruz. Fakat her zaman tebarüz ettirdiğim gibi bu, bir harb meselesi değildir, bu, ancak, ne diyelim, meselâ bir adalet meselesi, devamlı enter nasyonel bir sulhe yol açmak bahsinde hakiki hüsnü niyetler meselesidir. Bunun haricinde bu memleketlerden kat'iyyen başka bir şey talep etmiyoruz.

Bilâkis bu memleketlerle iş yapmak, ticaret yapmak arzusundayız.»

Eransız filosunun manevraları

Brest 8 (A.A.) — Atlântik filosu, Mang denizinde on gün kadar sürecek manevralarda bulunmak üzere limandan bu sabah hareket etmiştir.

30 senedir birbirlerini arayan kardeşler nihayet buluştular!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

özünde iken beş yaşında Mediha isminde bir kız kardeşim vardı. Medihayı oranın kaymakamına evlâdık olarak vermiştik. Bir gün kaymakamın kardeşimi alarak ansızın gittiğini haber aldık. Kayseri ve Deruttan tahkikat yaptık. Kaymakamdan gelen cevabda kardeşimin öldüğü bildirilmekte idi. Bu kara haberi alınca hepimiz ağlaştık. O sene İstanbul'a gelerek Üsküdar'da yerleştim. Aradan zaman geçti, annem ve babam öldü. Ben de evlendim, çoluk çocuk sahibi oldum. Bu suretle kardeşim Medihanın ölüm haberini aldığımız tarihin üzerinden otuz sene geçti. Pazar günü Üsküdar'da Kızlarağası mahallesindeki evimde oturuyordum. Evin kapısı çaldı. İndim, kapıyı açtım. Kapının dışında hemşirem Alinin kız terzi Seniha ile bir kadın durmakta idi.

Buyur etmeğe vakit kalmadan Senihanın:

«İşte ağabeyin» demesi üzerine ya bancı kadın: «Ağabeyciğim» feryadile boynuma sarıldı ve ağlamağa başladı. Şaşırmıştım. Biz Medihayı otuz sene evvel ölmüş biliyorduk. Seniha ile kardeşimi içeriye aldım. Ölmüş olduğunu zannettiğimiz kardeşimin nasıl meydana çıkıp geldiğini sordum. Sözle Seniha başladı ve «ben anlatayım da dinle» dedi.

— Biliyorsun ki bundan bir müddet evvel Bakırköy akıl hastanesine kadın terzi olarak girdim. Hastane civarında dolaşıyordum. Bir kadın çocuklarını etrafına toplamış, onlarla konuşuyor, gülsüyordu. Yanlarına yaklaştım, kadınla konuşmağa ve çocukları sevmeye başla-

dim. Çocuklardan biri küçük kardeşime çok benziyordu. Kadına dedim ki:

— Bu çocuk benim Mecitözünde bulunan küçük kardeşime çok benziyor.»

Sözlerimi henüz bitirmemiştim ki ağzından Mecitözü kelimesinin çıktığını duyan kadın hemen boynuma sarıldı. Beni öpmeye ve:

— Sen Mecitözünden misin? Benim orada annem, babam ve kardeşlerim vardır. Acaba ne oldular? demeğe başladı. Kadını teskin ettim ve kendisinin Fardeşin Mediha olduğunu anladım ve onu şana getirdim.»

Bunları anlatırken kardeşile bulunduğu saniiyeri tekrar yaşamakta olduğunu söylediğim Süleyman Bayara sordum:

— Kardeşin otuz seneyi nelerde geçirmiş?

— Kaymakam, kardeşimi tekrar geri almamızdan korkarak «öldü» haberini yollamış. Kardeşim büyümüş ve kaymakamla beraber bundan yirmi sene evvel İstanbul'a gelmiş. Tekadü edilen kaymakam kardeşimi Bakırköyünde inekçilik yapan biri ile evlendirmiş. Yirmi sene denberi ben Üsküdar'da kardeşim Bakırköyünde oturduğumuz halde birbiri-mizden haber alamadık. Eğer Seniha Bakırköyünde ona rastlamamış olsaydı, ölüncüye kadar buluşamayacaktık.»

Süleyman Bayar, kardeşi ile beraber çıkarmış olduğu resmi önüne gelene göstermekte, kendisinden su isteyenlere barışlağı doldurmadan evvel resmî sunmakta ve uzun uzun izahat vermektedir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

ARANAN HİZMETÇİ

Çeviren : İsmet Hulûsi

Madam Tertard, kocası öldüğü zaman kırk yaşında idi. Fakat otuz beşinden fazla görünmüyordu. Hele kocasının yasından çıktığı yani baştan aşağı giyindiği siyahları atıp, renk renk ipekliler içine girdiği zaman:

— Otuz iki yaşından fazla değildir. Deyenlere:
— Hayır, siz bilmiyorsunuz, kırkını geçmiştir.

Demiye insanın dili varmazdı. Madam Tertard kocasının sağlığında kendini tanıyanlar arasında, sadık bir zevce, iyi bir ev kadını olarak şöhrat kazanmıştı. Bu şöhrati kocasının ölümünden sonra, bir çok kişinin etrafında pervane gibi dönmesine sebep oldu. Bunların bir kısmı, kendilerinden en aşağı on yaş büyük kadınları beğenen toy gençler; bir kısmı da kırkını geçtikleri halde inçe eleleyp sık dokumak yüzünden o yaça gelinceye kadar bir türlü evlenemeyenlerdi.

Madam Tertard aklı başında kadındı. Toy delikanlılara hiç yüz vermezdi. Ötekilere de yüz vermedi ama, bunların arasında bulunan ve her ne pahasına olursa olsun madam Tertardla evlenmeyi aklına koymuş olan Mösyo Petruscard'a karşı pek lâkayd kalmadı. Mösyo Petruscard, iri göbeğine, saçsız başına, ve ne mana ifade ettiklerini hiçbir an, hiç kimsenin anlayamamış olduğu çipçil gözlerine rağmen fena erkek değildi. Serveti vardı. İsmi vardı. Ticaret âleminde büyük bir kredisi vardı. Mösyo Petruscard, madamın eski kocasının şöyle böyle bir dostu idi; madama karşı, kocasının sağlığında hiç te az olmıyan sempatisi, kocası öldükten sonra birkaç kat fazlalaşmıştı ve bir gün fırsat bulmuş, ticaret işlerinde bir mal alacağı zaman o malı kötüledikten sonra:

— Şöyle böyle ama iş olsun diye alacağım!
Demek itiyadı iken bu itiyad hilâfına hareket ederek; madamın yüzüne karşı, onun ne kadar iyi, ne kadar temiz, ne kadar âlicenab bir kadın olduğunu uzun uzun öğdükten sonra:
— Sizinle bahtiyar olacağım muhakkaktır. Benimle evlenir misiniz?
Demişti. Madam Tertard:

Sarı saçlı, uzun boylu, muntazam vücudlü olursa tercih ederim

— Hayır!
Dememişti amma; birdenbire:

— Evet!

Te dememişti. Çünkü madam Tertard ayarında bir kadın içinden:

— Evet!

Derdi, fakat ağzile söylemez, ancak gözleriyle hissettirebilirdi. Mösyo Tertard bunu bildiği için; sualini sorar sormaz, gözlerini madam Tertardın gözlerine dikmiş ve cevabı onlardan almıştı.

★

Madam Tertardın bir derdi vardı. Hizmetçi bulamazdı. Evine az hizmetçi gelmezdi. Fakat bunların içinde bir haftadan fazla kalmış olanı yoktu. Geldiklerinden yarım saat sonra:

— Ben bu evde kalamam!

Deyip çıkanların da sayısı pek çoktu. Madam Tertardı bütün hizmetçi idarehanelerinde tanırlardı. İdarehane sahipleri, çok kere özür dilerler:

— Vallahi madam, sizin istediğiniz hizmetçiyi bulmak mümkün olmayacak!

Derlerdi. Hele idarehanelerde bekleyen hizmetçi namzedleri onu görür görmez, birer tarafa saklanırlar:

— Gene o titiz kadın geldi. Ayda yüz lira verse gitmeyiz!

Diyerek, bilenler, bilmiyenlere madam Tertardın titizliklerini anlatırlardı.

Hizmetçiler nasıl madamdan şikâyetçi iseler, madam da hizmetçilerden şikâyetçi idi. O da bir türlü istediği hizmetçiyi bulamamıştı. Madam Tertard, bu işi nişanlısı demek olan Mösyo Petruscarda havale etti:

— Az'im, dedi. Bana bir hizmetçi lâzım. İyi yetişmiş bir genç kız olmalı. Yüzü de çirkin olmamalı. Çirkin bir yüz seyretmekten hiç hoşlanmam. Çalışkan ve zeki olması da şart. Güzel de konuşmalı; evde onunla yalnız kalacağım zamanlarda yanıma alıp götürürüm. Saçının rengi, vücudünün biçimi hakkında müşkülpeşendlik gösterecek değilim amma; sarı saçlı, uzun boylu ve muntazam vücudlü olursa tercih ederim. Bunu bulsanız, bulsanız siz arayıp bulabilirsiniz. Gerçi biraz yorulacağım anıma, yalnız benim için değil, biraz da sizin için.. çünkü siz, ergeç kocam olacaksınız; benim hizmetçim, sizin de hizmetçinizdir.

Mösyo Petruscard:
— Hayır!
Diyememişti.

— Arar, bulurum.

Demiş ve madamdan ayrılmıştı. Ertesi akşam yorgun argın görünmüştü:

— Bugün bulamadım amma, ümid var.. Daha ertesi akşam daha yorgun bir vaziyette:

— Ne yapalım, arıyacağız.. muhakkak bulacağım.

Daha ertesi gün:

— Galiba buluyorum.. hele bir yarın olsun!

Demişti. Bir akşam sonra görünmedi.

Bir akşam sonra da görünmedi. Bir hafta geçince madam Tertard metak etti. Onu

Açık eksiltme ilânı

Antalya P. T. T. Müdürlüğü'nden:

Antalya P. T. T. binasında yapılacak tamirat ve inşaat işi 31/10/938 de açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

Bedeli keşif 7000 lira, muvakkat teminatı 525 lira olup eksiltme 18/11/938 Cuma günü saat 15 de P. T. T. binasında yapılacaktır.

İsteklileri şartname ve teferüatını P. T. T. ve Nafia Müdürlüğünde görebilir ve suretlerini alabilirler.

İsteklilerin ihale tarihinden sekiz gün evvel Nafia Müdürlüğünde ehliyet vesikası almaları ticaret odasında kayıtlı olmaları ve teminatlarını vermeleri.

8089

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal kesin.

İcabında günde 3 kere alınabilir.

İstanbul Ziraat Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Bedeli 2100 lira tahmin edilen 3 adet kirizme pulluğu ve yedek parçası 18/11/938 Cuma günü saat 11 de açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

Eksiltme Beyoğlundaki Karlman pasajı karşısındaki Singer apartmanı 2 ci katındaki Liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonca yapılacaktır. İsteklilerin 157 lira 50 kuruş ilk teminatı eksiltme saatinden evvel mezkûr muhasebeye yatırmaları ve 938 yılı Ticaret Odası vesikası ve bu gibi zirai makine işleri yapacağına dair ve eksiltme kanununun 3 ve 4 üncü maddelerine göre lâzım diğer vesikalarla birlikte muayyen saatte komisyona müracaatları evsaf ve şartnameyi hergün İstanbul Ziraat Müdürlüğünde görüp öğrenmeleri. *8074*

apartmanında aradı; uşak:

— Bay seyahate çıktı.

Dedi. Madam Tertard şaşırdı:

— Seyahate mi çıktı.. imkânı yok.. bana haber vermeden.

Uşak, madamı tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra sordu:

— Siz, Madam Tertard?

— Evet benim.

— Pardon madam, tanıyamadım.. Mösyo, sizin için bir mektub bırakmıştı.

Madam Tertard uşağın verdiği mektubu açtı:

«Azizim madam,

Arzunuzu yerine getirmek, size istediğiniz gibi bir hizmetçi bulmak için günlerce dolaşmış, baş vurmadık yer bırakmamışım. Nihayet buldum. Bu belki sizin istediğinizden de âlâ idi, getirecektim. Fakat bir an düşündüm. Hizmetçi olarak size getireceğim kadında bulunan

meziyetler, değme ev kadınında yoktu.

Güzeldi, iyi idi, nazikti, ev kadınıydı. Velhasıl her şeydi ve birdenbire karar verdim. Onu size hizmetçi getirmektense, kendime zevce olarak alabilirdim. Bu kararla belediye müracaat ettim ve evlendik. Şimdi balayı seyahatine çıkıyoruz. Hürmetlerimin kabulünü..»

Madam Tertard sendelemek için durvara dayanmıştı.

★

O gün bugün madam Tertard kendine iki şey arıyordu. Biri iyi bir hizmetçi, öteki de iyi bir koca!

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Kaybolan program

Yazan: G. Kiklin

Çeviren: H. Alaz

Hiç de tınmadım.. salt :

— Eğerleyim bu Osebin kellesi ise, ben kendi kelle mi keser, onun vücudüne otururum.. dedim. Müdür, baktı ki dayatıyorum..

— Gelsin üçüncüsü! deyip emir verdi. Üçüncü kelle geldi. Müdür baktı:

— Bu da değil! dedi. Zo, ne köpoğlu işidir, bu? Ne yaptınız herifin kellesini?

Ben eğildim, baktım.. kulağının dibindeki çif benleri görünce şübhem kalmadı..

— Afedersiniz, baron müdür, dedim. Bu tefa da siz yanıloorsunuz! Bu kelle Osebin tak kendi kellesidir.

— Hayır!

— Evet!

— Beni sen nasıl yalancı çıkarttırsın? Beni kôr sandın?

— Estağfurullah! Velâkin ben çok iyi bilirim ki odur! Nah, bu çifte benlerden biliorum.

— Halletmişsin! Kat'iyen onun olamaz. Eğer onun ise, sözüm ona eşek gibi bangır bangır bağırırım.

— Vallah, nasıl isterseniz öyle bağırmakta se'bezsizin.. fakat bu, müs-takil Osebin kellesidir!

Müdür, bir çok münakaşadan sonra benim fikrime yattı..

— Haklı vardır, dedi. Ben de şimdik ağnooruna ki onundur!

Ve bunun üzerine Osebi, almağaç gelen adama teslim ettik, gitti. Ne decceydim? Ha, evet. Ben onda olmamış olsaydım, zavallı Osebi başkasının kellesilen gömeceylerdi!

Halbuki, keratanın evladı, sağlığında kafasını değiştirmedeği içindir ki o hastalığa kurban gitmiş idi. O kadar inandı idi!

Gurabi efendi bu hikâyeyi dinle-

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

dikten sonra:

— Evet! dedi; fe-cici şey! Meselâ beni senin kafanla gömmüşler.. ruzu mahşerde huzuru kibriyaya nasıl çıkarırım?

— 35 —

Gecenin korkunç sükûtu içerisinde, birdenbire, uzakta bir şey gümlüdi.

Bellerinde tahlisiye yelekleri, givimli, uyanık ve toplu bir halde, güverteye çıkan merdiven ayağında oturan dört yoldaş kulak kabarttılar..

İfakat hanım, korkudan birdenbire kısılan sesile:

— Topl. dedi.

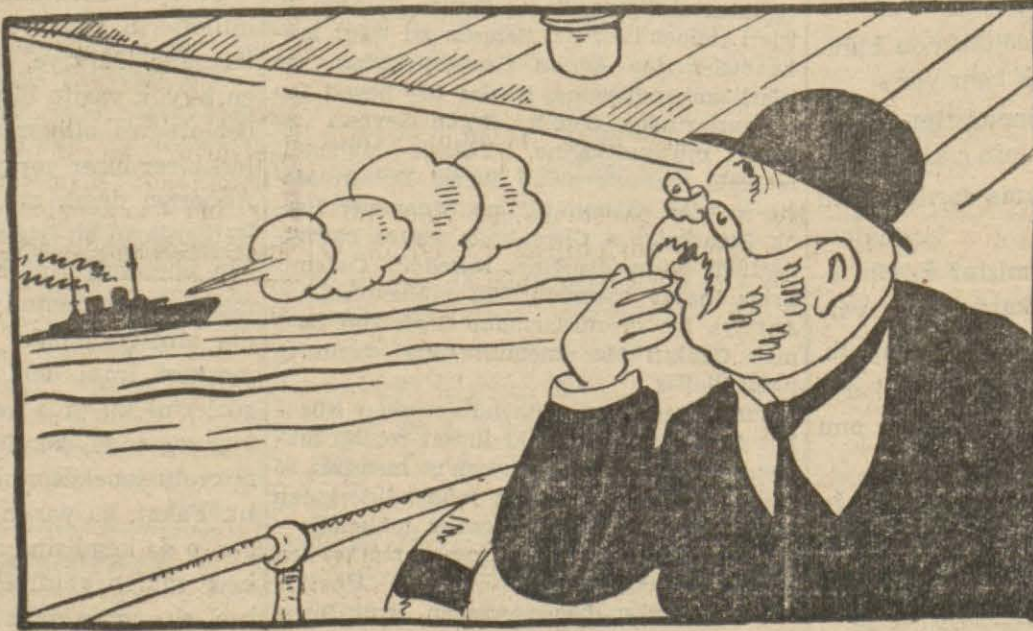
Gurabi efendi buna ihtimal vermek istemiyordu. Kendi fikrini söyledi:

— Zannetmem.. belki de gök gürültüsü idi.. akşamdan karayel istikametinde bulutlar yığılıyordu.

— Acaba?

— Bence öyledir. Bizim kulağımız kırışte de..

Demeğe kalmadı, ikinci bir tarraka daha duyuldu. Hep birden titremeğe başladılar. Gene, içlerinde en cesur Torik galiba. Kalktı: «Şöyle bir etraftı göz teteyim!» diyerek, merdivene seğırtti.

Zihinleri bin türlü facia tasavvur etmekle meşgul bulunan Gurabi efendi, karısı ve Takvor, vapurun seyrini hafifletmiş olduğunun farkında değillerdi.

Biraz sonra aşağıya avdet eden Torik şu haberi getirdi:

— Sağımızda bir, solumuzda ve önümüzde de birer gemi var. Işıklarını gördüm. Biz de durduk; yürümüyüz.

O zaman dikkat ettiler: Hakikaten Karamba durmuştu. Bu sefer, hep beraber, ve telaşa güverteye fırladılar.

Torik'in biraz evvel görmüş olduğu üç gemi, sür'atle Karambaya doğru geliyorlardı. Bunlardan, en yaklaşmış olanı, karanlığa rağmen hayal meyal seçiliyordu. Bu, herhalde bir harb gemi-

si idi.

Deniz ortasında, verilen «dur!» emrine itaat ederek, ötekilere nisbeten kocaman cüssesile tevakkuf eden Karambada hiç bir hareket yoktu. Sanki, kaptanlar da dahil oldukları halde, bütün mürettebat gemiyi terkederek, kaçmışlardı. Her taraf: Tıss! Sade, sancak, iskele ve direk fenerleri güverteye, baygın birer türbe ışığı yaymakta idi.

Gurabi efendi:

— Allah Allah! Gemidekiler ne oldu? diye sordu. Ortalıkta kimseler görünmüyor.

Çenelerinin titrediği, birbirlerine vuran takma dişlerinin tıkırtısından belli idi. Takvor, ona cevaben:

— Kim bilir? dedi; belkim de bir kolpo hazırlorlar olmal.

Aklına bin türlü fena şeyler geliyordu. Bir takım macera romanlarında okumuştı: Bazı korsanlar, yahud ki harb gemileri açık denizde faik kuvvetlerin taarruzuna uğradıkları vakit, teslim olmaksansa, barut fiçilerine, mühimmat sandıklarına ateş verip de kendi kendilerini berhava ederlerdi. Celâli insanlar olan İspanyolların da aynen bu türlü etmeleri onun aklına

— Ne yapacaklar?

— Uçuracaklar..

— Ne biliyorsunuz? Herifin ne seslendiğini anladın mı?

— Hayır. Konuştukları dili bilmiş olsam, ağnaacak kafam yoktur.

— Öyle de, nasıl hükmediyorsunuz?

— Kitab öyle yazar.

— Hangi kitab?

— Adı şu kerte fikrime gelmoor.

— Haydi oradan, zevzek budala!

— Allah etsin de budala olayım.. telâşeyi duymorsun? Torpidoyu beklediler ki sokulsun deyip; yan beyan gelincez cebhaneliklere ateş koyacaklar.

— Ağzını hayıra aç, be uğursuz adam!

— Birazdan, hepimiz de poryaza açacağız..

Bu esnada, torpido büsbütün yanmış, öteki iki gemi de ona yetişmişlerdi.

(Arkası var)

«Son Posta» nın deniz romanı: 2

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dillmen

Denize âşık bir çocuk

Dünkü kısmın hülâsası

Romanın muharriri Deniz Şeytanını ilk evvel bir tayyare meydanında gördüğünü anlatıyor. İri yarı, güçlü kuvvetli bir adamdır. İnce, zarif bir karısı da vardır. İşte bütün Almanyanın sevgisini ve hürmetini kazanan bu adam, Kont Luckner, muharirle dost oluyor ve ona hayrete şayan haricini anlatmağa başlıyor. Kont, Büyük Harbde yelkenli bir gemi ile Okyanuslara açılarak korsanlık yapmış, itilâf devletlerinin ticaret filolarına büyük zararlar vermiş bir adamdır. Ondan evvelki hayatı da heyecan, sergüzeşt ve cür'et bakımından bundan aşağı kalmamaktadır. Artık onu dinliyoruz:

Çocukluğu Dresden kasabasında geçmiştir. Bu arada deniz seyahatine aid bir vadur listesi ona denizlerde yaşamak, büyük gemilere kaptan olmak arzularını veriyor. Böylece hep deniz romanları, deniz hikâyeleri okumağa başlıyor.

Babası hayrettedir. Oğlunun tıpkı dedesi Kont Luckner gibi süvari olmasını beklemektir. Çünkü Kont Luckner asker ocağundan yetişmiş, Büyük Frederik'in kumandasındaki Prusya ordusuna süvari mü-lâzımı olarak girmiştir. Blâhare Hanover Kralı kendisini yanına almıştır. Ancak bir şartla: Onun alayına gene Kont «Luckner'in Hüsarları» denecek.

[Roman devam ediyor]

Fakat kral, verdiği sözde durmamıştı. Bunun üzerine cengâver ceddim kralı şatosunda ziyaret ederek onu, büyük bir cür'et ve celâdetle, «Sözünden dönen bir hain» olmakla itham etmiş, sırtındaki harmanıyı ve göğsü kralın verdiği madalyelerle dolu gömleğini sıyırarak çıkarmış ve onları, olduğu gibi, gürlü gürlü yanmakta bulunan ocağa kaldırmıştı.

Bundan böyle senin aleyhinde harb edeceğim!

Diye bağırıldıktan sonra kendisini terk etmişti.

Bu hâdiseden biraz sonra onu Fransa kralının ve büyük ihtilâlden sonra da yeni Fransız hükümetinin hizmetine girmiş bulunduğunu ve Fransanın Rhine ordusu kumandanlığını ifa ettiğini görüyoruz.

Meşhur Marseyaz marşı yazıldığı zaman bu, bilhassa ceddim namına yapılmıştı. Çünkü o esnada bu ölmez marşın menşei olan havalinin genel kumandanı bulunuyordum.

Belçikada yapılan muharebe'lerde birçok zaferler kazandıktan sonra dedem, ordusile, Paris civarına gelmişti. Kendisi bir kaç muavini tarafından takib edildiği halde şehre girmiş ve Fransa hükümetinin, kendi askerlerine borçlu bulunduğu paranın tediyesini istemişti.

Fakat muhariblerinin istihkak kesettikleri parayı almak şöyle dursun kendisi derhal hainane bir surette yakalanarak giyotine sevkolunmuştu.

O, kalben, daima rovalist olmakla beraber her şeyin fevkinde tam bir askerkdi. Kendisini ve ordusunu hizmetine alan herhangi bir hükümdar veya hükümet için sadıkane ve kahramanane savaşlar yapmıştı.

Bütün tarihlerimiz, onun şecaat ve besaletinden ve ifa eylediği yüksek işlerden sitayişle bahsediler.

Bu itibarla, sonra gelen bütün Luckner'ler, bu en büyük dedemin açtığı çığırda yürümeği kendilerine ülkü edinmişler, yani daima orduda süvari sınıfına girecek, şüphesiz kanlarında mevcut istidad dolayısıyla, bu meslekte ilerlemişlerdir. Bir süvari zabiti olan dedem, bir av eğlencesinde kazaen ölmüş, babam 1848 den itibaren cihan harbine kadar zuhur eden bütün muharebelere iştirak etmişti. Hattâ büyük harb patladığı zaman kendisi doksanlık bir ihtiyar olmasına rağmen ben son badireye girmek istemiş, karakol vezafini muvaffakiyetle ifa edebileceğini ısrarla beyan etmişti. Ona göre, gözleri hâlâ sapasağlam ve kendisi de binçilikte mahir bir süvari zabiti idi!

Yaşının ilerlemiş bulunmasından dolayı dileğinin erkânı harbiyece reddedilmiş olması kendisini çok müteessir etmiş, hiddetlendirmişti.

— Asıl ihtiyar olduğum için beni bu

« Sen böyle çalışır, yükselirsen sana her defasında elli peni vereceğim! »

savaşta, hizmete kabul etmeleri lâzım gelirdi ya... diyordu, bu suretle genç askerlere nümuneî imtisal teşkil etmiş olurum.. bu kadar muharebelere işti - rak eyledim, bu kadar yaş yaşadım.. şimdi benim bu halim, uzun ve sıhhatli bir ömür sürmenin ancak asker olmakla mümkün bulunduğuna en canlı ve en sağlam bir delil teşkil etmez mi idi?

Gemiler, limanlar, yedi denizler... Herhangi bir Von Luchneri kat'iyen alâkadâr etmiyordu. Ben gemici ol - maktan bahis açtıca babam, benimle deşetli çekişiyor, fikirlerimiz hiç bir - bitine uymuyordu. Bu böyle olunca ben de bir daha bu mevzu üzerinde onunla hiç konuşmağa yanaşmıyor - dum. Babam benim ne iyi bir süvari ol - lacacağımı söylüyor ve bu yolda müte - madî telkinler yapıyor ve benim ken - disine imparatorumuzun süvarilerine mahsus olan üniformayı şerefle giyece - ğimi vâdetmemi istiyordu.

Sizin için, Almanya'da, iyi bir tahsil - niz olmadıkça, ordunun bir zabiti ol - abilmeniz ümidini beslemek abesti. Bu yoldaki kurslar ise çok sıkı ve çok sık - kıcıdır.

Ben işe tahsil ve tetebüden ziyade, sizin Amerikan Hindularına aid hikâ - yeleri ve bilhassa James Fenimore Co - operin eserlerini okumağı tercih edi - yordum. Sizin Amerikan Hindularının meşhur reislerinden pek çoğunun isim - lerini biliyordum ve genç olmakiğim dolayısıyla bir gün Amerika'ya geçerek Buffalo avcılığı yapmağı tahayyül edi - yor, rüyasını görüyordum.

Babam tahsilimi kolaylaştırmak ve okullardaki muvaffakiyetlerimi temin eylemek için hususî bir muallim de - tutmuştu. Fakat ben hiç o sularda de - ğildim. Zavalî muallim tam altı ay beyhude yere benimle uğrastıktan son - ra nevid bir eda ile babama gitmiş ve:

— Faydasız, demişti, çocuğın oku - mağa hevesi yok! Onun içinde bir şey - tan yaşıyor!

Ondan sonra beni hususî bir okula vermişlerdi. Bu suretle, yani benim diğer çocuklarla beraber bir arada bul - nuşum bende tahsil ihtirasını uyandı - racak idi!.. Halbuki ben okuma ye - rine boğuşma öğreniyordum.

Henüz on yaşında olduğum halde her türlü spora âşık, heyecan uyandırabi - lecek herhangi bir işi yapmağa hazır, haşin, ele avuca sığmaz bir şeytan yav - rusu olmuşum. Bir aralık bu hallerime vukuf peyda eden babam, muallimi - mizin çok yumuşak tabiatlı bir adam olduğunu sanarak beni o mektebden almış ve başka bir okula vermişti. Bu - radaki yeni hocamız hakikaten sert ve bizzat kendisi de vaktile bir çok haba - setler irtikâb etmiş bir adamdı. Aman Allah! Bu adam bana ne dayaklar at - mıştı ne dayaklar!.. Babam da bu hu - susta ondan aşağı kalmamıştı ya!.. Eh ben de babamın bu suretle harekete hakkı ve salâhiyeti olduğunu kabul ediyordum amma öteki adama bu hak - kı kim vermişti?

Binaenaleyh bir gün, onun tarafın -

dan vaki olmak üzere bulunan daya - ğa karşı geldim.. İkinci bir teşebbü - stünde ise okulu bırakınca alıp başımı gittim. Sekiz gün kimse benim nereye gittiğimi bilememiş, öğrenememişti. Bunu ancak kendim biliyordum: Bu müddet zarfında kırlarda elma vesa - ire meyvalarla karnımı doyurarak bir hayvan gibi yaşamıştım. Nihayet izimi buldular ve beni yakaladılar.

Zavalî babacığım benim adam ola - bileceğim hakkındaki ümidlerini tama - mien kaybetmek üzere iken iyi ve can - dan bir dost imdadıma yetmişti. Bu, bü - yük annemdi. Ona göre babam bana karşı çok sert hareket ediyordu. Bunu söyledik'en sonra:

— Çocuğın bana ver Henry, demişti, küçük bir şefkat onu iyi bir efendi ya - pabilir.

Babam da buna: — Pek âlâ, demisti. Bir de sen de - nel!.. Fakat bana kalırsa onu sen çok - ca oksamakla büsbütün fena alıştır - caksın!

Her ne hal ise, büyük annemin fik - ri galib gelmişti ve avni gün benimle nazarlığa girişmistim: Mektebde bul - duğum sınıfı otuz dört çocuk vardı. Çalışma hususunda ben daima otuz dördüncü sınıfı muhafaza ediyordum, bu dereceyi hiç kaybetmiyordum. Büyük an - nem:

— Özlüm diyordu, insafılı ol ve ders - lerine çalış! Sen böyle iyi iyi çalışır ve çalışınca derece derece yükselirsen sa - na her defasında elli peni vereceğim ve buna, sınıfın başı oluncuya kadar de - vam edeceğim..

O vakitler kara cümlem o kadar kıtî ki bu tekdâde kaç kişi atılmak lâ - zım geldiğini bulamıyordum. Su ka - dar ki onun bir hayli olacağını tahmin ediyordum.

Her ne ise, çalışmağa, bu yolda bü - tün enerjimi sarfetmeğe başladım.. O vakitler de sık sık imtihanlar vardi - di. İşte onlar birine girmistim, bir çokları terakki etmişlerdi, fakat ben edemedim!.. Artık neviddim.

(Arkası var)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 »
Üçüncü	sahife	200 »
Dördüncü	sahife	100 »
İç sahifeler		60 »
Son sahife		40 »

Muayyen bir müddet zarfında facla miktarda ilan yaptıraca - lar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

SATIŞ İLANI

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

İhsan tarafından Vakıf Paralar idaresinden 23592 ikraz numarasile borç al - nan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmeme - sinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına yeminli üç ehli vakuf tar - fından 1140 lira kıymet takdir edilmiş olan Tophanede Perizathatun mahalle - sinde Alikaptan sokağında (Dolmabahçe caddesinde birinci sedde) eski ve yeni 9 No. 11 tapu kaydına göre bir tarafı Osman bey Veliye hanım menzili ve bir ta - rafı Hamdi efendi ve bazan Hacı Osman ağa kerimelerinin menzil ve bahçesi ve bir tarafı İstablâmire nakkaşlarından Lâtif ağa menzili ve tarafı rabii yol ile mahdud bir bab ahşap evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Zemin kat: Kapıdan girilince zemini taş döşeli antre, birinci kata çıkılan mer - diven ve yan tarafta koridor üzerinde camekânla bölünmüş oda, merdiven alt - tında üzerleri mermer döşeli üç gömülüküp ve bir kapıdan geçilen zemini taş döşeli adı ocaklı mutfak ve metruk kuyu buradan asma kata çıkılan diğer bir merdiven ve arkada aydınlık mahalli iki tarafında birer kömürlük.

Asma kat: Bir sofa üzerinde iki oda ve bir helâ.

Birinci kat: Sabit yük ve dolabı olan bir sofa üzerinde büyük ve küçük iki oda ve bir helâ.

İkinci kat: Bir sofa üzerinde bir oda bir küçük mutfak ve helâdan ibarettir.

Umumi evsaf: Bina ahşap olup dahilî ahşap aksami yağlı boyalıdır. İçinde e - lektrik terkos, havagazı tesisatı mevcuttur. Zemin kat pencereleri demir par - maklıklılı olup ön cebhede birinci kattan itibaren ortada bir şahniş vardır.

Mesahası: Umum sahası 47 metre murabba olup bundan 2,30 metre murabba aydınlık mahalli geri kalanı binadır.

1 — İşbu gayri menkulün artırma şartnamesi 12/11/938 tarihinden itibaren 937/320 No. ile İstanbul dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında her - kesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak is - tiyenler işbu şartnameye ve 937/320 dosya numarasile memuriyetimize mür - acaat etmelidir.

2 — Artırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadârların ve irtifak hakkı sanible - rinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan id - dialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicill ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde artırmaya iştirak edenler artırma şartnamesini oku - muş ve lâzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayri menkul 12/12/938 tarihinde Pazartesi günü saat 14 den 16 ya ka - dar İstanbul dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırdıktan sonra en çok ar - tırana ihale edilir. Ancak artırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhamı olan diğer alacaklıların bulunup ta bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırının taahhüdü baki kalmak üzere artırma 15 gün daha temdid edilerek 27/12/938 tarihinde Salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda otuzunda artırma bedeli satış istiyenin ala - cığına rüçhamı olan diğer alacaklıların bu gayri menkul ile temin edilmiş ala - cakları mecmuundan fazlaya çıkmak ve muhammen kıymetin yüzde 75 ini tut - mak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale ya - pılmaz ve satış 2280 numaralı kanuna tevfikân geri bırakılır.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet iç - nde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı ol - maz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle artırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memu - riyetimize alıcandan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı artırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını yirmi se - nelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeye mecburdur.

Müterakim vergiler tenzilat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp artırma bede - linden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul dördüncü icra memurluğunda işbu ilân ve gösterilen artırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (8236)

**Meraklandınız mı ?
Hiddetlendiniz mi ?
Korktunuz mu ?**

20 Damla

NEVROL CEMAL

al.iz. Bütün sinir buhranlarınızı yatıştırır. Baygınlığınız, çarpıntınız, te - essürünüz geçer, derhal ferahlersiniz. Yirmi senedir Nevrol Cemal'i kul - lanmayan, sevmiyen yoktur. Evlerinizde mutlaka bulundurunuz. Yalnız 18 line benzijenler vardır. (Nevrol) kelimesine ve (Cemal) ismine dikkat ediniz.

Sömikok Alınacak

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

- 1 — Kurumumuzun teshini için 800 ilâ 1000 ton sömikok kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedel (26000) muvakkat teminat (1950) liradır.
- 3 — İhalesi Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlük binasında müteşek - kil komisyon tarafından 10/11/938 Perşembe günü saat 10 da yapılacaktır.
- 4 — Teklif mektublarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri.
- 5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü daire mü - dürlüğüne müracaatları. (7897)

İstanbul Orman Başmüdürlüğünden:

- 1 — Orman Umum Müdürlüğü hesabına malzemesi İstanbul orman çevirge mü - dürlüğü tarafından verilmek şartile nümune ve şartnamesi veçhile 4865 lira bedeli muhammen ile 80 kalem evrakı matbuanın tab ve teclidi açık mü - nakasaya konulmuştur.
- 2 — Şartname ve nünuneler bedelsiz olarak İstanbul orman çevirge müdürlü - ğünde görülebilir. Yapılacak işler çevirge Md. de mevcut nünunelere gö - redir.
- 3 — Eksiltme ikinciteşrinin 18 inci Cuma günü saat 15 de icra edilecektir.
- 4 — Muvakkat teminat 364 lira 88 kuruştur. Teminatlar İstanbul Orman mes'ul muhakabliğinden alınacak makbuz ile Ziraat Bankasına yatırılacaktır.
- 5 — Eksiltmeye gireceklerin şimdiye kadar beş bin liralık bu gibi işleri yapmış olmaları ve ehliyetleriyle birlikte belli gün ve saatte sözü geçen komisyona gelmeleri. (8157)

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı : 135

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

Bir gün şu müstacel telgrafi aldım: "Kerkük livasına tabi Kil nahiyesindeki petrol madeni kuyularına Talbatı şeyh Hamud tarafından ateş verilerek zuhur eden yangın dört gündüberi devam etmekte olup..."

— Âdettir. Buradan valiler, mutasarrıflar geçerlerse onlara hürmeten böyle yaparlar.

Derhal attan indim. Oradaki adamlara:

— Yazık değil mi? Niçin yaktınız? Şimdi nasıl söndürecekleriniz? dedim.

— Ehmmiyeti yok. Biraz sonra söner. Maamafih, emrederseniz şimdi de söndürebiliriz.

Kuyu denilen nesne, bir kaç metre kutrunda, kayalar içinde kazılmış havuz gibi bir şeydi. Biraz yüksek bir kayanın yarığına sokulmuş bir ağaç çörtten (1) den akıyordu.

— Hemen söndürünüz, dedim.

Havuzun içine üç, dört kilo ağırlığında bir taş attılar. Petrol, yahud neft su üzerinde ince bir tabaka teşkil ettiğinden, taş suyu dalgalandırır dalgalandırılmaz söndü. Bir kibrit ile yanan petrolün böyle bir taş ile söndürüldüğü anlaşılmıştı. Bu tecrübeyi bir kaç defa tekrar ettirdim.

Musula döndükten bir müddet sonra, yarı eylül ayında bütün ahali gibi ben de hükümet konağı damında yatırdım.

Fosta telgraf müvezzinin avludan (Şemsi sabah) diye bağırmasını işittim. Bu tabir, saray ve Babiâli ile vilâyetler arasındaki mahrem muhaberele mahsus büyük bir şifre miftahının muhtelif tertiblerinden biridir.

Şifre telgrafları bizzat açardım.

Yataktan kalkıp fener ışığında telgrafi hallettim. Sadrazam Halil Rifat paşa tarafından çekilen ve gayet müstacel kaydı bulunan telgraf şu idi:

"Kerkük livasına tâbi Kil nahiyesindeki arazi seniye dahilinde bulunan petrol ve neft madeni kuyularına, Talbatı Şeyh Hamud tarafından ateş verilerek zuhur eden yangın dört gündüberi devam etmekte olduğu..." ilâh.

Buna şu cevabı verdim:

"Taltibaşu Şeyh Hamud - bu isim Hamiddir. Fakat padişah tarafından adaş olmasından dolayı böyle yazıldı. Talbatı Şeyh Hamud tarafından ateş verilerek zuhur eden yangın dört gündüberi devam etmekte olduğu..." ilâh.

En hunhar eşkiya reislerinden biri olan bu mel'un bir mirliva kumandası altında iki tabur askerden teşekkül eden on iki emsalle beraber derdest edilerek yaktıkları köylerden, öldürdükleri masumlardan dolayı kanunî cezalarını çekmek üzere mahkemeye teslim edildikleri halde her nasılsa iradei seniye ile tahliye edilmişlerdi. Arazii seniye dahilindeki petrol kuyularına kadar tecavüze cür'et eden bu şakilerin zavallı ahali hakkında ne yapacakları tahmin ve tefekküre şayan bulunduğu maruzdur."

Padışahın Kerkükte Talbatı Şeyh Ali ve Süleymaniye Şeyh Said Kâk Hafid namlarında çok hürmet ettiği iki tarikat şeyhi vardı. Oralarda Şeyh sözü yalnız tarikat şeyhlerine mahsus değildi. Meselâ Katırcıbaşıya Şeyhülmekârî dedikleri gibi, aşiret, kabile reislerine de şeyh derler. Eşkiya reisi Hamud, Şeyh Alinin kabilesine mensubtur.

Abdülhamid II ye eşkiya şeyhlerini bir türlü anlatamamıştım. Bunlar hakkında takibata giriştikçe:

"Meşayih ve ekâbiri islâmın ermenilerin iftiralari üzerine tenkil edilmesi caiz değildir." diye bir şey yapmağa müsaaade etmiyordu. Halbuki ben orada iken yalnız yabancı 83 ermeni vardı.

Bu Talbatı Şeyh Alinin oğlu da, köylerden "Kerkük Talbatı dergâhi hümayununun esleha parası" diye aldığı

(1) Anadolu'da kutru sekiz on santimetrelük bir ağacın bir tarafını oymak suretilerle yapılan küçük oluklara Çörtten ve büyüklüklerine de oluk derler.

paraların makbuzlarından ve katillere, canilere para mukabilinde verdiği varaklardan bir kaçını ele geçirilmesinden dolayı hapsedilmişti.

Bunlar, vaktile papaların satıkları Endolijans varaklarına benzer. Elleri bu varaklar bulunan mürcimler aleyhinde dava edilemezmiş. Şeyh Alinin oğlu, hapisanede göğsüne üçüncü rütbeden mecidi nişanı takılarak tahliye edildiği gibi. Şeyh Hamud ve on iki emsalinin tevkif edilmelelerinden dolayı bunların ahvallerini tahkik için hünkâr yaverlerinden Veli bey, mutasarrıf mazullerinden bir zat ile dahiliye nezaretinin mektubî kalemi kâtiblerinden pek miskin biri bol ücret ve harcırah ile Musula gönderilmişlerdi.

Şeyh Hamud ve diğer on iki eşkiya reisi, bu tahkik hey'eti daha Musulda iken mabeyn başkâtibinden alınan şu şifre telgraf üzerine salverilmişlerdi:

"Şeyh Hamud ve diğer on iki emsalinin katli nüfus, ihrakı kura gibi fazayih icisar ettikleri tahkik hey'etinin maruzatından anlaşılmağa ise de hadema bu gibi harekâta cür'et ederlerse en ağır cezalara duçar edilecekleri kendilerine tefhim olunarak tahliye iradei merhametadei hazreti padişahî iktizayı âlisinden bulunduğu tebliğ olunur."

Şeyh Alinin (Kerküklü Şeyh Rıza)

adile maruf bir küçük kardeşi vardı. Bu adam, oralarda çok şöhretli bir şair idi. Kendisi Kerkükte görüşmüş ve altı sene sonra Bağdadda acınacak bir fakru sefalet içinde bularak bel diyeden bir mikdar maaş tahsis ettirmişti.

Bu zat büyük biraderi Şeyh Ali hakkında bir çok hiciveler yazmıştı. Bağdadda bizzat bana okuduğu kısa manzume, Şeyh Ali ve oğlu hakkındaki sözlerimin ne kadar doğru olduğuna şahadet eden bir vesika mahiyetindedir. Aynen yazıyorum:

Talbatı Şeyh Ali

Gerçi envai zulümde Şeyh Alinin adı var,

Zulme yoktur meylî amma zalime imdadı var.

Fazla almaz, yüzde üç maktudur resmi fikâk, (*)

Şeyh Ali himmetin bir mutedil mutadı var.

Bihaberdir her işden kendisi uzlet çeker,

Lânetullahaleyhim bir iki evladı var.

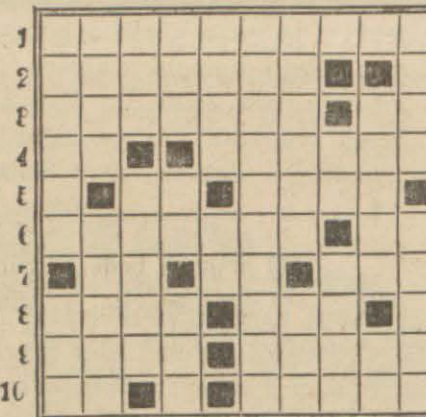
★

Irak meb'usan meclisinde de Kerkük meb'usu olan dostum Mehmed Ali Kirdar dört sene kadar evvel İstanbulla gelmişti. (Arkası var)

(*) Fikâk resmi eşkiyadan alınan mağsub mallar için alınan ücret demektir.

Gürün Bu'macası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

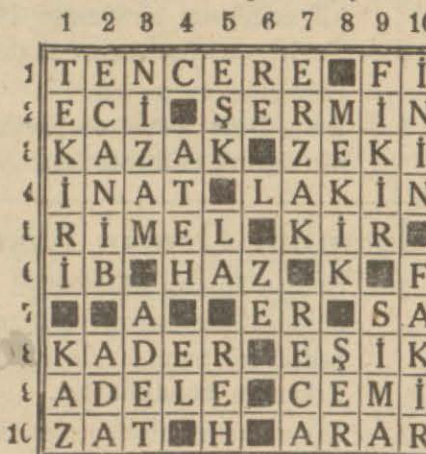
SOLDAN SAĞA:

- 1 - Haşarılık.
- 2 - Asabi hastalıklar branşı.
- 3 - Yalancı - Kurum.
- 4 - San'at - Yakunlar.
- 5 - Yed - Köpekler.
- 6 - Topallıyan - Uzağı işaret için.
- 7 - Beygir - Baba - Şart lâhikası.
- 8 - Sayı - Yapmak.
- 9 - Çünkü - Bir hizmete mukabil verilen hediye.
- 10 - San'at - Kuru olmayan.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Gece kuşu - Üye.
- 2 - Yüz sene - Kudretli.
- 3 - Tren yolu - Katır.
- 4 - Bir nevi palto - Bir nota - yavru at.
- 5 - Cama benzer bir şey - Yemek masdarından emri hazır.
- 6 - Ayakkabı yapan.
- 7 - Altından - Marok.
- 8 - Kırmızıya benzer renk - Dlenen.
- 9 - Bir eve yerleşirmek - Başında bir «A» olsaydı üye.
- 10 - Keza merkezi - Çift olmayan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Turan Tiyatrosu
Halk san'atçısı Nağid Cemal Sahir okuyucu Semihâ birlikte ilk defa
KÖROĞLU
Operet 4 P.
Dans, Solo Düet

Bir doktorun günlük notlarından

Zatürreenin sebebi

Zatürree her yaşta görülür. Fakat tercihan büyük insanlarda daha çoktur. Halli sıhhatte olanlarda görüldüğü gibi bilhassa şeker hastalığı olanlarda, ihtiyarlarda, zayıf ve kansız olanlarda daha ziyade tesadüf olunur. Ve ekseriya bu gibi zayıf, hasta ve ihtiyar olanların âkibeti zatürree ölümdür.

Zatürreenin esas sebeplerinden birisi soğuktur. Yani âni ve şiddetli bir soğuk algınlığıdır. Bunda herkes mütefakirdir. Bundan başka zatürree bazı hastalıkların ihtilâti olarak da görülür. Meselâ kızamık esnasında, tifo esnasında zatürree ihtilâti, görülür.

Zatürree sâri de olabilir. Aynı evde ikamet eden birkaç kişinin birden zatürreeye yakalandığı ve çocuğun hasta bulunan sütinesinden zatürreeyi kapıktan sonra kendi ailesi efradına sırayet ettiği ve kendilerini tedavi eden doktora da hastalığın sırayet ettiği vak'alar kaydolunmuştur.

Zatürree tromatik dahl olabilir. Meselâ akciğerler üzerine vaki olan şiddetli sademeler, darbeler, ecsamı ecnebiye dâhulü zatürree tevlid edebilir. Fakat hepsinin esas sebebi bir amilî maraziye münce olur. O da nipovton denilen zatürree mikrobudur.

Cevab isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederis. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Şeref), Alemdarda: (Abdülkadir), Beyazıda: (Haydar), Samat-yada: (Erofilos), Eminönünde: (Mehmed Kâzım), Eyüde: (Hikmet Atla-maz), Fenerde: (Vitali), Şehreminde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Hamdi), Karagümrükte: (Arif), Küçükpazarda: (Necatî Ahmed), Bakırköyünde: (Hilâl).

BeYOĞLU cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Garih), Galatada: (Hidayet), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Feyzi), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar: (İmrahor), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Büyük, Üçler), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilanları

Devlet demiryollarına alınacak müfettiş muavini müsabaka şartları

Hareket müfettişi yetişmek üzere müsabaka ile müfettiş muavini alınacaktır. Müsabaka şartları aşağıda yazılıdır.

1 - İmtihanda kazananlara 130 lira aylık verilecek ve staj müddetinin bitiminde müfettişliği tasdik edilenlerin aylıkları 151 liraya iblâğ olunacaktır.

2 - Müsabaka imtihanlarının yapılacağı mahaller, taliblerin adedine göre lâhare tesbit edilecektir.

3 - Müfettiş muavini olabilmek için lâzım olan evsaf ve vesaik:

A - Türk olmak.

B - 40 yaşını geçmemiş olmak.

C - Mühendis veya yüksek iktisat ve ticaret mektebi, Mülkiye mektebi, hukuk veya Fen Fakültesi mezunu olmak.

Ç - İşletme merkezlerinde yapılacak sağlık muayenesinde faal hizmette lışmağa mâni bir hali olmamak.

D - Askerlikte ilişiği bulunmamak.

E - Fransızca, almanca, ingilizce ve italyanca lisanlarından birine vâkıf olmak tercih sebebidir.

Müracaatname ile birlikte ibraz edilecek vesaik:

A - İstida ve 6 adet vesika fotoğrafı.

B - Polisten tasdikli iyi durum kâğıdı.

C - Nüfus cüzdanı.

Ç - Mekteb diploması.

D - Askerlik vesikası.

E - Makine ile yazılmış kısa tercüme hal varakası.

F - Şimdiye kadar başka yerde çalışmışsa aldığı bonservis örnekleri. Bu vesikalari eksik olanlar ve muayyen vakitte müracaat etmişler müsabaka imtihanına kabul edilmezler.

4 - Müsabaka imtihanları 28/11/938 tarihine müsadif Pazartesi günü yapılmaktadır. Talibler yazılı vesaikie en nihayet 20/11/938 tarihine kadar Sıkkâ Haydarpaşa, İzmir, Ankara, Afyon ve Adana işletme müdürlüklerine müracaat etmiş ve sıhhi muayenelerini yaptırmış olmalıdırlar.

5 - Müsabaka imtihanında riyaziye (Ali değil) memleketin iktisadi coğrafyası İktisad Türk ve Türkiye Tarihi umumî tarih ve coğrafya sorulacak ve diğeri dile ve mütakabilen türkçeden tercüme yaptırılacaktır.

6 - Staj müddeti 12 ay

1/2/3 ncü sınıf istasyon ve anbarlarda 4 »

Hasılat servisinde 2 »

Bağmüfettişlik kaleminde 3 »

Müfettiş kursunda ve imtihan 3 »

Müfettiş nezdinde 3 »

24 »

Doktor alınacak

Devlet Demiryolları Umumî Müdürlüğünden:

İşletmelerde münhal bulunan kısım hekimliklerine, mecburi hizmete tâbi olan ve bu sene askerlik hizmetini bitirmiş olan gençlerden beş doktor alınacaktır.

Bu doktorlara ayda 177 lira ücret ve ikametleri için ayrıca lojman verilecektir. Lojman bulunmayan yerlerde ev kirası verilir. Kısımları dahilinde yapılacakları vazife seyahatlerinde ayrıca harcırah ta alırlar.

Talib olanların bir dilekçe ile Ankara'da Zat İşleri Müdürlüğüne müracaat meleri ilân olunur. «8242»

Türk Hava Kurumu
26 CI - TERTIP
BÜYÜK PİYANGOSU
Birinci Keşide: 11/İkinciteşrin/938 dedir.
Büyük ikramiye: 40.000 Liradır.
Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...
Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyango'nun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden

Mikdarı	Cinsi	Birinin muhammen bedeli		Hepsinin tutarı		Muvafık temini
		Lira	Ku.	Lira	Ku.	
50 aded	On metrelik çelik mesaha şeridi	7	00	350	00	26
50 »	Yirmi metrelik çelik mesaha şeridi	9	50	475	00	35
100				825		61
2000 kilo	kendir kütük bir kilosu	40	800	00		60
1 -	Yukarıda müfredatı yazılı üç kalem malzeme ayrı ayrı açık eksiltme konmuşur.					
2 -	Eksiltme 15/11/938 Salı günü saat 14 de büyük postane birinci katta T. T. alım satım komisyonunda yapılacaktır.					
3 -	İsteklilerin nümine ile şartnameyi görmek ve izahat almak üzere gelmelerinde müdürlük idari kısmına, eksiltme gün ve saatinde de Ticaret Odası vesikalari ve teminat makbuzularile komisyona gelmelerine...					

HALK OPERETİ
Pek yakında büyük operet
KINA GECESİ
M. Yesari
Sevettin Asal
T. L. 40335

ERTUĞRUL SADI
Tiyatrosu
Taksimde Büyük
Kerisinden K...
miyan erkek...
vodvil 3 perde...
AKTÖR KIN...

Kabızlık

On binlerce
kişi memnu-
niyetle

MAZON
MEYVA TUZU

kullanıyor ve tavsiye ediyor. KABIZLIĞI defeder, HAZMI düzeltir, MİDE ve BARSAKLARI boşaltır. Vücutte ferahlık verir. HAZIMSIZLIK ve EKŞİLİĞİ giderir. Alınması gayet lâtiftir. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

Türkün Millî Çeşnisine göre hazırlanmış

Türk işçilerinin elinden çıkma hakikî Türk Şekerini

Ali Muhittin Hacı Bekir

Ticarethanelerinde bula' ilirsiniz. Bahçekapı, Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

YENİ HAVALANDIRILMIŞ PUDRA

GÜNDÜZÜN
İnce Bir
Tazelik

GİCE
Nefis bir
Sevimlilik verir

PARASIZ
10.000 NÜMUNELİK

Pudra hususunda yeni ve cazip bir fikir, en son bir usul ile yapılan bu pudra şimdiye kadar tanıdığımız pudralardan daha ince ve daha hafiftir. O kadar ince ki silde mevcudiyeti bile farkedilmez, şayamı hayret bir ten temin eder. Gündüz, rüzgâr ve yağmurun bozmayacağı bir tazelik verir, gece de en sıcak bir dans salonunda bile kat'iyen terden müteessir olmaz. İmtiyazlı bir usul dairesinde krema köpüğü ile karıştırılmış olduğundan bu yeni Tokalon pudrası saatlerce sabit kalır ve cildin tabii yağ ifrazatını masetmesine mâni olur, kurumaktan muhafaza ederek buruşuklukların teşekkülünü meneder. Terkinde Krema köpüğü bulunan bu meşhur Tokalon Pudrasını tercih ediniz.

Birkaç gün zarfında teninizde husule getireceği şayamı hayret güzelliği görünüz. Kadınların onda dokuzu tenlerine uygun olmayan fena renkte bir pudra kullanır ve yüzleri makyajlı ve ağır bir manzara kesbeder. Teninize uygun renkteki pudrayı bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu suretle en muvafık kalır ve cildin tabii yağ ifrazatını masetmesine mâni olursunuz. Şayet rengin intihabında tereddüd ediyorsanız müessesemize müracaat ediniz. Tecrübe için muhtelif renklerde ve parasız olarak nümunelikler takdim edeceğiz.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten çoğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarımızı Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neşeli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayatı kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İstanbul Belediyesi İlanları

Belediye ve Hususî İdareden müteşekkil mahallî idare emekli ve öksüzlerinin 938 yılı ikinci altı aylık yoklamalarının alınmasına 8/11/938 gününden itibaren başlanılacağından aylık sahiplerinin doldurtacakları ilmhaberleri nüfus belgesi ve resmî sened ve aylık cüzdanları ve soyadları yazılı tabkik mühürleriyle beraber oturdukları kaza Belediye Şubelerine götürerek yoklamalarını yaptırmaları ilân olunur. 8218.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Kostantin Grizagoridis'in malı olup bankaya merhun bulunduğu iddia olunan 216 top basma ile hacizli gösterilen 50 top kumaşın açık arttırma ile satışına iflâs idaresince karar verilmiştir. Satış 14/11/938 pazartesi günü saat 10 da Galatada banka Komerciyal İtalyanının zemin katındaki daire mahsusasında yapılacaktır. İstiyenlerin mezkûr saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (11957)

BAYANLAR İÇİN YÖNLÜLER
Yüksek Fantazi ve
PARİS ve LONDRA'nın

en meşhur fabrikalarından gelme
yünlü kumaşlar. Dese ve cinsleri
yalnız BAKER MAĞAZALARINA
münhasırdır. Her yerden neuz
şartlar ve fiatlarla satılmaktadır.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Kostantin Grizagoridis masasına gelen alacaklı Banka Komerciyal İtalyanının istediği 2920 lira kira talebi hiç bir vesikaya istinad etmediğinden kanunen masa hakkında bir kıymet ifade edemeyeceğinden kayıd talebinin reodine iflâs idare azalınca karar verilmiş olduğu ilân olunur. (11956)

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

AEONE FIATLARI

1	6	3	1
Sene	Ay	Ay	Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRK'YE	1400	750	400
YUNANİSTAN	2340	1220	710
ECNEBİ	2700	1400	800

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

SATIŞ İLANI

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Osman tarafından Vakıf Paralar idaresinden 24609 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehliyük tarafından 1307 lira kıymet takdir edilmiş olan Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinin Trişe sokağında eski 8 yeni 10 No. 11 ve kaydına nazaran bir tarafı Yorgi hanesi ve bir tarafı Andonaki veresesinin hanesi ve bir tarafı Düz oğlu hanesi ve tarafı rabii tarihi ile mahdud bir kârgir evin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:
Zemin kat: Zemini çini döşeli bir antre, sofa üzerinde iki oda.

Birinci kat: Bir sofa, birinde şahniş iki oda.

İkinci kat: Bir merdiven başı, bir oda, bir yük, bir helâ zemini çimento taras, zemini çinko balkon.

Bodrum kat: Çimento bir mutfak, bir helâ, döşemesiz bir oda, kuyu ve sarıncıtır.

Binada elektrik tesisatı mevcut olup beden duvarları kârgir diğer aksamı ahşaptır. Cebhesinde birinci katta bir çıkma vardır ve zemin kat pencereleri demir parmaklıklardır.

Sahası: Hepsî 39,5 metre murabba olup bunun 38 metre murabba bina geri kalanı aydınlık mahallidir.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayri menkulün tamamı açık arttırmaya konmuştur.

1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 12/11/938 tarihinden itibaren 934/1917 No. ile İstanbul dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlanda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler işbu şartnameye ve 934/1917 dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124).

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müşbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayri menkul 12/12/938 tarihinde Pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırdıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdid edilerek 27/12/938 tarihinde Salı günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklıların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartı ile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evsai en yüksek teklifle bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcandan tahsil olunur. (Madde 133).

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını yirmi senelik vakif tazvi bedelini ve ihale karar pullarını vermeye mecburdur.

Müterakim vergiler tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya aid olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. (8238)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Münhal cihet

Müsabaka tarihi

Fatih camii ikinci imamlığı 30/T.Sani/938 Çarşamba saat 14 de
Fatih camii ikinci imamlığı için müsabaka icra edileceğinden talib olanların yukarıda yazılı günde saat 14 de Çenberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında müteşekkil encümenine müracaatları. (8233)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Gülsümün Ağaoglu Mustafa zimmetinde olan alacağından dolayı haczedilen ve tamamına yeminli ehliyük tarafından 2500 lira kıymet takdir edilmiş bulunan Yemişde Babucaferide Ahîçelebi mahallesinin Değirmen sokağında eski ve cedid bir numara ile mürakkam dükkânı 165 hisse itibarile 30 hissesini açık arttırma ile satılacağından evsafı aşağıya yazılmıştır:

Zemini çimento döşeli bir dükkân olup tahta bir merdivenle zemini tahta ve gene tahta kirşiler üzerine müstenid birinci kat: Ve gene bir merdivenle çıkılır tahta döşemeli ikinci kat: Açık bir depo olarak kullanılmaktadır.

En üst katın çatısı eski Tonos kemer inşaatındandır.

Umumi evsafı: Binaın beden duvarları eskiliğine rağmen gayet sağlam olarak inşa edilmiştir. Döşemeler kısmen muhtacı tamirdir.

Hududu: Sağ tarafı 17 parsel numaralı emlak, arka tarafı 12 parsel numaralı emlak, sol tarafı kısmen 19 ve kısmen 20 parsel numaralı emlakler. Cebhesi Değirmen sokağı ile mahduddur.

Sahası: 25 metre murabbaıdır.

Yukarıda evsaf ve hudud ve sahası tesbit edilmiş olan gayrimenkul tapudaki kaydında olduğu gibi açık arttırmaya konmuş olduğundan 22/12/938 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar dalrede birinci arttırma icra edilecektir. Arttırma bedeli kıymeti muhammeninin % 75 ni bulduğu takdirde müşterisi üzerinde bırakılacaktır. Aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün müddetle temdid edilerek 15/1/938 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 den 16 ya kadar keza dalremizde yapılacak ikinci açık arttırmada arttırma bedeli kıymeti muhammeninin %75 ni bulmadığı takdirde satış 2280 No.11 kanun ahkâmına tevfiakan geri bırakılır. Satış peşindir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammeninin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicili ile sabit olmayan alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını evrakı müşbitelerile birlikte ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında birlikte dalremize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar. Müterakim vergi, tenvirat, tanzifiye ve tellâliye resminden mütevellid belediye rüsumu ve vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur. 20 senelik vakıf icaresi tazvi müsteriye aiddir. Daha fazla malûmat almak isteyenler 15/11/938 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak arttırma şartnamesile 33/3525 No. 11 dosyaya müracaatle mezkûr dosyada mevcut vesakli görebilecekleri ilân olunur.

HUBUBAT UNLARI

Pirinç, Mercimek, Bezelya, Yulaf, Arpa, Nohut Patates, Fasulye, Çavdar ve sair Hububat unlarile Pirinç Nişastası, Buğday Nişastası, Korun Flor.

BAHARATLAR:

Tarçın, Karabiber, Beyaz Biber, Kırmızı Biber, Kimyon, Yenibahar, Karanfil, Zencefil, Sahlep ve Sofra Tuzları.

1915 den beri tevakküfsüz mesaisi neticesi Beynelmilel sergilerde kazandı

HOR KONKUR

ile müstahzaratının mükemmeliyet ve nefasetinde irişilmez bir kuvvet olduğunu isbat etmiştir

Adres : Beşiktaş, Kılıçallı, Telefon : 40337, İstanbul, Nuri Çapa

GRİP'e

KARŞI
EN İYİ ÇARE

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

DIR.

NEZLE

NEVRALJİ - KIRIKLIK
KIRGINLIK - BAŞ - DIŞ
ve BÜTÜN AĞRILARI HEMEN KESER

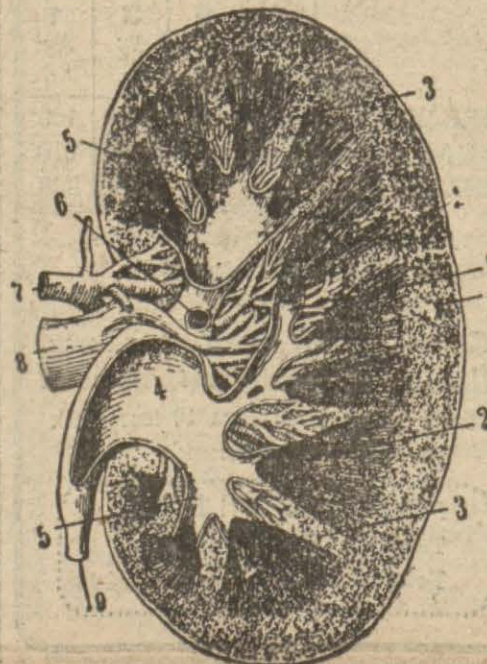
İSMİNE DİKKAT EDİNİZ.

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollar-
daki hastalıkların mikroplarını kökünden
temizlemek için (HEMBOBLÖ) kullanınız.

Helmobileu

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorlukları-
nı, eski ve yeni Belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık
idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin
eder. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

Güzellik ve sıhhat için ilk şart
Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

RADYOLİN

Kullanmaktır.

Radyolin dişleri, Dişler çehreyi
Güzelleştirir.
Radyolin dişleri, Dişler mideyi
Sağlamlaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlatır, mikrobları yüzde yüz
öldürür. Diş etlerini besliyerek hastalanmalarına mani olur, ağız
kokusunu keser. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra
RADYOLİN

Kendine beyhude yere eziyet ediyor

GRİPİN

varken ıstırap
çekilir mi?

BAŞ, DIŞ
ağrıları

ve üşütmekten mütevellit bütün
ağrı, sızı, sancılara nezleye;
romatizmaya karşı

GRİPİN

Kaşelerini tecrübe ediniz. İcabında
günde 3 kaşe alınabilir

İsmine dikkat. Taklitlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir
marka verilerse şiddetle reddediniz.

Tıraş olduktan sonra Cildinizde yanık-
lıklar hissediyorsanız bilin ki

POKER

marka tıraş bıçağı değildir.
Çünkü Poker Tıraş bıçakları cildi yu-
muşatır ve yanıklarınızı pamuk gibi
yapar, her yerde
Poker tıraş bıçaklarını arayınız.

HER GÖNÜLDE BİR ASLAN YATTIĞI GİBİ...

Her piyango biletinin içinde de meçhul bir tali yaslanıp
yattaktadır.

Biletinizi İş Bankası karşısında 15 No. 14
Malûl Cemal Gişesinden

alınız.

Diş Tabibi Ahmed Cevdet Germeyan

Maçka: eczane sırsı Aysal apartmanı 1 nci kat. Hastalarını hergün saat
9-12 ve 14-19 a kadar kabul eder. Röntgen ve Diyatemi elektrik tedavisi

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye müttehassısı: Pazardan maada
hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev te-
lefonu 22398 - 21044

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİLİ